

Monografie turistică
Municipiul Baia Mare

B

Beneficiar

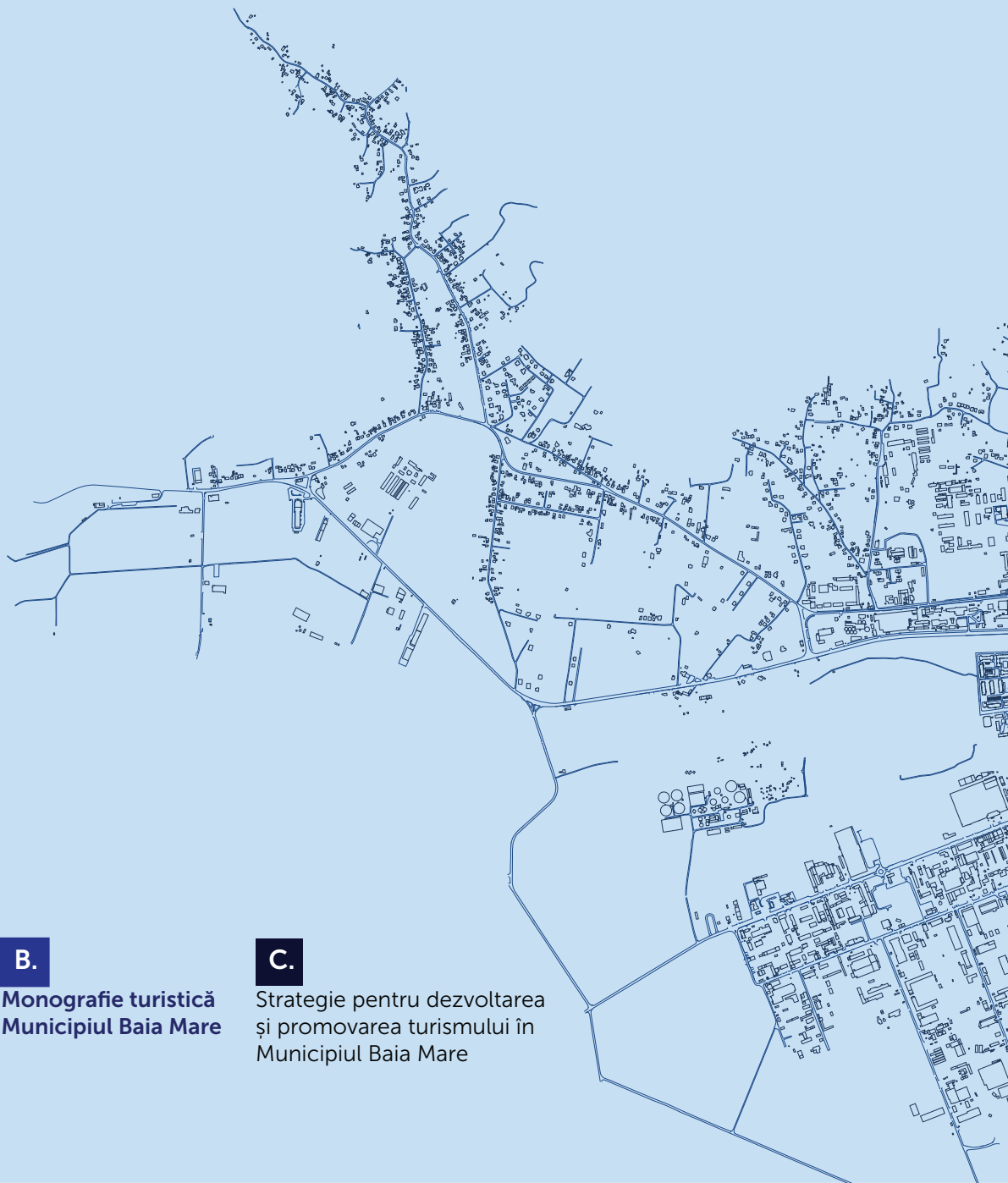
UAT Municipiul Baia Mare

Echipă de elaborare

Jamil Benabdallah, expert în turism
urb. Mihaela Pușnava
urb. Beatrice Gheorghiu
ing. Dina Bretan
muzeograf Lucia Pop
muzeograf dr. Viorel Rusu, manager Muzeul Județean
de Istorie și Arheologie Maramureș, Baia Mare

Consultant

AGORAPOLIS SRL

A.

Fișă stațiune turistică
de interes național
Municipiul Baia Mare

B.

Monografie turistică
Municipiul Baia Mare

C.

Strategie pentru dezvoltarea
și promovarea turismului în
Municipiul Baia Mare

B1. Poziție geografică

1. Relații în teritoriu
2. Elemente de relief
3. Rețea hidrografică
4. Elemente de climă

B5. Infrastructură de transport și accesibilitate

1. Accesibilitate
  - 1.1. Accesibilitate rutieră
  - 1.2. Accesibilitate feroviară
  - 1.3. Accesibilitate aeriană
2. Rețeaua stradală
3. Parcările
4. Transportul în comun
5. Transportul velo

B9. Evoluție istorică

1. Evoluția orașului Baia Mare - perioada interbelică
2. Începuturile turismului balnear și cadrul legislativ
3. Baia Mare - stațiune climatică 1930-1940
4. Principalele obiective turistice
5. Principalele locuri de cazare
6. Circulația turistică
7. Potențialul practicării sporturilor de vară și de iarnă
8. Declinul stațiunii climatice

B2. Cadrul socio-economic și caracteristici demografice

1. Elemente demografice
2. Volumul activităților economice
3. Economia turismului

B6. Factori de mediu

1. Arii naturale protejate
2. Fondul forestier
3. Calitatea aerului

B10. Resurse turistice

1. Spații publice
2. Repere cultural-istorice
3. Zone verzi
4. Trasee turistice

B11. Factori naturali de cură

1. Cadru general
2. Factori naturali de cură
3. Bioclimatul
4. Evaluarea și reevaluarea calităților substanțelor terapeutice naturale

B3. Infrastructură socială și servicii sociale

1. Infrastructură culturală
2. Infrastructură sanitară
3. Infrastructură educațională

B7. Probleme de mediu

1. Dezvoltări neplanificate și fondul forestier
2. Probleme de mediu asociate cu activitățile industriale

B12. Circulația turistică

1. Capacitatea de cazare turistică
2. Taxonomia structurilor de cazare în funcție de clasificare (Ministerul Turismului)
3. Sosiri turistice
4. Înnoptări turistice
5. Sezonabilitate
6. Media de sejur
7. Gradul de ocupare anual
8. Sosiri turistice raportate la populația după domiciliu
9. Analiză comparativă

B4. Infrastructură tehnico-edilitară

1. Alimentarea cu apă potabilă
2. Rețeaua de canalizare
3. Alimentarea cu gaze naturale
4. Rețeaua de electricitate
5. Energia termică
6. Serviciile de salubritate

B8. Factori naturali de risc

1. Risc seismic
2. Risc la inundații
3. Risc asociat alunecărilor de teren

B13. Fișe de destinație

1. Cadru general
2. Fișe de destinație

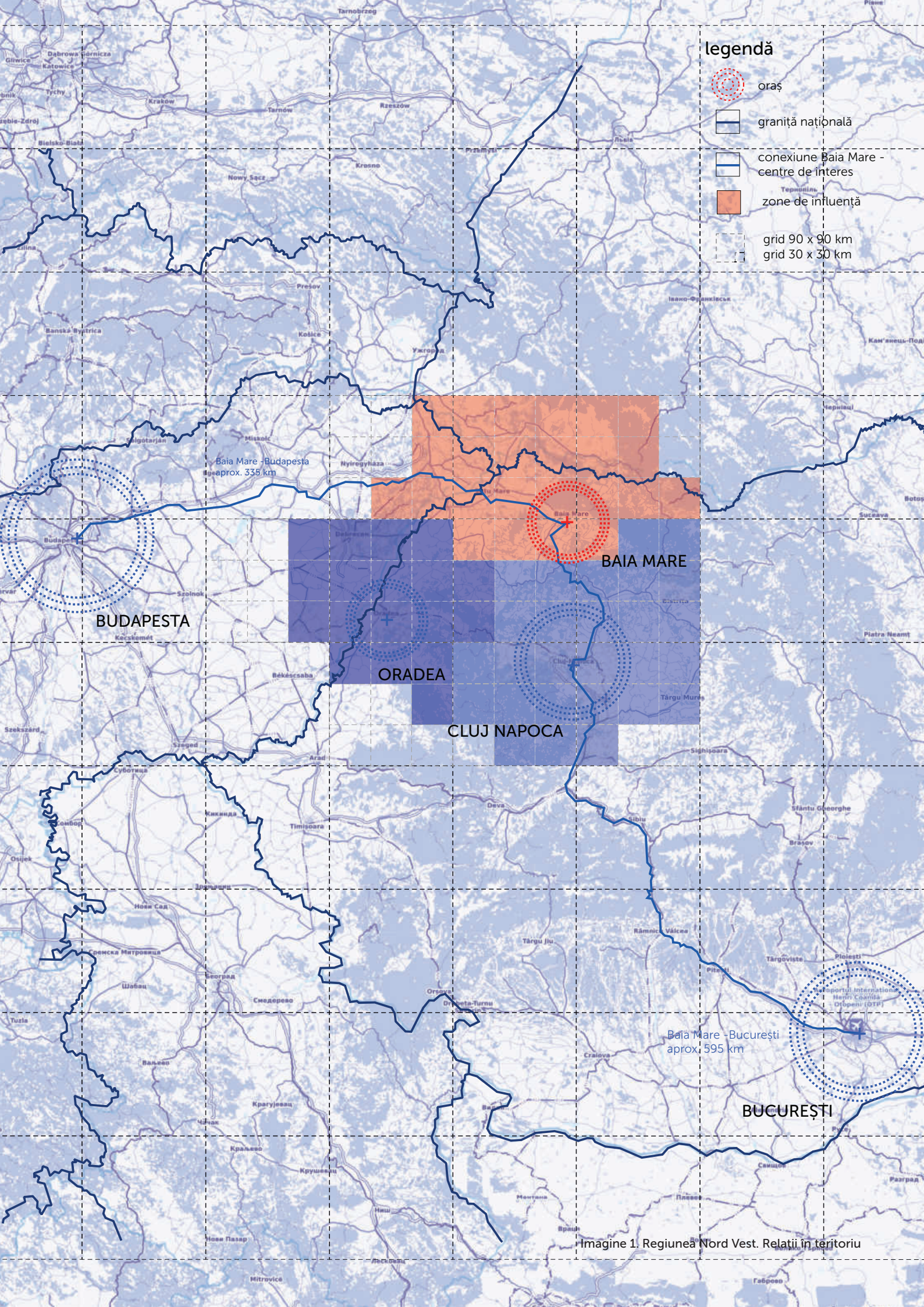
B14. Referințe

1. Listă imagini
2. Listă tabele
3. Listă figuri

Poziție geografică

B1

1. Relații în teritoriu

Municipiul Baia Mare se află situat în N-V României și are o populație de 144925 locuitori (la 1 ianuarie 2020, conform datelor preluate de la Institutului Național de Statistică). Este al 17-lea oraș al României, ca ordin de mărime al populației, conform statisticilor prezentate de INS. Prin poziția sa geografică, Baia Mare se află mai aproape de Budapesta, capitala Ungariei (cca. 390 km-distanță rutieră) decât față de București (cca. 590 km-distanță rutieră).

Conform PATN-Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, este o localitate de rang II, de importanță interjudețeană și având rol de echilibru în sistemul urban. Conform HG nr. 98/2008, Baia Mare are statutul de pol dezvoltare urbană, un statut care arată că municipiul acționează ca pol regional și local de creștere, iradiind dezvoltare în zonele adiacente.

Baia Mare este reședința județului Maramureș, județ de graniță la frontiera cu Ucraina. Statutul de reședință de județ de frontieră către Ucraina, alături de contextul geografic de proximitate față de Ungaria, oferă municipiului o posibilitate de dezvoltare ca hub de tranzit, insuficient exploatat, parte datorită infrastructurii și accesibilității reduse, parte datorită întârzierii aderării României la spațiul Schengen.

Maramureșul face parte din Regiunea Nord-Vest (Nuts II cu cca. 2,7 milioane locuitori), unde Baia Mare este al treilea oraș ca mărime demografică și importanță, după Cluj-Napoca și Oradea. Regiunea are un specific rural pronunțat, județul Maramureș fiind, la rândul său, un județ preponderent rural (Nuts III), cu toate că are cel mai mare număr de orașe în regiune (13).

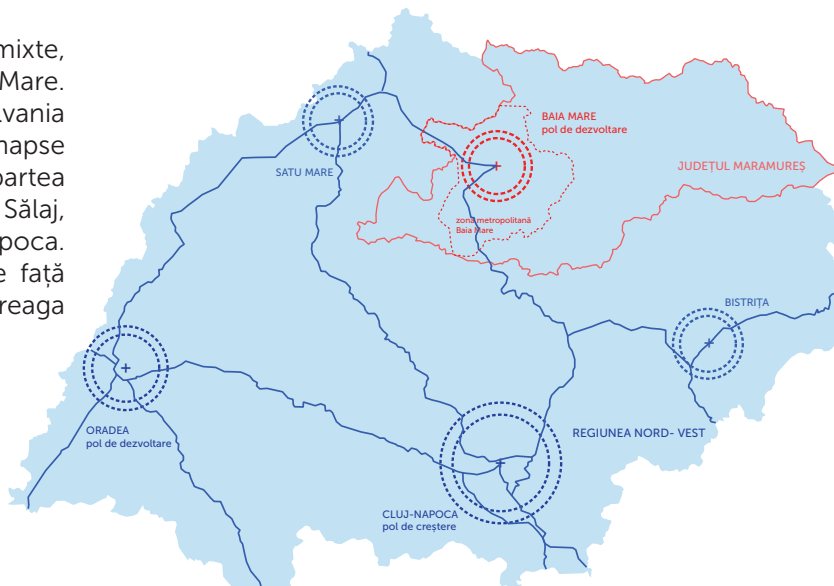
Baia Mare joacă rolul unui oraș cu servicii mixte, de importanță sub-regională, alături de Satu Mare. Conform Planului de Dezvoltare Regională Transilvania Nord 2014-2020, Baia Mare polarizează prin sinapse locale întreaga suprafață a județului Maramureș, partea de est a județului Satu Mare și nordul județului Sălaj, fiind legat printr-un flux dominant de Cluj-Napoca. Baia Mare se află într-o relație de subordonare față de municipiul Cluj-Napoca, care polarizează întreaga regiune.

Municipiul Baia Mare se remarcă între celelalte municipii ale României prin specificul de centru al unei zone de producție (industria lemnului, alte industrii secundare și terțiare), dar și prin valoarea turistică tradițional-culturală și peisageră, reprezentând din punct de vedere turistic o "poartă de intrare" în Maramureș, județ pe care îl polarizează.

Unitatea administrativ-teritorială Baia Mare include localitățile Blidari, Firiza, Valea Neagră și Valea Borcutului. Situat în depresiunea Baia Mare, pe cursul mijlociu al Râului Săsar, la o altitudine de 228m față de nivelul mării, municipiul se învecinează cu orașul Baia Sprie și comuna Desești la E, orașul Tăuții Măgherauș la V, comunele Recea și Groși la S și comuna Săpânța la N (Munții Igniș). Suprafața unității administrativ teritoriale este de 23368,81 ha, din care intravilanul ocupă 3609 ha (INS, 2018).

În aprilie 2012, s-a constituit Zona Metropolitană Baia Mare. Arealul acesteia ocupă cca. 22% din teritoriul județului Maramureș, având cca. 139500 ha și adună o populație de cca. 215.000 locuitori.

Zona Metropolitană Baia Mare cuprinde următoarele UAT: Municipiul Baia Mare; Orașul Baia Sprie; Orașul Cavnic; Orașul Seini; Orașul Șomcuta Mare; Orașul Tăuții Măgherauș; Comuna Cernești; Comuna Cicârlău; Comuna Coaș; Comuna Coltău; Comuna Copalnic Mănăstur; Comuna Dumbrăvița; Comuna Groși; Comuna Mireșu Mare; Comuna Recea; Comuna Remetea Chioarului; Comuna Satulung; Comuna Săcălășeni; Comuna Valea Chioarului.

Imagine 2. Regiunea Nord Vest

2. Elemente de relief

Depresiunea Baia Mare se interpune între platforma Someșană și zona munților vulcanici, prezentându-se ca un golf de câmpie și coline scunde. Relieful depresiunii, alcătuit din câteva terase ale Someșului, Lăpușului și Săsarului, are aspectul unui amfiteatru cu largă deschidere spre vest, iar la nord și est se ridică Munții Țibleș și Gutâi, cu spinări rotunjite, acoperiți cu păduri și platouri bogate în pășuni. Teritoriul administrativ al municipiului Baia Mare pătrunde adânc, din valea Săsarului (în sud), spre nord, în Munții Gutâiului, aparținând Grupei munților vulcanici de Nord. Intravilanul este puternic franjurat, în special în partea nordică, cu două protuberanțe alungite pe văile Borcutului și Firizei.

Dintre muncii care se înalță brusc deasupra depresiunii se remarcă Dealul Murgău (633m), Dealul Florilor (367m), Dealul Crucii (501m), Piatra Bulzului, Rotunda, Pleasca Mare, Igniș (1307m), lezurile s.a. Lanțul munților Gutâi formează o unitate geomorfologică mai aparte, scoarța terestră din roci eruptive evidențiază vârfuri spectaculoase precum vârful Mogoșa (1246m), vârful Gutâi (1443m) sau Creasta Cocoșului (1428m). Rămășiță dintr-un vechi crater vulcanic, cu stânci golașe, dispuse sub forma de folii verticale, pereți prăpăstioși, aceasta constituie un obiectiv de interes pentru turiști și montagniarzi.

Imagine 3. Județul Maramureș. Hartă fizico-geografică

3. Rețea hidrografică

Din punct de vedere hidrografic, Municipiul Baia Mare se află în Bazinul Hidrografic Someș-Tisa, situat în partea de nord și nord-vest a țării. Acesta este delimitat la nord de granița cu Ucraina, la vest de granița cu Ungaria, iar pe teritoriul țării se învecinează cu bazinul hidrografic al Siretului în est, bazinul Mureșului în sud și bazinul Crișurilor în sud-vest.

Rețeaua hidrografică a orașului este reprezentată, în

principal, de râul Săsar, lung de 31,6 km, care străbate orașul dinspre est spre vest, colectând apele râurilor Chiuzbaia și Firiza, a pâraielor Sfântul Ion, Roșu și Borcut. Râul Săsar își are izvoarele sub vârful Măgura, într-o regiune muntoasă și se varsă în râul Lăpuș. Bazinul hidrografic cu o suprafață de 311 kmp, are o puternică asimetrie, 273 kmp fiind pe partea dreaptă și numai 38 kmp pe partea stângă.

Pe râul Firiza, la 5 km distanță de centrul orașului, s-a construit barajul Strâmtori (52 m înălțime) prin care s-a creat un lac de acumulare în suprafață de 110 ha, lac ce reprezintă o sursă de alimentare cu apă a Municipiului Baia Mare. La aceasta se adaugă Lacul Bodi de la

Ferneziu și lacul de la Mogoșa, create prin barare artificială. Acestea constituie și zone de agrement. Trebuie amintită și existența unor izvoare de apă minerală pe Valea Borcutului, la Usturoi și valea Firiza.

4. Elemente de climă

Zona municipiului Baia Mare are unele caracteristici specifice, mai aparte, datorită existenței lanțului carpatic ce îndeplinește rolul benefic de paravan, împiedicând intemperii reci dinspre nord-est. Aflată la adăpost, depresiunea are un climat de nuanță mediteraneană, cu ierni blânde, fără mari viscole, cu veri răcoroase, prelungite și un echilibru atmosferic favorabil. Temperatura aerului atinge valoarea medie, multianuală de 9,6°C. Media lunii ianuarie se ridică la -2,4°C, iar a lunii iunie la 19,9°C.

Umiditatea medie a aerului în Baia Mare este de 75%. Precipitațiile sunt în general constante, cu o medie anuală de 976 mm. Datorită poziționării în depresiune, masele de aer nu circulă și se înregistrează perioade lungi de calm atmosferic, fapt ce influențează negativ starea de poluare a orașului.

Cadrul socio-economic și
caracteristicile demografice

B2

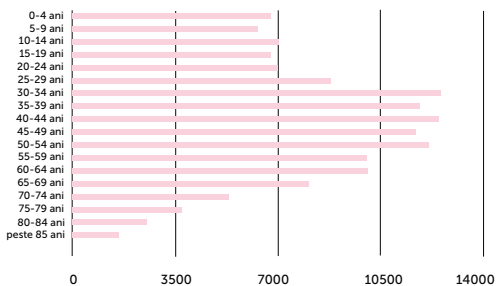
1. Elemente demografice

În Municipiul Baia Mare, locuiau la 1 ianuarie 2020 144 925 persoane, reprezentând 27,84% din totalul județului Maramureș (520 551 persoane). Municipiul se confruntă o scădere constantă a populației, înregistrând între anii 2014 și 2020 (1 ianuarie 2014 - 1 ianuarie 2020) o depopulare de 4106 persoane, respectiv o scădere de -2,74%. Municipiile Sibiu și Oradea, au înregistrat, de asemenea, în intervalul 2014-2020 scăderi ale populației variind între -0,86% și -1,03%, în timp ce municipiile Alba Iulia și Bistrița au înregistrat valori pozitive. Comparativ, valoarea înregistrată în municipiul Baia Mare sugerează o tendință mai pronunțată de scădere, fiind surclasat numai de municipiul Satu Mare (-4,25%).

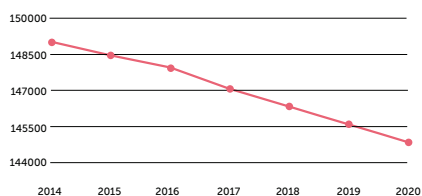
Conform datelor colectate de la INS, depopularea este explicabilă în sensul valorii negative dintre sporul natural înregistrat și soldului migrator. Astfel, cauza principală a scăderii numărului locuitorilor este constituită de fenomenul de migrație. Depopularea

cauzată de valoarea soldului migrator mai mare decât cea a sporului natural pe acest interval este un fenomen complex, cu factori de influență atât de context local (vezi sistarea activităților din domeniul industriei miniere), cât și de context național și global (vezi nivelul salarial mediu în România versus statele dezvoltate ale Uniunii Europene). Există, de asemenea, și manifestări punctuale ale unui fenomen de dezurbanizare, în care cetățenii părăsesc orașul și se îndreaptă către mediul rural, unde costul de locuire este mai scăzut. Acest fenomen se poate observa la nivelul localităților Tăuții Măghereuș, Recea, Groși, Coltău etc., ce, conform datelor INS, au înregistrat o creștere a populației în intervalul 2014-2020. Fenomenul de îmbătrânire al populației, coroborat cu cel al mișcării migratorice, dacă vor continua în ritmul actual, pot conduce la o scădere dramatică a numărului de locuitori (pe termen lung), având efecte negative asupra economiei și nivelului de trai din Baia Mare, odată cu creșterea raportului de dependență demografică.

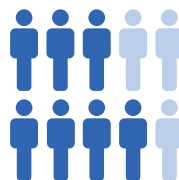
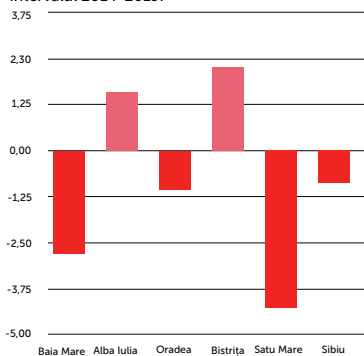
Distribuția populației în Municipiul Baia Mare în anul 2020

Evoluția populației în Municipiul Baia Mare

Creșterea/scăderea procentuală a populației în intervalul 2014-2019.

Municipiul Baia Mare
populație 1 ian. 2020:
144 925 persoane

27,84% din totalul
județului Maramureș

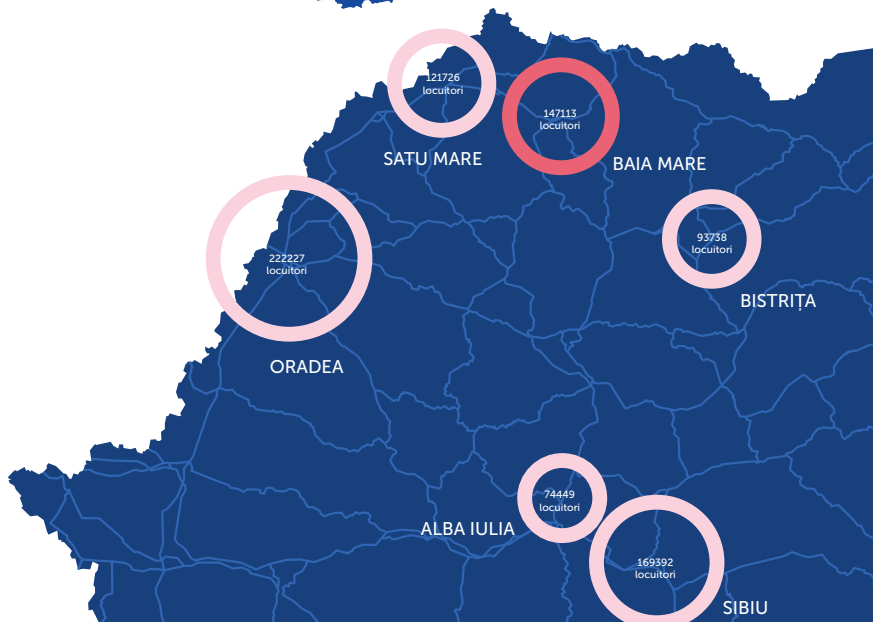

Figura 1. Elemente demografice - Municipiul Baia Mare, raportat la alte centre urbane

2. Volumul activităților economice și profilul activității economice

Economia municipiului Baia Mare a înregistrat în 2019 un volum total de activitate economică în valoare de 2,27 miliarde de Euro (10,789 miliarde lei la curs BNR mediu anual pt. 2019), demonstrând o creștere de 77% față de valoarea din 2010 și de 52,43% față de valoarea din 2013. Evoluția din ultimii 4 ani fiscali (pentru care au depus bilanț companiile din municipiul Baia Mare) arată o creștere a cifrei de afaceri cumulate de 25%. Astfel, se observă o tendință constantă de creștere a economiei cu un pas de 20-25% odată la 3 ani.

Cifrele privind profitul net cumulat realizat de companiile din municipiul Baia Mare, arată o cvadruplare a profitului în ultimii 10 ani, atingând o cifră de 171,7 milioane de Euro (815 milioane Lei, conversie curs mediu anual 2019 BNR) la finalul anului 2019, în vreme ce aceeași cifră însuma 37,5 milioane de Euro la finalul lui 2010.

În anul 2019, cea mai mare rată relevantă a profitului (28,25%) este înregistrată în domeniul cultural. Aceasta

	2010	2013	2016	2019	Evoluție % 2016-2019	Evoluție % 2013-2019	Evoluție % 2010-2019
Număr companii	9312	11314	10992	12170	10,72	7,57	30,7
Companii care au depus bilanț	-	-	5709	6296	10,28	-	-
Cifra afaceri cumulată (lei)	5408346348	6591512840	8218907788	10789058140	31,27	63,68	99,5
Profit net cumulat (lei)	157843852	326345547	553112231	815016687	47,35	149,74	416,3
Curs Euro anual	4,2099	4,4190	4,5173	4,7452	5,05	7,38	12,7
Cifra afaceri cumulată (Euro)	1284673352,81	1491629970,58	1819429258,19	2273678272,78	24,97	52,43	77,0
Profit net cumulat (Euro)	37493492,01	73850542,43	122443103,40	171756024,40	40,27	132,57	358,1
Număr salariați	40540	40502	40947	40405	-1,32	-0,24	-0,3
Microintreprinderi	4559	4910	5043	5641	11,86	14,89	23,7
Întreprinderi mici	625	605	562	548	-2,49	-9,42	-12,3
Întreprinderi mijlocii	80	87	90	95	5,56	9,20	18,8
Întreprinderi mari	15	14	14	12	-14,29	-14,29	-20,0
Firme nou înființate	1083	1048	832	1113	33,77	6,20	2,8

Tabel 1. Date generale privind evoluția economiei Municipiului Baia Mare în ultimii 10 ani. sursă: ONRC

este urmată de de activitățile profesionale, științifice și tehnice (26,36%), serviciile administrative și de suport (22%), tranzacțiile imobiliare (20,35%) și învățământ (19,57%). Evoluția ratei profitului între anii 2010-2019 indică o creștere substanțială de 21,5 procente în domeniul activităților culturale și recreative, urmată de creșteri înregistrate în domeniul serviciilor administrative (17,53%) și învățământului (17,53%).

Totodată, se remarcă scăderi ale ratei profitului pentru tranzacțiile imobiliare (-cca. 5,5%) și intermedierea financiară (sub 1 procent).

În vreme ce economia ultimilor 10 ani a cunoscut o creștere semnificativă, numărul salariaților activi la final de an în municipiul Baia Mare, raportați în evidențele Oficiului Național al Registrului Comerțului, rămân

stabile la o cifră de cca. 40, 5 mii salariați. În schimb dacă raportăm numărul mediu anual de salariați, conform datelor furnizate de INS, observăm faptul că economia băimăreană a câștigat în 10 ani circa 6000 de locuri de muncă medii anuale, cu un pas de creștere cu mai mult de jumătate câștigată în ultimii 4 ani.

În anul 2019, au fost active la final de an 12170 firme (profesioniști cu sediul în Baia Mare, activi la sfârșitul anului 2019), din care 6296 au depus bilanț pentru 2019. Aproape 3000 de companii în plus sunt active la finalul anului în 2019, după 10 ani (în 2010 erau active 9312, în 2019- 12170). Cel mai mult a câștigat sectorul microîntreprinderilor cu o creștere de 23,7% în 10 ani și sectorul întreprinderilor mijlocii. Întreprinderile mici au scăzut cu 12,3% (cel mai probabil au evoluat fie în întreprinderi mijlocii, fie au redevenit microîntreprinderi). Întreprinderile mari au scăzut cu 20%. Din 15 existente în 2010 doar 12 mai erau active în 2019 (una s-a pierdut în 2010-2013, două s-au pierdut în 2016-2019).

Dinamica companiilor pare constantă/stagnată la o valoare de circa 1000-1100 de noi start-up-uri în fiecare an, în ultimii 10. Având în vedere că numărul companiilor și volumul de activitate economică crește, în timp ce numărul de firme nou înființate anual rămâne la aceeași valoare, la fel ca rata de supraviețuire la 3 ani, se poate interpreta că există o dinamică greoaie de intrare în piață a companiilor, chiar dacă climatul economic este unul în creștere. În ciuda unui climat economic în creștere și a unei piețe caracterizată de stabilitate, rate de supraviețuire a firmelor la 3 ani este de cca. 96%.

3. Economia turismului

	2010	2013	2016	2019	evoluție 2010-2019
Cifra de afaceri (RON)	59.740.651	64.359.260	124.997.899	174.606.478	192,27 %
CA aferentă circulației turistice (RON)	-	-	77.706.010	60.187.172	-
Profit net (RON)	1.454.308	2.678.614	10.769.387	17.676.367	1115,45 %
PN aferent circulației turistice (RON)	-	-	6.004.537	6.711.415	
Rata Profit*	2,43 %	4,16 %	8,62 %	10,12 %	7,69 %
Nr. salariați	1184	1382	1725	1594	34,63 %
Nr. firme	420	530	517	567	35,00 %
Sosiri	77999	79867	103305	109651	40,58 %
Înnoptări	141084	144585	186520	196289	39,13 %
Media de sejur	1,81	1,81	0,96	1,79	-1,03 %
Buget mediu cheltuieli turistice/ sosire	766	806	1.210	1.592	107,91 %
Profit mediu/ sosire	19	34	104	161	764,60 %
Buget mediu/media sejur	423	445	1.254	890	110,07 %

Tabel 2. Evoluția sectorului turistic (secțiunea I- Hoteluri și Restaurante) în intervalul 2010-2019. sursă: ONRC

Notă: pentru o reprezentare mai exactă a volumelor economice generate de sectorul turistic, autorii au considerat 50% din cifra de afaceri (CA) și profitul net (PN) aferent unităților de alimentație publică identificate prin subsecțiunea 56- Restaurante și alte activități de servicii de alimentație, în timp ce restul este alocat turiștilor.

Turismul și domeniile conexe contribuie, la nivelul anului 2010, la volumul de activitate economică a orașului cu numai 1,1% din cifra cumulată de afaceri (59740651 RON). Ponderea acestuia înregistrează o creștere de cca. 192% în anul 2019, ajungând la 1,6% (174606478 RON) din totalul volumului economic înregistrat la nivelul municipiului, dar rămânând nesemnificativă, comparativ cu domeniile principale de activitate.

Profitul înregistrat de sectorul HORECA a crescut cu peste 1115% în ultimii 10 ani, demonstrând potențialul de creștere al domeniului și însumând cca. 2,2% din totalul profitului înregistrat la nivel municipal. Importanța sectorului turistic în dezvoltarea economiei orașului este susținut și de creșterea ratei de profit a turismului și activităților conexe, aceasta crescând cu cca. 7,7 procente în intervalul 2010-2019 (de la 2,43% în anul 2010, la 10,12% în anul 2019).

În anul 2019 activau în sectorul turistic 567 de firme, cu 35% mai multe față de anul 2010. În intervalul 2016-2019, creșterea numărului de întreprinderi este direct proporțională cu creșterea forței de muncă din domeniul turistic. Raportat la forța de muncă înregistrată la nivelul Municipiului Baia Mare, HORECA cumulează un procent de aproximativ 4% din numărul total de salariați, majoritatea activând în cadrul întreprinderilor mici.

Cei mai mulți salariați din sectorul turistic activează în cadrul întreprinderilor mici, numărul acestora reprezentând aproximativ jumătate totalul salariaților înregistrat în cadrul secțiunilor de interes CAEN. Acest lucru vine să întărească importanța întreprinderilor mici din domeniul turistic, acestea înregistrând și cea mai mare cifră de afaceri și cel mai mare profit, conform datelor preluate de la ONRC.

Creșterea importanței sectorului turistic din cadrul Municipiului Baia Mare este susținută și de creșterile sosirilor și înnoptărilor în structurile de primire turistică, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. Cifrele prezentate din perioada 2010-2019 conturează imaginea municipiului ca o destinație turistică în dezvoltare, circulația turistică crescând cu cca. 40% în ultimii 10 ani.

Raportând creșterile fluxurilor turistice la creșterile economice înregistrate de sectorul HORECA, se poate observa o creștere a sumelor cheltuite de turiști, altfel spus, bugetul mediu al turiștilor pentru destinația Baia Mare s-a dublat în ultimii 11 ani. Cu toate acestea, valorile mediei de sejur se păstrează sub 2 nopți. Bazându-ne pe acest indicator, putem caracteriza turismul specific Municipiului Baia Mare ca turism de afaceri sau turism de tranzit.

Infrastructură socială și
servicii sociale

B3

1. Infrastructura culturală

Infrastructura culturală a municipiului Baia Mare este deosebit de relevantă pentru dezvoltarea potențialului turistic al zonei. Aceasta include rețeaua de muzee, colecții, expoziții, case memoriale, biblioteci și infrastructura de spectacole, care se referă la săli de teatru, cinematografe, săli de concert etc. Totodată, la nivelul municipiului, Ministerul Culturii, conform Listei Monumentelor Istorice, consideră clasificate un număr de 68 monumente, dintre care 21 de monumente de importanță națională (arheologie, arhitectură, memoriale).

Baia Mare deține un număr important de reperi cultural-istorice cu rol de reprezentativitate pentru oraș. Ele pot deveni parte a unui brand turistic local, cele mai cunoscute sau importante fiind: Turnul lui Ștefan, Bastionul Măcelarilor, Monetăria, Casa Iancu de Hunedoara, Casa Pocol, Hanul Vulturul Negru (fosta Judecătorie, astăzi Centrul Millenium III) ș.a.

În ceea ce privește profilul cultural al Municipiului Baia Mare, orașul beneficiază de activitatea a 20 de operatori culturali activi, o agendă culturală care include peste cinci sute de evenimente pe an și cincisprezece spații expoziționale, conform datelor preluate din Strategia de Dezvoltare Culturală a Municipiului Baia Mare 2015-2030. 7 instituții și operatori culturali publici, susținuți de Consiliul Local Baia Mare, respectiv Consiliul Județean Maramureș sunt active pe teritoriul Municipiului Baia Mare. Acestea reprezintă nuclee culturale aferente diverselor domenii tematice ale culturii: literatură, arte performative, arte plastice, respectiv patrimoniu istoric cultural și cercetare.

Conform datelor preluate de la Institutul Național de Statistică, Municipiul Baia Mare a contabilizat în anul 2019 mai multe vizite în instituții muzeale decât municipiile Satu Mare și Bistrița cumulată, ceea ce demonstrează valoarea cultural-istorică a colecțiilor maramureșene. În intervalul 2016-2019, vizitele turistice din Municipiul Baia Mare au cunoscut o creștere de aproximativ 33%, înregistrând un număr total de 152950 vizite. În ceea ce privește reprezentațiile artistice din instituțiile și companiile de spectacole, Municipiul Baia Mare a surclasat municipiile Alba Iulia, Bistrița, Oradea și Satu Mare, având un total de 138426 spectatori în anul 2019, conform datelor preluate de la INS. O situație pozitivă se înregistrează și în ceea ce privește numărul cititorilor activi din bibliotecile băimărene. În acest caz, Baia Mare înregistrează valori mult superioare municipiilor Alba Iulia, Bistrița, Oradea, Satu Mare și Sibiu.

Infrastructura culturală de interes public este

concentrată mai degrabă în zona centrală a orașului, fiind ușor accesibilă pentru majoritatea cetățenilor. Se remarcă faptul că spațiile publice oferă prea puține dotări necesare aducerii culturii în forumul public și că atractivitatea lor este astfel, redusă, după cum arată și Strategia de Dezvoltare Culturală a Municipiului Baia Mare 2015-2030 și Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană.

Municipiul Baia Mare dispune de o gamă largă de spații pentru cultură, utilizate de diverse tipuri de operatori, unele active, altele nu (aflate în litigiu, subutilizate etc.): cele 8 muzee și colecții publice, Cinematograful Minerul (inactiv), Cinematograful Dacia (inactiv), Casa de Cultură, Biblioteca județeană și spațiile conexe, Casa Tineretului, Teatrul Municipal și Teatrul de Păpuși, sălile Liceului de Artă, Casa Iancu de Hunedoara (inactivă), Casa Pocol (inactivă), Colonia Pictorilor ș.a.m.d.

Teatrul Municipal dispune de două imobile unde își desfășoară activitatea, unul pe strada Crișan nr. 8, sediul Teatrului și unul pe strada Dacia nr. 3, sediul Teatrului de Păpuși. Primul imobil dispune de două săli, una cu o capacitate de 280 de locuri (sala mare) și alta cu o capacitate de 80 de locuri (sala studio), în timp ce Teatrul de Păpuși dispune de o capacitate de 180 de locuri în sala de spectacole. În anul 2019, Teatrul Municipal a înregistrat un număr total de 279 spectacole, asociate unui număr de 21 628 de bilete vândute și 27 795 beneficiari, conform informațiilor primite de la operatorul cultural. Activitatea teatrului a cunoscut un ușor declin în intervalul 2014-2019, numărul de spectacole și numărul de bilete vândute înregistrând scăderi. Cu toate acestea, numărul beneficiarilor a crescut cu aproximativ 2%.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	creștere 2014-2019 (volum)	creștere 2014-2019 (procent)
număr spectacole	292	286	243	277	291	279	-13	-4,45
număr bilete vândute	23164	20977	19977	24964	23048	21628	-1536	-6,63
beneficiari	27270	23000	27871	28827	27512	27795	525	1,93

Tabel 3. Teatrul Municipal Baia Mare - număr spectacole, bilete vândute, beneficiari

Biblioteca Județeană Petre Dulfu își desfășoară activitatea în 4 clădiri în patrimoniu, având sediul central pe Bd. Independenței, celelalte filiale fiind la adresele: strada Nicolae Iorga nr. 2, strada Gării nr. 6 și Bd. Traian nr. 6. În ceea ce privește numărul utilizatorilor înscriși, se poate observa o ușoară scădere a acestora, instituția înregistrând în anul 2019 un număr total de 31 209 utilizatori. Biblioteca își extinde aria de cuprindere a potențialilor beneficiari prin oferirea de informații și servicii online. Astfel, promovarea online s-a desfășurat

prin intermediul următoarelor platforme:

- blogul bibliotecii:
ebibliothecaseptentrionalis.wordpress.com
- site-ul bibliotecii: *www.bibliotecamm.ro*
- canalul video al bibliotecii:
www.youtube.com/bibliotecabaiamare

	an				creștere/ scădere 2016-2019 (volum)	creștere/ scădere 2016-2019 (procent)
	2016	2017	2018	2019		
utilizatori nou-înscrși	7023	7122	5703	4603	-2420	-34,46
utilizatori activi	17272	16835	18757	16417	-855	-4,95
total utilizatori înscrși	33057	32603	31413	32603	-454	-1,37

Tabel 4. Biblioteca Județeană Petre Dulfu - număr utilizatori

Uniunea Artiștilor Plastici deține, administrează sau își desfășoară activitatea în mai multe spații, după cum urmează: **Galeria UAPR**, de pe Bd. București nr. 6, cu o capacitate de 150 de persoane, **Studio Arena 11**, Câmpul Tineretului nr. 1, cu 11 ateliere, **Colonia Pictorilor**, strada Victoriei nr. 21, Vila Wagner, strada Petofi nr. 19, cu o capacitate de cca. 500 de vizitatori.

Muzeul de Etnografie și Artă Populară are în patrimoniul Teatrului de vară, cu o capacitate de 600 de spectatori într-o incintă neacoperită, o secție pavilionară cu 4 săli (maximum 200 vizitatori simultan) și Muzeul Satului. În ceea ce privește numărul de vizitatori anuali, se poate observa o creștere semnificativă în intervalul 2016-2019, muzeul înregistrând o creștere de aproximativ 149% în ultimii 3 ani. În anul 2019 au fost consemnați 31 929 vizitatori și 13 319 participanți la evenimentele organizate în cadrul muzeului.

	an				creștere/ scădere 2016-2019 (volum)	creștere/ scădere 2016-2019 (procent)
	2016	2017	2018	2019		
număr vizitatori	12825	22105	27328	31929	19104	148,96
număr beneficiari evenimente	6350	8611	10566	13319	6969	109,75

Tabel 5. Muzeul de Etnografie și Artă Populară - vizitatori și beneficiari evenimente

Complexul Astronomic Baia Mare funcționează în imobilul specific din strada George Coșbuc nr. 16, aflat într-o stare bună, cu o capacitatea de 110 vizitatori. Reprezentanții operatorului și-au exprimat intenția de a obține fonduri pentru dotarea cu un cinematograf 3D, a fi utilizat în scopuri educaționale, în completarea activității întreprinse de Planetariu.

	an				creștere/ scădere 2016-2019 (volum)	creștere/ scădere 2016-2019 (procent)
	2016	2017	2018	2019		
vizitatori la sediul CABM	15293	20117	24230	25894	10601	69,32
vizitatori expo iturate în țară	32000	29014	79000	25000	-7000	-21,88
vizitatori virtuali - vizualizări pagină web	79263	92973	95000	145000	65737	82,94

Tabel 6. Complexul Astronomic Baia Mare - număr vizitatori

Muzeul Județean de Artă „Centrul Artistic Baia Mare” își desfășoară activitatea în imobilul de patrimoniu de pe strada 1 mai nr. 8, în 3 corpuri de clădire. Muzeul a

primit vizita a 15000 de persoane în 2019.

Muzeul de Mineralogie Victor Gorduza deține imobilul aflat pe Bd. Traian nr. 8, cu o suprafață expozițională de cca. 900 mp, care necesită reamenajare și actualizare. Reprezentanții operatorului au reclamat necesitatea creării de noi infrastructuri pentru dezvoltare a colecțiilor.

	an				creștere/ scădere 2016-2019 (volum)	creștere/ scădere 2016-2019 (procent)
	2016	2017	2018	2019		
număr vizitatori	32810	27882	26110	27895	-4915	-14,98
număr beneficiari evenimente(pe plan local)	10994	2569	2831	4617	-6377	-58,00
număr beneficiari evenimente(pe plan național)	260	80	85	130	-130	-50,00

*Notă: pentru anul 2016, a fost înregistrat un număr de 42000 beneficiari la expoziția temporară „Minerale și asociații unice de minerale din comorile ascunse ale Muzeului Florilor de Mină din Baia Mare” - la Munich Show, Munchen, Germania

Tabel 7. Muzeul de Mineralogie Victor Gorduza - număr vizitatori și număr beneficiari evenimente

Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș este situat în imobilul de patrimoniu de pe strada Monetărie, nr. 1-3, în fosta clădire a Monetăriei orașului, construită în apropierea zidului vechi de apărare. Muzeul a primit vizita a x de persoane în 2019, În ceea ce privește inițiativele destinate îmbunătățirii experienței vizitatorului, muzeul oferă tururi virtuale ale expozițiilor, broșuri anuale de prezentare și cataloage de expoziții. Expozițiile organizate au fost apreciate cu acordarea de către influentul Ghid Michelin a 2 stele Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Maramureș în respectul ghid pe anul 2019. Totodată, la 25 martie 2020, muzeului i s-a conferit Medalia Aniversară “Centenarul Marii Uniri” pentru eforturile depuse în păstrarea identității naționale și promovarea valorilor culturale românești.

	an				creștere/ scădere 2016-2019 (volum)	creștere/ scădere 2016-2019 (procent)
	2016	2017	2018	2019		
număr de beneficiari interni (la nivel local)	10250	11859	12359	13519	3269	31,89
număr de beneficiari externi (la nivel național și internațional)	10180	18670	8750	15523	5343	52,49

Tabel 8. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș - număr vizitatori

Liceul de Arte, ca operator educațional vocațional, își desfășoară activitatea și organizează diverse manifestări culturale în clădirile din patrimoniu de pe strada Petofi Sandor, la numerele 2,3,6, și 8 (clădire nouă, clădire veche, ateliere, pavilioane). Sala de concerte a Liceului de Artă dispune de 274 de locuri. În prezent, corpul vechi se află în proces de restaurare, urmând a se organiza acolo șase noi săli de clasă, 14 săli de instrumente, două săli de percuție și o sală profesională.

Casa Tineretului, cu 2 corpuri de 3 etaje, situată pe Bd. Unirii nr. 13, aflat în proprietatea Consiliului Județean

Maremureș, este propusă spre reabilitare.

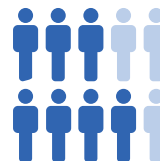
Casa de Cultură a Sindicatelor, situată în vecinătatea Bibliotecii Județene (capăt de perspectivă Podul Culturii), având o capacitate de cca. 700 de locuri, nu este utilizată ca atare în prezent, ci este închiriată

mai multor operatori comerciale în diverse scopuri, ocazional sau permanent. Este necesară atât reabilitarea clădirii, cât și gestionarea unitară a acesteia în scopuri culturale într-un mod coerent și în raport cu atributele unei Case de cultură într-un municipiu reședință de județ.

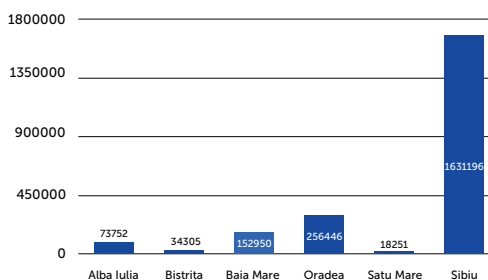
8 muzee și spații de expoziție

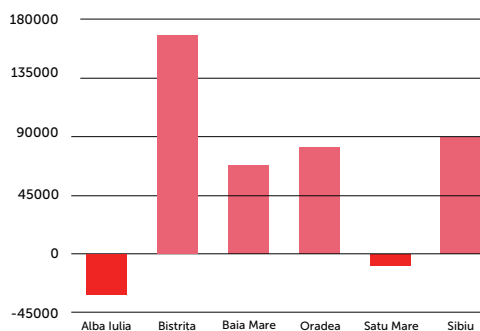
152 950 vizitatori în anul 2019

Numărul vizitatorilor din muzee în anul 2019.

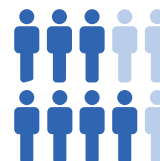
Creșterea/scăderea procentuală a nr. vizitatorilor din muzee în intervalul 2014-2019.

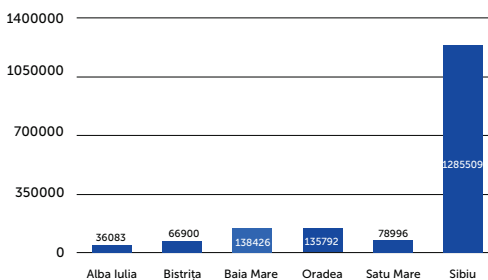
3 instituții și companii de spectacole

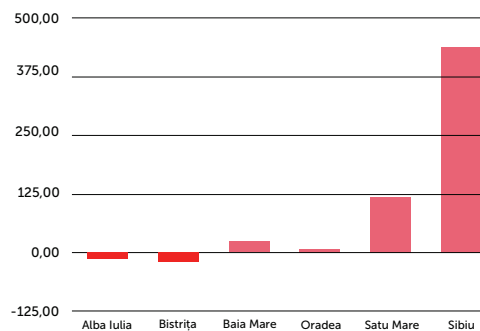
138 426 spectatori în anul 2019

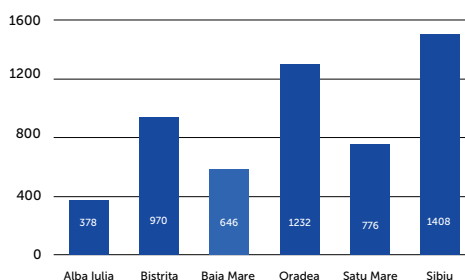
Numărul spectatorilor la reprezentații artistice în anul 2019.

Creșterea/scăderea procentuală a nr. spectatorilor în intervalul 2014-2019.

Numărul locurilor în sălile de spectacol și concerte în anul 2019.

Creșterea/scăderea procentuală a nr. de locuri în instituții de spectacole în intervalul 2014-2019.

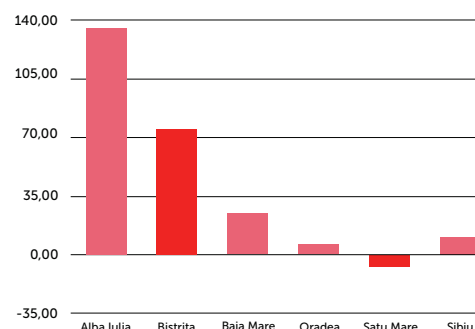
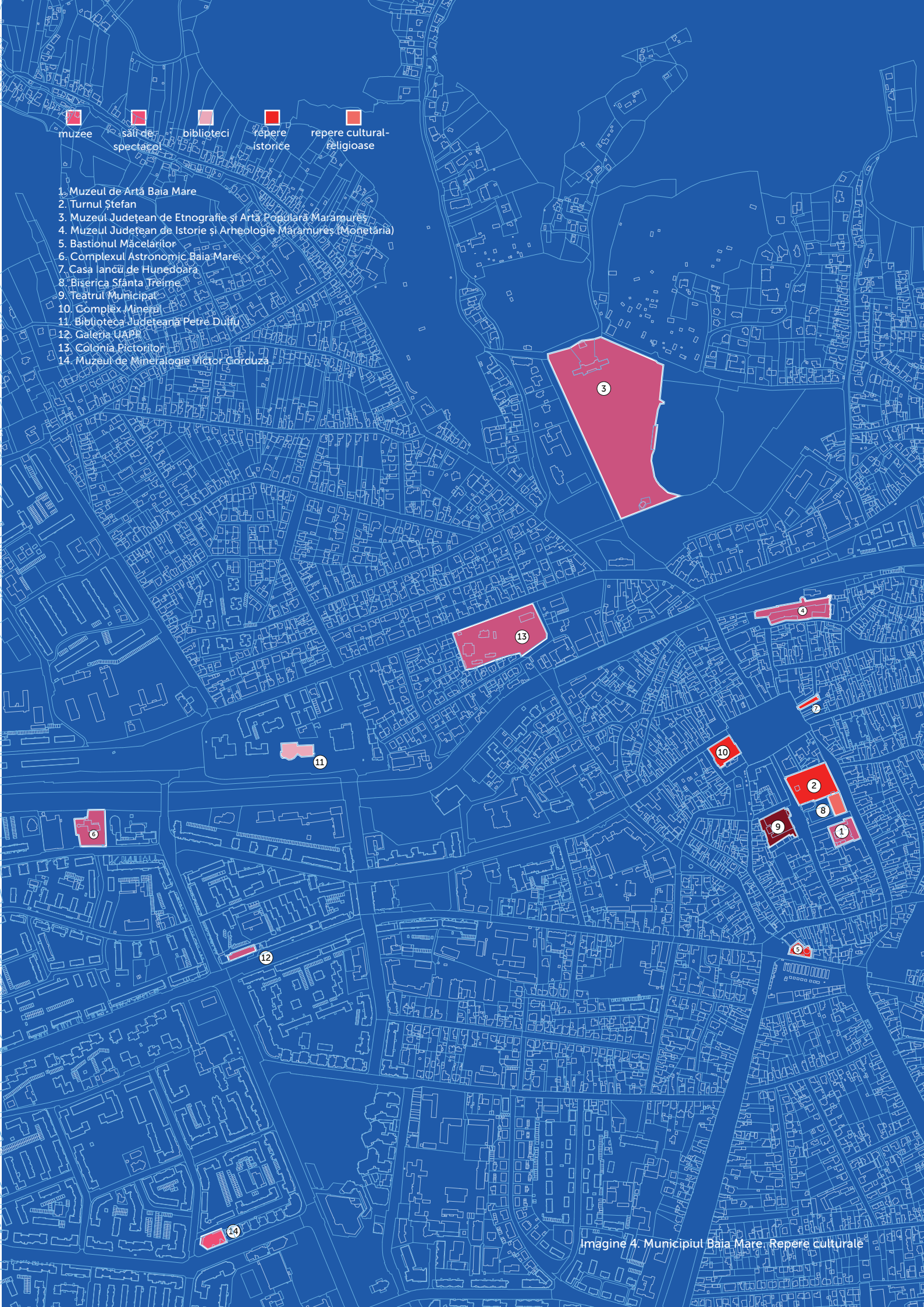

Figura 2. Infrastructura culturală - Municipiul Baia Mare, raportat la alte centre urbane

muzeu   săli de spectacol   biblioteci   reperi istorice   reperi culturale religioase

1. Muzeul de Artă Baia Mare
2. Turnul Ștefan
3. Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș
4. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș (Monetăria)
5. Bastionul Măcelariilor
6. Complexul Astronomic Baia Mare
7. Casa Iancu de Hunedoara
8. Biserica Sfânta Treime
9. Teatrul Municipal
10. Complex Minera
11. Biblioteca Județeană Petre Dulfu
12. Galeria UAPR
13. Colonia Pictorilor
14. Muzeul de Mineralogie Victor Gordanu

Imagine 4. Municipiul Baia Mare. Repere culturale

VIZITATORI.SPECTATORI.BENEFICIARI anul 2019

Teatrul Municipal Baia Mare.....	27795 spectatori
Muzeul de Etnografie și Artă Populară.....	31929 vizitatori
Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș.....	13519 vizitatori
Muzeul de Mineralogie.....	27895 vizitatori
Complexul Astronomic Baia Mare.....	25894 vizitatori
Biblioteca Județeană Petre Dulfu.....	31209 vizitatori

CAPACITATE conform Strategiei de Dezvoltare Culturală a Municipiului Baia Mare 2015-2030

Teatrul Municipal Baia Mare.....	360 locuri
Teatrul de Păpuși (aparține de Teatrul Municipal).....	180 locuri
Uniunea Artiștilor Plastici (galeria).....	150 locuri
Colonia Pictorilor.....	500 locuri
Muzeul de Etnografie și Artă Populară (Teatrul de Vară).....	600 locuri
Muzeul de Etnografie și Artă Populară (secția pavilionară).....	400 locuri
Complexul Astronomic Baia Mare.....	110 locuri
Casa Tineretului.....	400 locuri
Casa de Cultură a Sindicatelor Baia Mare.....	700 locuri

2. Infrastructură sanitară

Infrastructura sanitară, publică sau privată, din Municipiul Baia Mare, în special cea de urgență (cea mai relevantă pentru sectorul turistic, alături de rețelele de farmacii) este bine reprezentată numeric, comparativ cu orașele cu caracter similar: municipiile Alba Iulia, Bistrița, Oradea, Satu Mare, Sibiu. Totodată, raportată la populația după domiciliu, infrastructura medicală prezentă la nivelul Municipiului Baia Mare este peste media Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest. Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2019, infrastructura sanitară publică și privată a fost compusă din:

- 7 spitale
- 3 ambulatorii de specialitate
- 4 ambulatorii integrate spitalelor
- 1 dispensar medical
- 5 centre medicale de specialitate (cu și fără paturi de spital)
- 99 cabinete medicale
- 176 cabinete medicale de specialitate
- 214 cabinete stomatologice
- 77 farmacii
- 119 alte tipuri de unități medicale

În categoria obiectivelor ce polarizează fluxuri constante și reprezintă elemente de reper, sunt relevante instituțiile de sănătate de interes public: Spitalul Județean Baia Mare, Spitalul de Boli Infecțioase și Spitalul de Pneumofiziologie.

În actuala perioadă de programare, la nivel regional, spitalele județene de urgență, o serie de ambulatorii și institutele de cercetare din domeniul medical au beneficiat de investiții din fonduri europene sau guvernamentale, iar sectorul medical privat s-a dezvoltat semnificativ, ceea ce a condus la creșterea numărului de cadre medicale. Astfel, în anul 2019, în Municipiul Baia Mare se înregistrează 516 medici, 195 stomatologi, 237 farmaciști, iar personalul sanitar mediu includea 2284 de persoane. Accesul populației la asistență și îngrijire medicală este dat, printre altele, și de raportul dintre personalul medical existent și populație. Municipiul Baia Mare se află peste media înregistrată la nivel regional în ceea ce privește toate categoriile de cadre medico-sanitare.

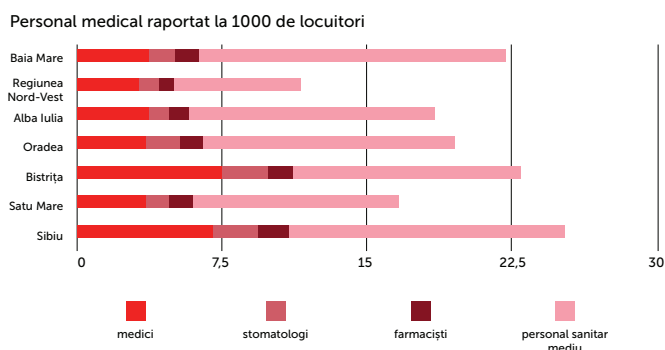
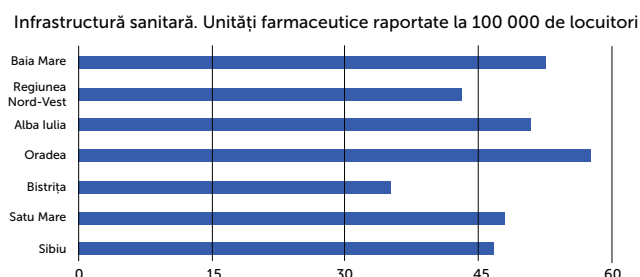
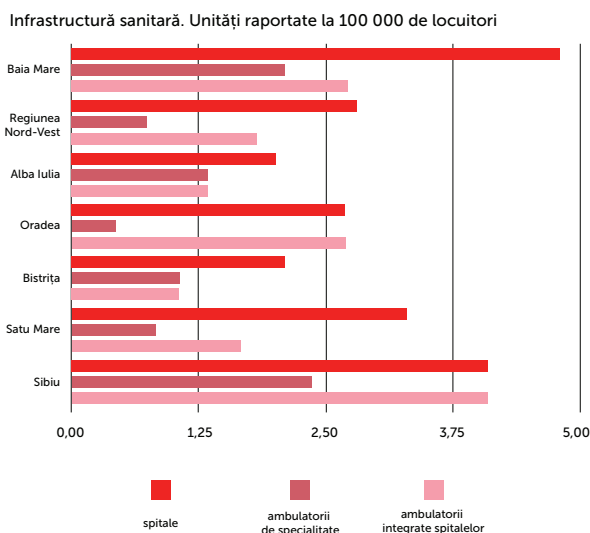

Figura 3. Infrastructura sanitară - Municipiul Baia Mare, raportat la alte centre urbane

2. Infrastructură educațională

În prezent, educația și formarea profesională pentru sectorul hotelier și turistic din regiune este asigurată, în principal, printr-o serie de licee specializate și instituții de învățământ vocațional. Toate acestea se află sub coordonarea Ministerului Educației. Pentru a urma educația în domeniul turismului, elevii se pot înscrie într-un liceu tehnologic în clasa a IX-a, pe care îl pot urma cel puțin 4 ani. O alternativă educațională în domeniul turismului este înscrierea la o școală de arte și meserii și apoi urmarea anului de completare, urmată de al doilea ciclu al liceului tehnologic. Postliceala face parte din învățământul vocațional și tehnic, având o durată de doi ani în domeniul turismului și alimentației.

La nivelul anului școlar 2019-2020, în Municipiul Baia Mare activau 3 unități de învățământ profesional, ce pregăteau elevii pentru domeniul turismului și alimentației: Colegiul Economic Nicolae Titulescu (calificarea de ospătar/chelner/ vânzător în unități de alimentație și calificarea de bucătar), Colegiul Tehnic Transilvania (calificare bucătar) și Liceul Tehnologic UCECOM Spiru Haret (calificarea de ospătar/chelner/ vânzător în unități de alimentație și calificarea de bucătar).

Cele 3 unități educaționale însumau un număr de 208 elevi, distribuiți în 11 clase. La nivelul anului școlar 2019-2020 se poate observa ca majoritatea locurilor disponibile, respectiv 58% din total, pregătesc elevii pentru calificarea de ospătar.

unitatea de învățământ	calificare/domeniu	nivel de școlarizare	număr clase	număr elevi
Colegiul Economic Nicolae Titulescu	ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional	3	71
	bucătar	învățământ profesional	3	67
Colegiul Tehnic Transilvania	ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional	2	25
	ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional	2	25
Liceul Tehnologic UCECOM Spiru Haret	ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional	1	20
	bucătar	învățământ profesional	1	20
total	-	-	11	208

Tabel 9. Infrastructura educațională din domeniul turismului și alimentației - cifra de școlarizare anul 2019-2020

Oferta școlară pentru anul 2020-2021 demonstrează o diversificare a specializărilor/calificărilor, dar și o reducere a numărului de locuri (168), multe dintre

domeniile de calificare având alocate numai jumătate de clasă (0,5), respectiv 14 elevi. Astfel, oferta anului școlar 2020-2021 a cuprins un număr de 9 clase (6 dintre ele funcționând la jumătate din capacitate), distribuite în 4 unități de învățământ: Colegiul Economic Nicolae Titulescu, Colegiul Tehnic Transilvania, Liceul Tehnologic UCECOM Spiru Haret, cărora li s-a adăugat și Liceul Teoretic Emil Racoviță.

Printre calificările nou-introduse se numără: (1) tehnician în hotelărie, (2) organizator banqueting și (3) tehnician în turism, toate aparținând învățământului liceal tehnologic, menite să completeze oferta educațională din domeniul turismului.

unitatea de învățământ	calificare/domeniu	nivel de școlarizare	număr clase	număr elevi
Colegiul Economic Nicolae Titulescu	ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional	0,5	14
	bucătar	învățământ profesional	0,5	14
	tehnician în hotelărie	învățământ liceal tehnologic	1	28
	organizator banqueting	învățământ liceal tehnologic	1	28
Colegiul Tehnic Transilvania	ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional	0,5	14
	ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	învățământ profesional	0,5	14
Liceul Tehnologic UCECOM Spiru Haret	bucătar	învățământ profesional	0,5	14
	tehnician în turism	învățământ liceal tehnologic	0,5	14
Liceul Teoretic Emil Racoviță	tehnician în turism	învățământ liceal tehnologic	1	28
total	-	-	9	168

Tabel 10. Infrastructura educațională din domeniul turismului și alimentației - oferta de școlarizare anul 2020-2021

Totodată, în cadrul Universității de Vest Vasile Goldiș, filiala Baia Mare, există programul de studiu Geografia Turismului, ce dispune de o cifră de școlarizare de 60 de locuri, la nivelul anului școlar 2019-2020. Acest program contribuie atât la valorificarea potențialului turistic, cât și la precizarea posibilităților de exploatare rațională a acestuia, în vederea dezvoltării durabile și a integrării europene.

Infrastructură
tehnică-edilitară

B4

1. Alimentarea cu apă potabilă

Alimentarea cu apă potabilă a Municipiului Baia Mare este asigurată de către societatea VITAL SA . Rețeaua este realizată în sistem gravitațional pentru majoritatea zonelor, iar pentru arealele înalte și locuințele P+10, prin intermediul unor stații de pompare, măsurând la sfârșitul anului 2019 o lungime totală de 416,49 km, deservind 98,25% din totalul populației municipiului.

Sursele de apă sunt lacul de acumulare Strâmtori-Firiza și lacul Berdu, iar apa este tratată în stația de tratare administrată de SGA (Sistemul de Gospodărire al Apelor) Maramureș. Capacitatea de prelucrare a fost crescută între anii 2007-2009 la 950 l/s, atunci când a fost modernizată stația. Producția zilnică a stației asigură necesarul atât pentru Baia Mare cât și pentru alte localități învecinate. Rețeaua a fost reabilitată între anii 2007-2009 prin programul ISPA și deservește locuitorii băimăreni, dar și locuitorii localităților învecinate Dumbrăvița, Groși, Copalnic Mănăștiur, Recea, Coaș,

Săcălășeni, Tăuții Măgherauș, Coltău, Satulung.

Rețeaua de alimentare cu apă a municipiului Baia Mare raportată la 10000 locuitori (27,85 km/10000 locuitori) se situează sub media județeană (45,67 km/10000 locuitori) și sub cea regională (46,28 km/10000 locuitori - Regiunea Nord-Vest). Comparativ cu rețelele de distribuție a apei potabile din alte municipii cu profil asemănător, indicatorul raport (numărul de kilometri rețea care revin la 10000 de locuitori) ilustrează o rețea subdimensionată în Baia Mare față de cea din municipiul Bistrița (40,16 km/10000 locuitori) și față de cea din municipiul Alba Iulia (38,36 km/10000 locuitori). Pentru municipiul Oradea se raportează un indicator apropiat de cel înregistrat în Baia Mare (27,81 km/10000 locuitori), în timp ce municipiile Satu Mare (19,81 km/10000 locuitori) și Sibiu (20,84 km/10000 locuitori) prezintă valori considerabil mai mici față de Baia Mare.

2. Rețeaua de canalizare

VITAL SA administrează și rețeaua de canalizare a municipiului, care totaliza la sfârșitul anului 2019 o lungime de 345,834 km.

Arealul acoperit de rețeaua de canalizare deservește aproximativ 95,2% din totalul populației băimărene, iar apele colectate sunt direcționate către stația de epurare situată la vest de oraș, pe malul stâng al râului Săsar.

Prin programul ISPA, stația de epurare a fost modernizată între 2008 și 2009 și are în prezent o capacitate de prelucrare a apei de 1450 l/s, în două trepte (mecanică și biologică). În cadrul aceluiași program, din rețeaua

de canalizare au fost modernizați și extinși un număr de 25,5 kilometri repartizați în 11 kilometri extindere a rețelei de canalizare menajeră, 0,5 kilometri extindere a rețelei pluviale, 13,5 kilometri reabilitarea rețelei menajere și 0,6 kilometri reabilitare a rețelei pluviale.

Indicatorul - raport al lungimii rețelei de canalizare la 10000 de locuitori, înregistrat în municipiul Baia Mare (23,54 km/10000 locuitori) este sub indicatorii relevați în municipiile Alba Iulia, Bistrița, Oradea și Sibiu, dar superior mediei județene (18,5 km/10000 locuitori) și regionale (22,14 km/10000 locuitori).

3. Alimentarea cu gaze naturale

Alimentarea cu gaze naturale a municipiului Baia Mare este asigurată de compania E.On Gaz Distribuție SA , utilizând o rețea cu o lungime de 289,5 km în anul 2018. Indicatorul - raport al lungimii rețelei de alimentare cu gaze naturale la 10000 de locuitori, înregistrat în municipiul Baia Mare (19,78 km/10000 locuitori) este inferior mediei județene (22,19 km/10000 locuitori) și a celei regionale (22,67 km/10000 locuitori).

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale în municipiul

Baia Mare nu acoperă o parte considerabilă a teritoriului urban de la nord de râul Săsar și nici cartierul Firiza. Analizând aria deservită de rețelele de distribuție a apei, canalizării și gazelor naturale, se constată faptul că acestea nu acoperă arealele care au suferit dezvoltări spontane ale fondului de locuințe, cu precădere în partea de nord a municipiului Baia Mare. De asemenea, nici cartierul Firiza și nici nordul cartierului Ferneziu, care dispun de o tipologie a locuirii de tip rural, nu beneficiază de aceste utilități.

4. Rețeaua de electricitate

Furnizarea electricității este asigurată de Electrica Furnizare Transilvania Nord. Rețelele de alimentare cu energie electrică acoperă întreg orașul, însă sunt necesare anumite intervenții de înlocuire a posturilor trafo în zonele care au cunoscut o creștere a fondului

de locuințe. Având în vedere încetarea unor activități industriale mari consumatoare de energie electrică (Romplumb, Cuprom), nu se mai pune problema unui deficit de putere în rețea.

5. Energia termică

În municipiul Baia Mare, alimentarea cu energie termică în sistem centralizat (de tip distribuție agent termic) a fost sistată în sensul costurilor mari de furnizare a agentului termic, ca urmare a debranșării unui număr foarte mare de locuitori. În prezent,

încălzirea locuințelor este asigurată în regim individual prin centrale termice individuale.

6. Serviciile de salubritate

Serviciile de salubritate la nivelul orașului Baia Mare sunt asigurate de SC DRUSAL SA. La nivelul județului Maramureș a fost adoptat Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor Maramureș (SMID), proiect semnat de Consiliul Județean Maramureș prin Programul Operațional Sectorial de Mediu, pe exercițiul financiar 2007 – 2013, a Uniunii Europene, prelungit ulterior. Conform Regulamentului Serviciului de Salubritate, sistemul de salubritate este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional, care cuprinde construcții, instalații și echipamente specifice destinate prestării acestor activități, precum:

- pubele, containere de colectare deșeuri;
- puncte de colectare separată a deșeurilor;
- 3 stații de transfer
- 7 centre de colectare deșeuri voluminoase, dintre care unul amplasat în Baia Mare
- 1 stație de tratare mecano-biologică a deșeurilor
- 2 stații sortare
- 1 depozit de deșeuri conform
- baze de garare și întreținere a autovehiculelor specifice serviciului de salubritate asigurate de operatorii serviciului.

Conform SMID, Municipiul Baia Mare face parte din Zona 1 - Sârbi. Astfel, în baza Regulamentului amintit mai sus, deșeurile reciclabile provenind din această zonă vor fi transportate direct la Stația de sortare din cadrul CMID Sârbi. Deșeurile vegetale provenind din zona de colectare 1, vor fi transportate direct la platforma de compostare din cadrul instalației TMB Sârbi, în timp ce deșeurile menajere și similare colectate în amestec și provenind din zona de colectare 1 vor fi transportate către stația de tratare mecano-biologică (TMB) din cadrul CMID. Deșeurile voluminoase precum și cele periculoase provenind din deșeurile menajere și similare din zonă vor fi transportate către cel mai apropiat CCDV.

În baza Hotărârii Comitetului pentru Situații de Urgență Maramureș, nr. 43/2020, în data de 10.02.2021 s-a silit activitatea de stocare a deșeurilor pe Platforma de Stocare Temporară a Deșeurilor Menajere din localitatea Satu Nou de Jos (comuna Groși), fluxul tehnologic al tratării, sortării și stocării deșeurilor modificându-se. Ținând cont de fenomenele de alunecări de teren existente pe amplasamentul CMID Sârbi (prevăzut în SMID), până la realizarea măsurilor de punere în siguranță a amplasamentului și ulterior de finalizare a construcției, gestionarea deșeurilor se va face pe o platformă temporară amenajată de operatorul Drusal SA. Astfel, deșeurile reziduale mixte în amestec vor fi stocate temporar prin metoda de înfoliere, balotare și stocare temporară.

Operațiunile de înfoliere, balotare, stocare temporară sunt considerate activități integrate în cadrul SMID Maramureș, determinate de o situație de extremă urgentă, în scopul asigurării continuității serviciului de salubritate. Aceste operațiuni (balotarea, înfolierea și stocarea temporară) se realizează pentru o perioadă limitată de timp, până la finalizarea și operaționalizarea unei platforme sau depozit conform.

Infrastructură de transport
și accesibilitate

B5

1.1. Accesibilitatea rutieră

Accesibilitatea la nivel național și regional a municipiului Baia Mare este una moderată, având în vedere relativa izolare față de coridoarele de transport rutier TEN-T (88 km până la punctul de conexiune Zalău, 60 km până la punctul de conexiune Satu Mare). Distanța-timp ca indicator al accesibilității rutiere față de capitală (via Cluj, E58) este de aproximativ 7-9 ore (pentru a parcurge 595km), sugerând o accesibilitate slabă, și din cauza realizării parțiale a Autostrăzii Transilvania.

În ceea ce privește transportul organizat, relația București-Baia Mare este deservită prin 2 curse rutiere (operator privat-2 curse tur, 2 curse retur) pe zi, toate cu valori ale indicatorului distanță-timp depășind 11 ore. Astfel, accesibilitatea față de capitală și de marile centre urbane din sudul țării via transport organizat (prin nodul de transport București) este redusă, diminuată și mai mult de contextul pandemiei COVID-19.

Cât despre accesibilitatea în context european, apropierea geografică de capitala Ungariei, Budapesta, face ca timpii de călătorie spre această destinație să fie de 2 ori mai mici decât cei către București (rutier via Satu Mare pe DN1C, DN19 și autostrada M3-Ungaria). Cei 385 km pot fi parcurși în aproximativ 4 ore și 30 minute.

Conectivitatea rutieră cu municipiile reședință de județ ale Regiunii Nord-Vest (Satu Mare, Zalău, Bistrița, Cluj-Napoca, Oradea) demonstrează, de asemenea, un nivel moderat al accesibilității, cu distanțe-timp medii, care atenuează relațiile de polarizare și inter-schimb. Clujul, Satu Mare și Bistrița sunt accesibile în cca. 2 ore și 20 minute, necesari pentru a parcurge 147 km, respectiv 148 km, Zalăul în 1 oră și 30 de minute (86km), Oradea în cca. 3 ore (201 km).

Baia Mare-Bistrița	Baia Mare-Cluj-Napoca	Baia Mare-Dej	Baia Mare-Satu Mare	Baia Mare-Zalău
147 km / 2h20 min	148 km / 2h12 min	92 km / 1h22 min	78 km / 1h 18 min	86 km / 1h 34 min

tabel 11. Accesibilitate rutieră - Regiunea Nord Vest

Având în vedere izolarea relativă a municipiului Baia Mare, în contradicție cu vocația turistică a acestuia, este cu atât mai evidentă necesitatea investițiilor în infrastructuri de transport de mare viteză. Nu numai turismul este afectat de o accesibilitate moderată, ci întreaga activitate economică a orașului, contribuind la diminuarea sau stagnarea investițiilor și la lipsa dinamismului pieței de muncă.

Prin Master Planul General de Transport se propune realizarea Drumului Expres Turda-Halmeu între anii 2028 și 2032, via Cluj- Napoca, Gherla, Dej, Baia Mare și Livada (cu o ramificație către Satu Mare). Conform CNADR, proiectul de Drum Expres Petea-Satu Mare-Baia Mare va prelua o parte din traficul care se desfășoară pe rețeaua de drumuri existente, determinând scăderea timpului de parcurgere a distanțelor, reducerea emisiilor de substanțe poluante în atmosferă și a nivelului de zgomot în localitățile străbătute de drumurile existente, va asigura condiții sporite de siguranță și confort în trafic. Acest sector de Drum Expres Baia Mare-Satu Mare, cu o lungime totală de 55,56 km, va fi un drum de mare viteză, cu două benzi pe sens și viteză maximă de 130 km/h.

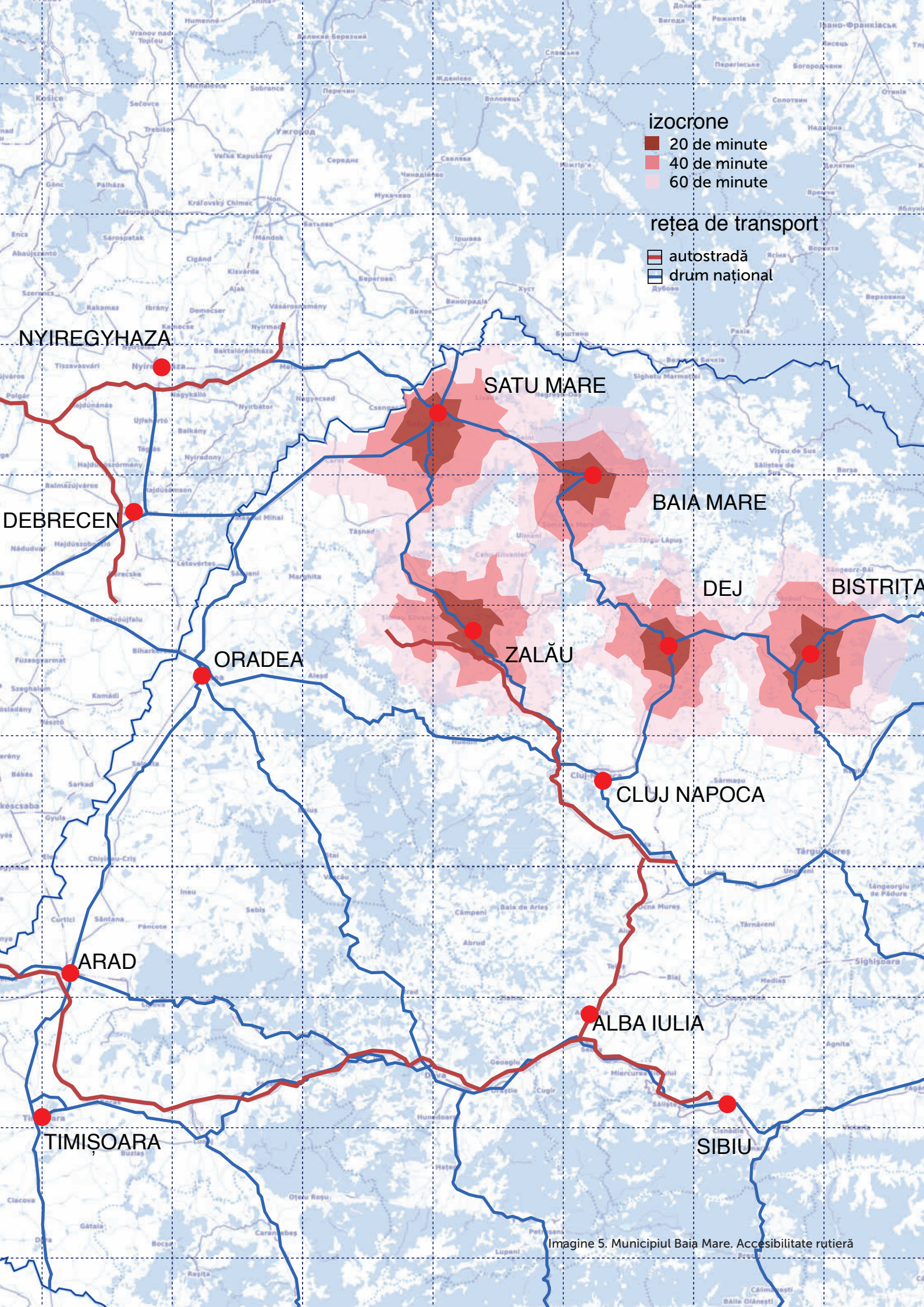
Pentru conectarea municipiului de capitală printr-o rețea de mare viteză, este necesară și realizarea Drumului Expres Baia Mare - Jibou, care va asigura racordul cu viitoarea Autostradă Transilvania. Acordul de parteneriat între CJ Maramureș și CJ Sălaj a fost semnat în luna noiembrie 2020 și implică realizarea unui tronson de cca. 42 km, ce va fi integrat în viitoarea autostradă.

Totodată, în luna noiembrie 2020 a fost semnat un Acord de Asociere semnat între Municipiul Baia Mare și Consiliul Județean Maramureș în vederea realizării în comun a obiectivului de investiții "Varianta de ocolire Baia Mare. Acesta presupune realizarea unei centuri metropolitane care va lega Tăuții-Măgherăuș pe traseul Bușag, până la ieșirea din Baia Sprie spre Gutin (31 de km). Se va asigura, astfel, conectivitatea cu toate drumurile naționale și județene din zona adiacentă municipiului Baia Mare, fapt care va contribui la dezvoltarea regională a zonei.

Realizarea proiectelor descrise mai sus și cuprinse în diferitele documentele programatice ale autorităților locale sau centrale, este de o importanță deosebit de mare pentru creșterea accesibilității către și dinspre municipiul Baia Mare.

Odată cu finalizarea infrastructurilor programate de realizat, din perspectiva turistică, Baia Mare poate deveni o destinație și pentru bazine turistice mai îndepărtate, precum capitala sau zona de centru.

O accesibilitate sporită potențează dinamizarea mediului economic și încurajează dezvoltarea turistică, nu numai în cazul reședinței de județ, cât și în cazul întregului județ, polarizat de acesta.

Imagine 5. Municipiul Baia Mare. Accesibilitate rutieră

1.2. Accesibilitatea feroviară

Municipiul Baia Mare este amplasat de-a lungul magistralei TEN-F globale 400 Brașov-Siculeni- Deda-Dej-Baia Mare-Satu Mare, de aici existând posibilitatea de a se realiza legături cu Ucraina (Halmeu) și chiar Ungaria (Borș, Valea lui Mihai, Carei). Din această magistrală se desprind linii secundare către Baia Sprie, Stația Baia Mare Nord și către Cehu Silvaniei (din Ulmeni), care însă nu mai sunt folosite pentru transportul de pasageri. Toate trenurile care tranzitează municipiul Baia Mare sunt operate de compania de stat – SNTCF CFR CĂLĂTORI S.A.

Prin Stația CF Baia Mare trec zilnic circa 36 de trenuri. Dintre acestea, 2 curse sunt internaționale (INT 6827 pe ruta Baia Mare - Nyirabranj și INT 6826 pe ruta Nyirabranj - Baia Mare), 14 curse inter-regionale (cu destinațiile Timișoara Nord, București Nord, Satu Mare, Cluj Napoca, Mangalia și retur) și 20 de curse regionale (cu destinațiile Jibou, Satu Mare și retur).

În ceea ce privește facilitățile oferite de operatorul CFR, numai 6 din cele 36 de trenuri ce tranzitează stația CF Baia Mare cuprind vagoane de dormit (WLA) și cușetă (AcBc), în total înregistrându-se un număr de 6 vagoane de dormit și 10 vagoane cușetă.

Conform datelor colectate de la operatorul SNTCF CFR CĂLĂTORI S.A., numărul total de călători expediați

din stația CF Baia Mare pe parcursul anului 2019 este de 396 660 călători, în timp ce numărul total de sosiri este de 445 053 călători.

În Master Planul General de Transport al României pentru orizontul 2030 sunt cuprinse următoarele lucrări de investiții pentru infrastructura feroviară pe teritoriul județului Maramureș:

-Reabilitarea căii ferate Baia Mare – Satu Mare (59 km, investiție de 117 mil. Euro) – termen de execuție 2031/2035;

-Reabilitarea căii ferate Baia Mare – Dej (134 km, 323 mil. Euro) – termen 2031/2035.

Prin modernizarea tronsonului de cale ferată Cluj Napoca-Satu Mare via Baia Mare, cu intervenții asupra căii de rulare, pentru a permite viteze mai mari, alături de creșterea frecvenței curselor: „este de așteptat ca proiectul să determine o creștere semnificativă a traficului de pasageri pentru secțiunea modernizată Baia Mare-Satu Mare, cererea fiind mai mult decât triplă după implementare”.

Baia Mare-Bistrița	Baia Mare-Cluj-Napoca	Baia Mare-Oradea	Baia Mare-Satu Mare	Baia Mare-Zalău
1 oprire- Dej / 4h 58 min	4h 1min	3h 23 min	1h 14 min	1 escală - Jibou/1h 45 min

tabel 12. Accesibilitate feroviară - Regiunea Nord Vest

1.3. Accesibilitatea aeriană

Accesibilitatea aeriană față de capitală este una redusă, fiind asigurată prin 6 curse săptămânale, cu o capacitate mică de transport (55 persoane- operator TAROM). Din iunie 2019 a fost introdusă și o cursă săptămânală în regim de charter către Antalya, Turcia.

Toate investițiile efectuate la aeroport au făcut ca, în prezent, pe aeroport să poată opera orice tip de avion, inclusiv cele mari. În 2019 pe aeroportul maramureșean a avut un trafic total de 40 116 pasageri, creșterea fiind datorată atât măririi frecvenței singurei curse regulate București-Baia Mare (ce a înregistrat un număr de 23 659 pasageri) cât și celor trei charteruri sezoniere spre Antalya (Turcia), de care au beneficiat 16 457 de pasageri.

Noul Master Plan General de Transport al României propune transformarea Aeroportului dintr-unul regional mic, într-unul regional, prognozând un trafic estimat de 40 051 pasageri în 2025 față de 20 075 pasageri (trafic intern) și 294 pasageri (trafic extern) în 2014. Master Planul General de Transport cuprinde un program de modernizare al Aeroportului Baia Mare și are ca scop asigurarea infrastructurii necesare facilităților operaționale capabile să satisfacă nivelul cererii de servicii pentru orizontul 2020-2025. Proiectul include extinderea terminalului de pasageri și dotarea cu echipamente de siguranță și are perioada de implementare 2022-2024.

2. Rețeaua stradală

Municipiul Baia Mare este localizat într-o zonă depresionară, la baza munților Gutâi, de-a lungul râului Săsar. De altfel, cca. 75% din cele 23347 ha ale teritoriului administrativ sunt reprezentate de relieful cu declivități pronunțate acoperit de un fond forestier bogat. Constrângerile topografice au determinat dezvoltarea așezării pe direcția est-vest, încorporând cursul de apă și dezvoltând în timp una dintre arterele rutiere principale de-a lungul său. Teritoriul intravilan ocupa în anul 2018 3609 ha desfășurate într-o formă tentaculară spre nord, dovadă a expansiunii spontane continue a orașului.

Trama stradală are o structură cvasineregulată cu două orientări majore: nord-sud și est-vest. Principalele sale artere se desfășoară de-a lungul acestor direcții și ele sunt: Bulevardul Independenței de-a lungul râului Săsar și Bulevardul București, paralel cu Bulevardul Independenței. Pe cealaltă direcție majoră se desfășoară Bulevardul Unirii, strada Mihai Eminescu și Bulevardul Vasile Alecsandri.

Racordarea tramei stradale la rețeaua de drumuri a teritoriului înconjurător se face prin 5 artere majore: Bulevardul Independenței în nord-vest se continuă cu drumul național 1C, Bulevardul București prin vest se continuă cu altă ramificație a drumului național 1C, Bulevardul Unirii se continuă cu drumul județean 182B, iar strada Mihai Eminescu se prelungește în exteriorul intravilanului cu drumul național 18B, ambele către sudul orașului, iar în partea de est, strada Vasile Lucaciu se continuă cu drumul național 18. Cu ajutorul acestor rute, municipiul Baia Mare este bine relaționat cu localitățile din județ. Municipiul Baia Mare dispune de un drum de centură, care este în prezent modernizat cu fonduri de la bugetul de stat.

Totalul arterelor urbane însumează 304 kilometri, rezultând astfel 20,77 km/10000 de locuitori, o medie ușor superioară municipiilor Oradea (19,47 km/10000 loc) și Satu Mare (19,37 km/ 10000 loc), dar sub media municipiilor Bistrița (22,75 km/10000 loc), Sibiu (21,80 km/ 10000 loc) și Alba Iulia (44,35 km/ 10000 loc). Densitatea străzilor de 8,42km/ kmp în intravilan, este mult superioară decât cele înregistrate în celelalte municipii analizate: Oradea (5,28km/kmp), Satu Mare (5,59 km/kmp), Bistrița (7,46 km/kmp), Sibiu(7,37 km/kmp) și apropiată față de cea înregistrată în Alba Iulia (8,37 km/kmp). La sfârșitul anului 2018, gradul de modernizare al străzilor respecta indicatorul stabilit de Legea 351/2001, având o valoare de 88,5% străzi modernizate.

Informațiile din Lista alfabetică a străzilor din Municipiul Baia Mare surprind un număr de 380 artere de circulație cu diferite gabarite și tipuri de îmbrăcăminte. În funcție de gabaritele prezente pe fiecare stradă, arterele de circulație baimărene se încadrează în 4 categorii. În prima categorie sunt încadrate arterele principale, cu două sau mai multe benzi pe sens și un gabarit de minim 12 metri de parte carosabilă (conform situației prezente a străzilor) care preiau fluxurile majore de circulație din oraș pe direcțiile principale de traversare ale acestuia. Ele se află în prelungirea drumurilor naționale care se racordează la trama stradală a municipiului (București, Decebal, Europa, Independenței, Republicii, Unirii, Vasile Lucaciu).

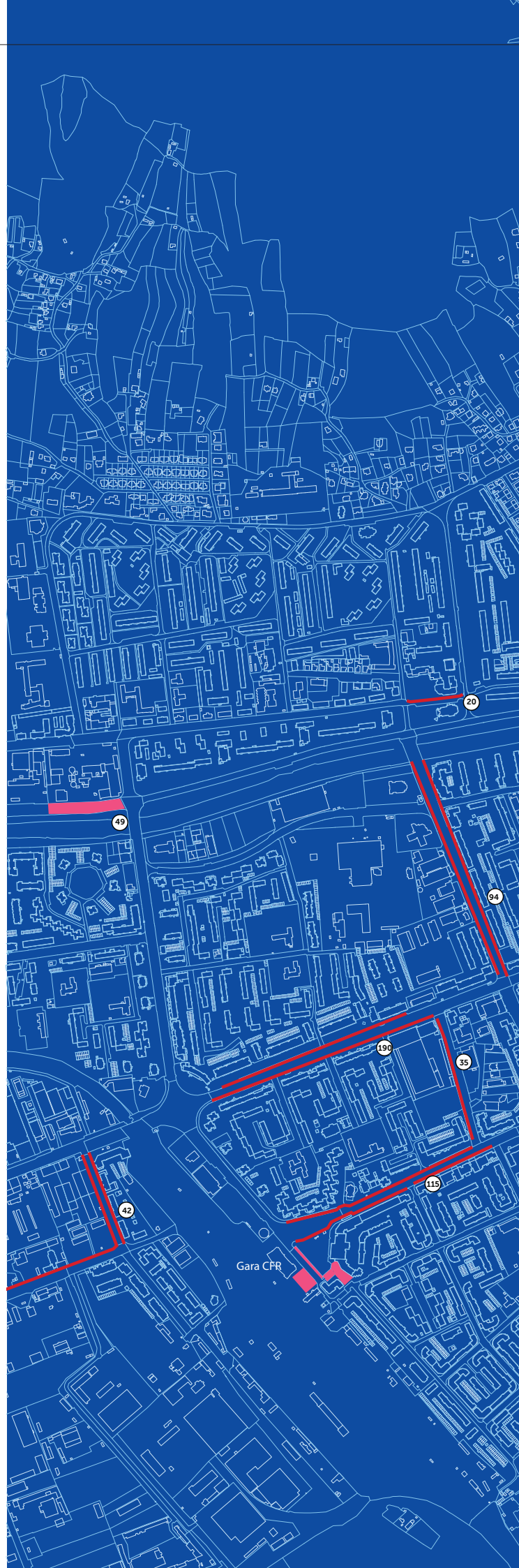
Arterele de categoria a II-a sunt artere de legătură principale în oraș care asigură circulația între zonele funcționale și cele de locuit. Gabaritul acestor străzi, în Baia Mare, are valori cuprinse între 3 metri de carosabil (porțiuni din str. Topitorilor) și 14 metri (bulevardul Culturii). Străzile de categoria a III-a sunt străzi colectoare ale fluxurilor din zonele funcționale care le direcționează spre magistralele orașului. Gabaritele carosabile ale acestora se încadrează între 3 metri (str. Tineretului) și 7 metri (str. Păltinișului, str. Oltului), având și tronsoane care ating 10 metri (str. Petre Dulfu). Arterele de categoria a IV-a sunt acele artere locale, cu trafic redus, care asigură accesul la locuințe și tranzitul pentru folosință ocazională. Aceste artere au o lățime medie de 4-6 metri și o bandă de circulație. Trotuarele sunt ocazional prezente.

3. Parcările

Suprafața totală a locurilor de parcare publice cu plată din municipiul Baia Mare se ridică în anul 2018 la aproximativ 4,6 ha însumând 3 636 de locuri. Dintre acestea, cele mai mari parcări la nivelul municipiului sunt (1) Bulevardul Traian - Expocom, (2) Bulevardul București- Pietrosul, (3) Bulevardul București- Center, (4) Strada Vasile Alecsandri - Mobam, (5) Strada Școlii etc.

Suplimentar față de locurile de parcare amenajate la sol în zonele rezidențiale, în anul 2014, în municipiul Baia Mare se regăseau 6234 de construcții de tip garaj, ocupând cca. 7 ha, concensionate sau proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice, cărora li se adaugă 220 de locuri aferente parcărilor acoperite. Această tipologie de anexe, întâlnită frecvent în zonele rezidențiale în cartierele de locuințe colective ale municipiului, consumă resurse de teren în mod inechitabil, parazitând spațiul public și contribuind la scăderea atractivității acestuia și la crearea unei imagini urbane dezorganizate, în sensul neuniformității materialelor și a învelitorilor (în diverse stadii de degradare). Mai mult, batierele de tip garaj sunt utilizate în mod frecvent de către proprietari sau concensionari în scopuri de depozitare.

Un fenomen comun în majoritatea arealelor urbane cu densitate mare a locuirii îl constituie lipsa locurilor de parcare aferente blocurilor de locuințe. Acolo unde spațiul verde este neîmprejmuit și negrijit, elementul vegetal este degradat sau lipsește, iar locatarii parchează pe aceste spații. Această practică compromite capacitatea de regenerare a elementului vegetal și conduce la diminuarea spațiului verde real. În acest scop reabilitarea spațiilor verzi aferente zonelor rezidențiale trebuie completată de proiecte de asigurare a necesarului de locuri de parcare, atât pentru rezidenți, cât și pentru vizitatori.

Imagine 6. Municipiul Baia Mare. Parcari publice

4. Transportul în comun

Transportul în comun pe raza municipiului Baia Mare este asigurat de SC URBIS SA, având capital majoritar de stat și principal acționar Consiliul Municipiului Baia Mare. De asemenea, URBIS deservește și ZMBM (Zona Metropolitană Baia Mare), conectând orașele Baia Sprie (Chiuzbaia, Satu Nou de Sus, Tăuții de Sus, Tăuții Măgherăuș (Băița, Bușag, Bozânta Mare, Nistru, Merișor, Ulmoasa) și comunele Recea (Bozânta Mică, Lăpușel, Mocira, Săsar), Groși (Ocoliş, Satu Nou de Jos), Săcălășeni (Coruia, Culcea), Dumbrăvița (Chechiș, Rus, Șindrești, Unguraș).

Transportul public în municipiul Baia Mare asigurat de URBIS SA este compus din 25 linii operate de autobuze și troleibuze (1, 3/11, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16/26, 17/23, 18, 21, 22, 24, 27, 28, 29, 31, 32, 40-Metro, 51, 54), dintre care 13 asigură rute periurbane (6- Bușag, Merișor, 7- Băița, 12-Recea, Lăpușel, 13-Nistru, 14 – Satu Nou de Sus, 16/26 - Groși, Chechiș, 17/23-Săcălășeni, Culcea, Coruia, Ocoliş, 21- Baia Sprie – Chiuzbaia, 22 - Ungurași, Șingrești, Rus, Dumbrăvița, 24 - Mocira, 27-Bozânta Mică, 28 - Săsar, 29 - Bozânta Mare) și două linii de troleibuz (51,54).

În interiorul municipiului, rețeaua deservită de un număr de 175 de stații care asigură o acoperire bună a teritoriului, cu o concentrare mai mare în zona centrală a orașului și ajungând până în zona de nord a cartierului Firiza (au fost reprezentate izocrone de 5 minute, care acoperă 350 m parcurși pietonal, pentru fiecare dintre stațiile de transport în comun). Ferneziu și Firiza sunt singurele cartiere care nu dispun de același grad mare de accesibilitate intra-municipală.

Localizarea traseelor pe hartă indică o deservire foarte bună a zonei centrale, 10 linii având traseul configurat pe străzi din zona centrală băimăreană, în vreme ce linia 40-Metro traversează zona Izvoarele. Zona centrală este conectată direct la toate celelalte zone din oraș, exceptând Firiza, fiind bine deservită de transportul public. Totuși, restul orașului este deservit în mod inegal.

În zona Gării, au stație 8 dintre cele 12 linii de transport public. Aceasta este deservită de liniile 1, 4, 8, 9, 31, 40, 50, 54.

Linia 1 traversează bulevardele principale (Traian, Unirii, Bulevardul București, Strada 22 Decembrie, Strada Horea) pentru a deservi zonele dinspre comuna Firiza. Linia 4 are originea în stația Dorna (în vecinătatea cartierului Gării), traversează Bulevardul Decebal, Strada George Coșbuc, Bulevardul București, Strada

22 Decembrie, Strada Vasile Alecsandri și Bulevardul Republicii. Aceasta are în componență 14 stații pe tur și 17 pe retur, iar configurația generală a liniei este cvasicirculară. Traseul retur al liniei 4 oferă accesibilitate și în zona autogării.

Linia 8 reprezintă o legătură directă a Municipiului Baia Mare cu Orașul Baia Sprie. Pe sensul tur, traseul liniei 8 are originea în stația Dispecerat Gară și traversează municipiul pe artere centrale (Bulevardul Traian, Strada Progresului, Strada Horea, Strada Vasile Lucaciu), pentru a ajunge către partea de est, pe porțiunea de carosabil care face legătura cu Baia Sprie. Stația de capăt pentru sensul tur este Flotație din orașul Baia Sprie. În cazul sensului retur, vor exista diferențe la nivelul traseului, mijloacele de transport vor ajunge în stațiile Spital Boli Infecțioase, Stadion, Energoterm și Magazin Maramureș, Ursus, Gara CFR, Petrom, Mărganului.

Linia 9 turistică a fost inaugurată în septembrie 2014, asigurând un parcurs care leagă reperatele și monumentele turistice din Baia Mare. Traseul liniei respective cuprinde următoarele obiective de interes turistic: Muzeul de Mineralogie și Planetariul (stația Pietrosul), Turnul Măcelarilor, Turnul Ștefan, Muzeul de Artă și Piața Libertății (Stația Piața Izvoare), Muzeul Etnografic, Muzeul Satului, Muzeul de Istorie, Colonia Pictorilor (Stația Stadion). Conform datelor colectate de la URBIS SA, nu există informații referitoare la fluxurile de turiști ce utilizează linia 9.

Linia 31 își are punctul de plecare în cartierul Valea Roșie și cuprinde 12 stații pe tur, respectiv 11 stații pe retur. Acesta traversează cartierele Săsar, Orașul Vechi și Gară, având stații în proximitatea Bastionului Măcelarilor, Turnului Ștefan și Muzeului Județean de Artă - Centrul Artistic Baia Mare.

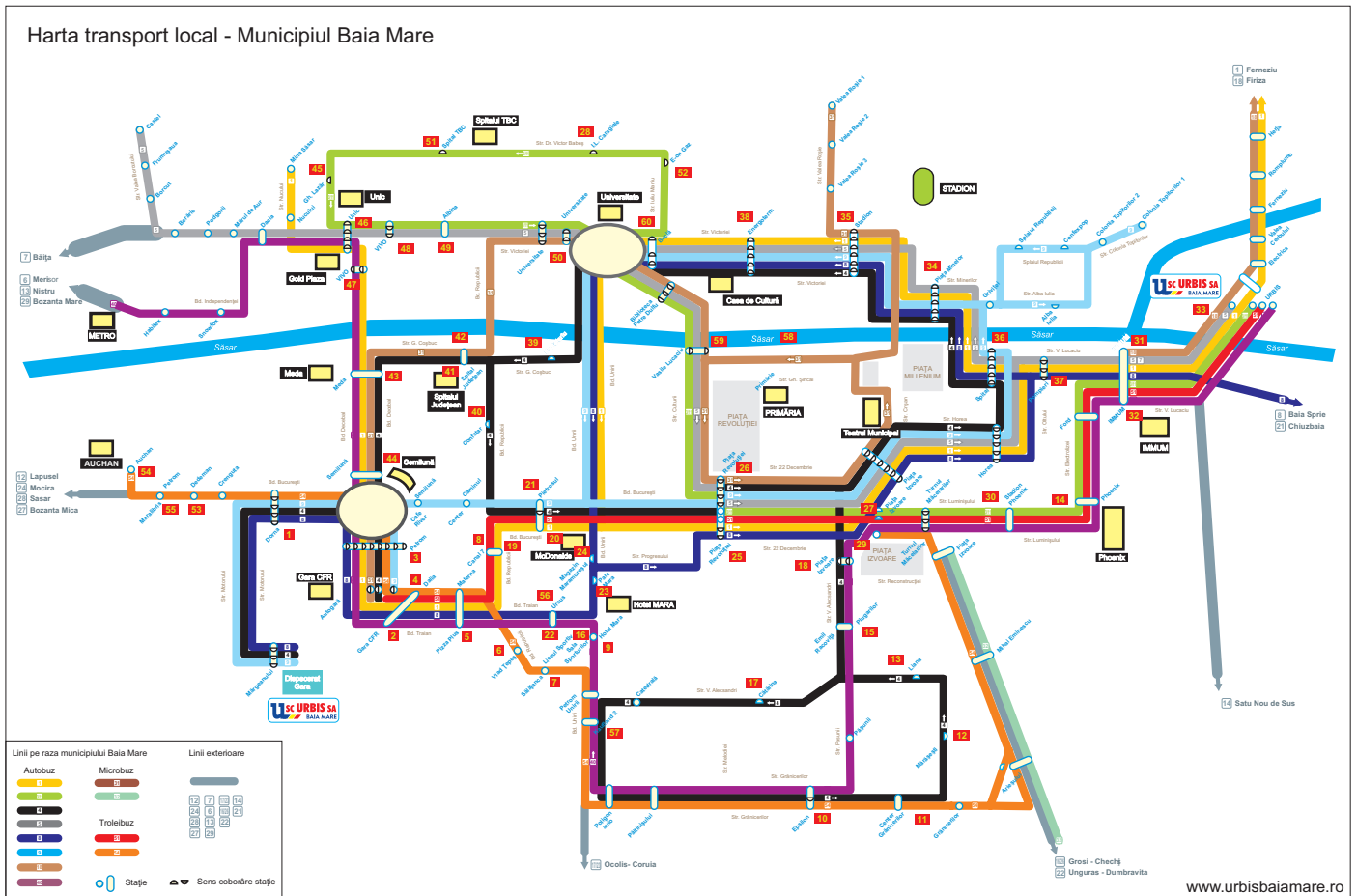
Linia 40 realizează legătura între zonele din estul și vestul municipiului, dar reprezintă și o conexiune a acestora cu partea sudică, corespunzătoare cartierelor Vasile Alecsandri, Progresului, Gării și Traian. Parcursurile cuprind arterele: Strada Vasile Lucaciu, Strada Electrolizei, Strada Luminișului, Strada Vasile Alecsandri, Strada Pășunii, Bulevardul Unirii, Bulevardul Traian, Strada Gării, Strada Decebal și Strada Victoriei.

Configurația traseului liniei 54 este tot una de tip est-vest, aceasta legând zona estică a municipiului, caracterizată prin prezența marilor centre comerciale, de zona centrală - Piața Izvoare. Aceasta traversează Bulevardul București, zona Gării, Bulevardul Republicii,

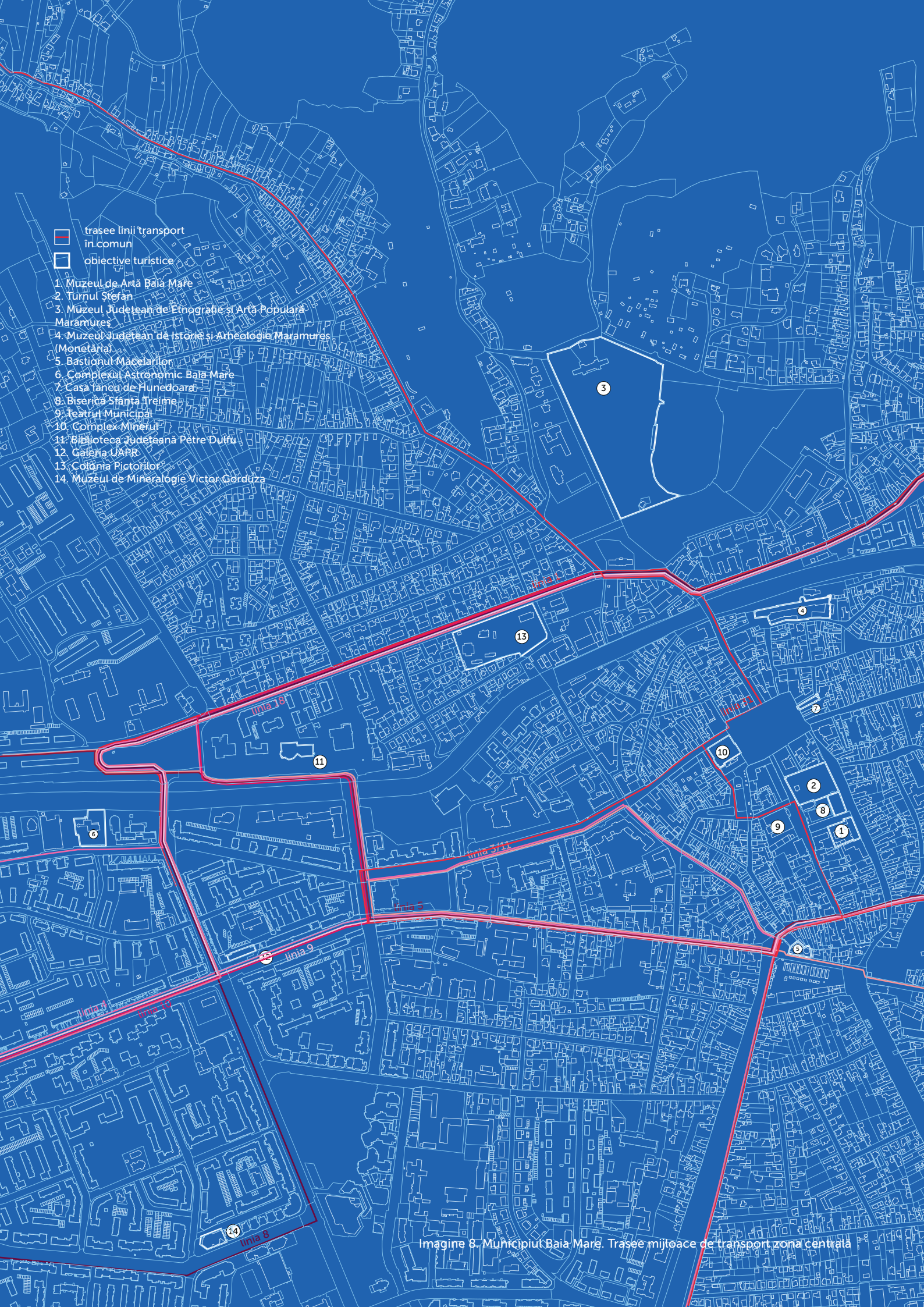
Strada Grănicerilor (cartierul Vasile Alecsandri) și Strada Mihai Eminescu.

Prețul unui bilet pentru o călătorie în interiorul orașului este de 2,5 lei, iar pentru deplasarea în exterior (Zona Metropolitană) ajunge până la 7 lei. Similar, prețul unui abonament lunar variază între 30 și 220 de lei, dar se pot emite și abonamente zilnice sau pentru 1/2 luni. Acestea pot fi achiziționate de la 15 automate de bilete, 16 chioșcuri ale societății sau 35 puncte de vânzare ale

terților, inclusiv din localitățile suburbane (11 puncte de vânzare terți). Totodată, achiziția biletelor se poate face și prin POS-uri montate în toate autobuzele și troleibuzele, cu orice card bancar, fără comision. Se oferă reduceri de 50% la abonamentele pentru persoanele cu vârsta peste 60 de ani și pensionari cu vârsta sub 70 de ani și gratuități pentru elevii și studenții cu vârsta sub 26 de ani, cu domiciliul în Municipiul Baia Mare persoanele cu handicap și însoțitorii acestora și pentru persoanele cu vârsta peste 70 de ani.

Imagine 7. Municipiul Baia Mare. Hartă transport local

- trasee linii transport în comun
- obiective turistice

1. Muzeul de Artă Baia Mare
2. Turnul Ștefan
3. Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș
4. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș (Monetara)
5. Bastionul Măcelariilor
6. Complexul Astronomic Baia Mare
7. Casa Iancu de Hunedoara
8. Biserica Sfânta Treime
9. Teatrul Municipal
10. Complex Minerul
11. Biblioteca Județeană Petre Dulfu
12. Galeria UAPR
13. Colonia Pictorilor
14. Muzeul de Mineralogie Victor Gorduza

Imagine 8. Municipiul Baia Mare. Trasee mijloace de transport zona centrală

6. Transportul velo

În contextul mobilității durabile ca obiectiv european, promovată de documente programatice cum sunt Planul de Acțiune privind Mobilitatea Urbană, Carta Verde a Mobilității Urbane sau Carta Albă a Transporturilor, discursul privind deplasările în centrele urbane a adus în atenție necesitatea prioritizării metodelor de transport alternative nepoluante. Astfel, crearea unor infrastructuri adecvate transportului cu bicicleta devine o cerință de bază pentru orașele care își propun să asigure o calitate ridicată a mediului și, în consecință, a vieții urbane.

În Baia Mare, în anul 2020, bicicliștii pot circula pe o rețea de piste cu o lungime cumulată de 9925 metri. Aceste piste sunt amplasate după cum urmează:

- pe Strada Vasile Lucaciu (piste pe trotuar, pe ambele părți ale străzii) : $L = 2 \times 1150 \text{ m}$; $l = 1.0 \text{ m}$;
- pe Strada Ion Luca Caragiale (pistă în afara carosabilului și a trotuarelor, o singură pistă pentru ambele sensuri de circulație): $L = 530 \text{ m}$; $l = 2.0 \text{ m}$;
- pe Bulevardul Independenței, începând de la intersecția cu strada Culturii (pista în afara carosabilului și a trotuarelor, o singură pistă pentru ambele sensuri de circulație) : $L = 275 \text{ m}$; $l = 2.0 \text{ m}$;
- pe Bulevardul Unirii, de la pasajul CF până la intersecția cu strada Europa (pistă în afara carosabilului, o singură pistă pentru ambele sensuri de circulație): $L = 800 \text{ m}$; $l = 2,0 \text{ m}$;
- pe Strada Grănicerilor (pistă pe trotuar): $L = 1.990 \text{ m}$; $l = 1,50 \text{ m}$;
- pe Strada Oborului (pistă pe trotuar): $L = 2.200 \text{ m}$; $l = 1,50 \text{ m}$;
- pe Strada Electrolizei (pistă pe trotuar): $L = 1.510 \text{ m}$; $l = 1,50 \text{ m}$;
- pe strada Gheorghe Șincai (pistă în afara carosabilului, o singură pistă pentru ambele sensuri de circulație): $L = 320 \text{ m}$; $l = 2,0$

Soluția tehnică aleasă pentru implementarea acestor piste, ținând cont de lățimea disponibilă a străzilor și trotuarelor, a presupus realizarea unor marcaje pe trotuar sau pe partea carosabilă. Lungimea redusă a pistelor dedicate cicliștilor contribuie la o atractivitate redusă a acestei tipologii de transport în municipiul Baia Mare. În prezent, bicicliștii se deplasează în oraș

fie utilizând infrastructura rutieră, fie pe cea pietonală.

Acest comportament de deplasare favorizează apariția de accidente, influențând în mod negativ siguranța, accesibilitatea și atractivitatea transporturilor în oraș.

În Municipiul Baia Mare există un magazin de închiriere biciclete Magazin On Bike, situat pe Strada Victoriei, nr. 3, care facilitează utilizarea bicicletei pe scară largă. Conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă Baia Mare, În zonele intens frecventate ale orașului sunt amplasate rasteluri pentru biciclete, care încurajează utilizarea bicicletelor. În cartierele din Baia Mare sunt repartizate rasteluri de biciclete în majoritatea cartierelor, cel mai dotat cu rasteluri fiind Cartierul Vasile Alecsandri. Repartizarea lor se face în felul următor:

Ferneziu – 2; Gării – 3; Orașul Vechi – 4; Republicii – 4; Traian – 3; Valea Borcutului – 1; Depozitelor – 2; Griviței – 1; Săsar – 5; Vasile Alecsandri – 14; Valea Roșie – 2

Printre proiectele ce vizează dezvoltarea infrastructurii velo la nivelul municipiului, inițiate de administrația publică se numără:

1.SMIS 129506 Creșterea mobilității urbane durabile prin modernizarea și crearea benzilor dedicate transportului în comun în Municipiul Baia Mare

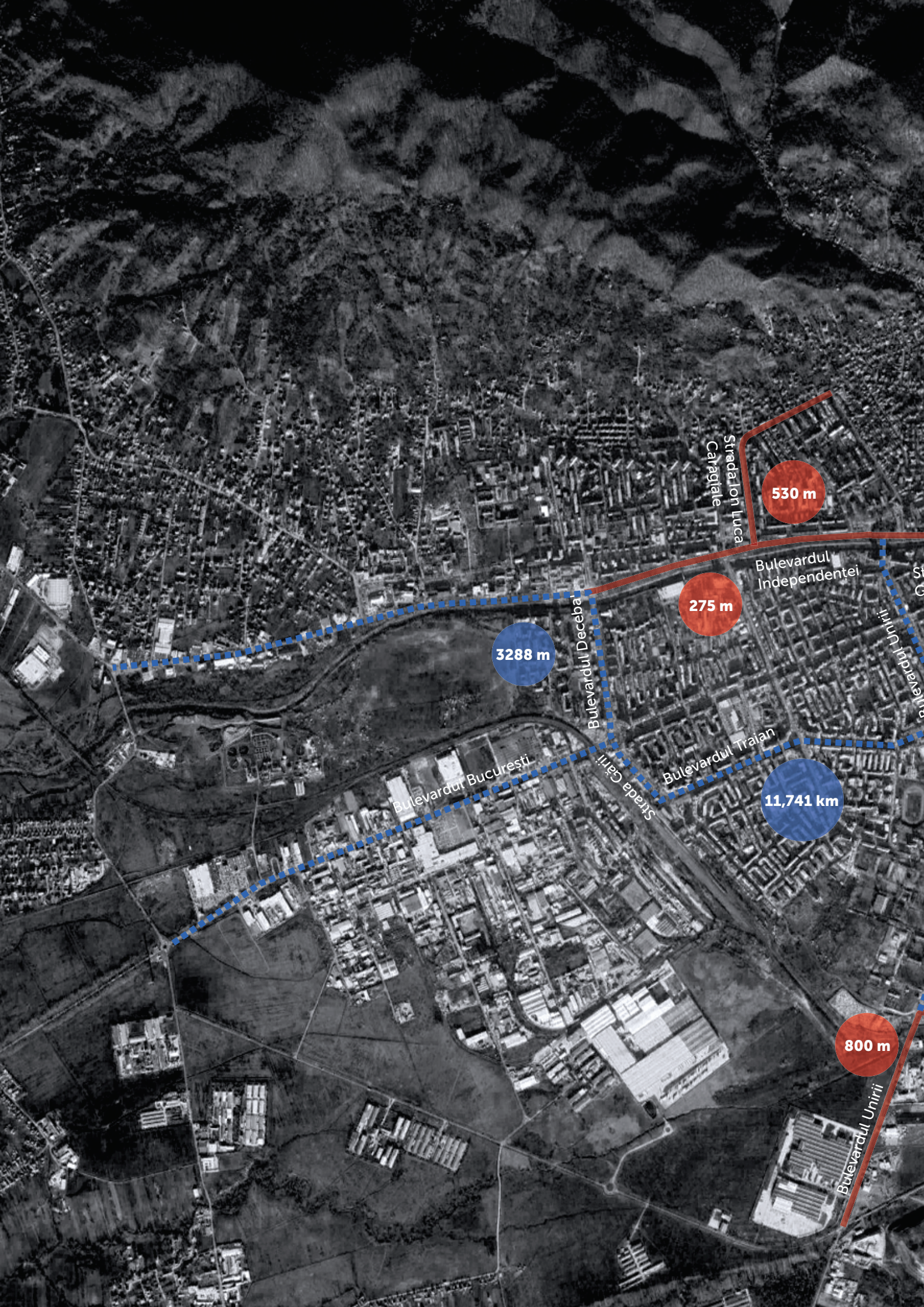
Proiectul cuprinde Bulevardele Decebal și Independenței. Acesta vizează construirea/modernizarea/extinderea lungimii pistelor/traseelor pentru biciclete cu 3288 m față de situația actuală.

2.SMIS 129507 Creșterea mobilității urbane durabile prin modernizarea și crearea benzilor dedicate transportului în comun în Municipiul Baia Mare.

Proiectul cuprinde Bulevardele Bucuresti, Traian, Unirii, Republicii și Str. Gării (cu intreruperile impuse de lățimea benzii și proprietate). Acesta vizează construirea/modernizarea/extinderea lungimii pistelor/traseelor pentru biciclete cu 11,741 km față de situația actuală.

3.SMIS 128036 Creșterea mobilității urbane durabile prin modernizarea și crearea benzilor dedicate transportului în comun în Municipiul Baia Mare

Proiectul cuprinde Bulevardul De Vest și Strada Dragoș Vodă. Acesta vizează construirea/modernizarea/extinderea lungimii pistelor/traseelor pentru biciclete cu 1,877 km față de situația actuală.

530 m

275 m

3288 m

11,741 km

800 m

Strada Ion Luca
Caragiale

Bulevardul Decebal

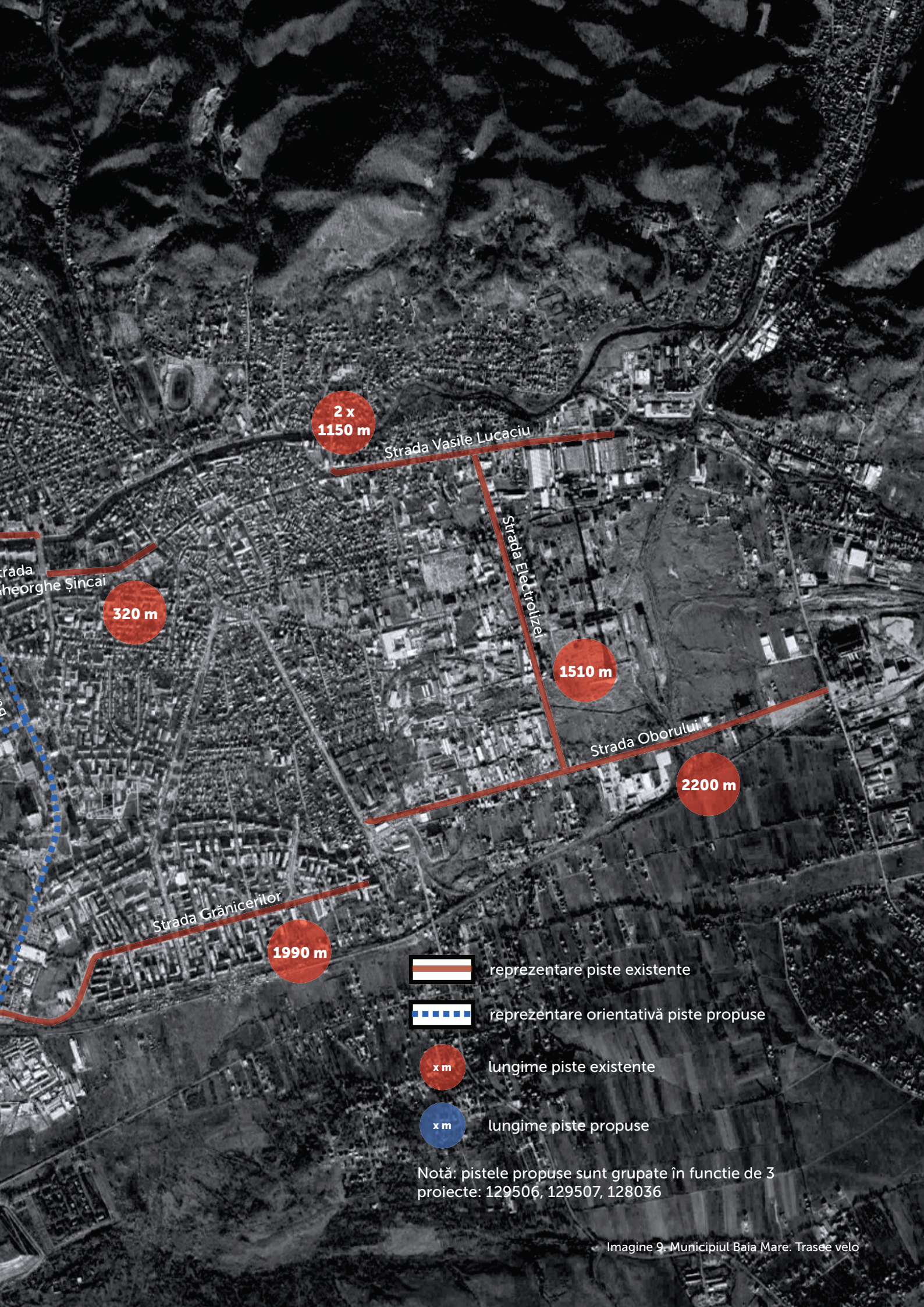
Bulevardul Bucuresti

Strada Carii

Bulevardul Traian

Bulevardul
Independentei

Bulevardul Unirii

2 x
1150 m

Strada Vasile Lucaciu

320 m

Strada
George Șincai

1510 m

Strada Electrolzel

2200 m

Strada Oborului

1990 m

Strada Grănicerilor

reprezentare piste existente

reprezentare orientativă piste propuse

x m lungime piste existente

x m lungime piste propuse

Notă: pistele propuse sunt grupate în funcție de 3 proiecte: 129506, 129507, 128036

Factori de mediu

B6

1. Arii naturale protejate

Pe teritoriul administrativ al municipiului Baia Mare sunt declarate, în baza Legii 5/2000, un număr de 5 arii naturale protejate și obiective naturale ocrotite, ocupând o suprafață aproximativă de 556 ha, respectiv 2,4 % din suprafața totală.

Specifice depresiunii băimărene sunt suprafețele întinse ocupate de castanul comestibil care urcă și pe versanții cu expoziție sudică și vestică până la altitudini

de 600 m. Pădurile de castani de la Baia Mare, care constituie și arie protejată «Natura 2000» formează cea mai mare suprafață împădurită cu această specie din România. Aici castanul comestibil este perfect aclimatizat, vegetând ca specie care se regenerează pe cale naturală, preferând solurile montane acide, cu drenaj bun și evitând solurile podzolice pseudogleizate și cu drenaj slab.

1. Arboretele de castan

identificarea sitului	suprafața (ha)	tipuri de habitate prezente în sit
rezervație naturală forestieră categoria IV - IUCN	500	-vegetație forestieră cu <i>Castanea sativa</i> -Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum -Păduri de stejar cu carpen de tip Galio Carpinetum

Tabel 13. Arboretele de castan. Date generale

Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare se situează pe marginea sudică a munților Gutâi, în zona de racord cu depresiunea sedimentară a orașului. Cea mai mare parte a rezervației este ocupată de diferite tipuri de roci eruptive. Castanul comestibil se dezvoltă bine pe soluri brune de pădure, mediu podzolite sau chiar puternic podzolite cu un conținut moderat de substanțe nutritive, dar bogate în potasiu. În România castanul comestibil formează concentrații

de tip forestier doar în două zone, una fiind Baia Mare. Suprafața cu castani comestibili aflată în rezervația Baia Mare este redusă și cuprinde doar parcele de pădure, lipsind crângurile de castani bătrâni. Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare conține atât terenuri proprietate privată cât și proprietate publică. Acesta se află în administrația Ocolului Silvic din Municipiul Baia Mare.

2. Rezervația arboretului de castan

identificarea sitului	suprafața (ha)	tipuri de habitate prezente în sit
tip B cod: ROSCI0003	2.087	-vegetație forestieră cu <i>Castanea sativa</i> -Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum -Păduri de stejar cu carpen de tip Galio Carpinetum

Tabel 14. Rezervația arboretului de castan. Date generale

Rezervația se situează pe marginea sudică a munților Igriș, în zona sa centrală, până la zona de racord cu depresiunea Baia Mare. Vegetația corespunzătoare acestei zone este: castanul comestibil – *Castanea sativa*, stejar – *Quercus robur*, palin – *Acer pseudoplatanus*, tei argintiu – *Tilia tomentosa*, cireș – *Cerasus avium*, alun – *Corylus avellana*, păducel – *Crataegus sp.*, afin

vânat – *Vaccinium uliginosum*, iarba neagră – *Calluna vulgaris*, mușchi de turbă – *Polytricum sp.*

3. Coloanele de la Limpede

Aria naturală protejată Coloanele de la Limpede se află în localitatea Baia Mare, cartierul Ferneziu și are suprafața de 3,00 ha. Cariera este executată în andezite – dacite piroxenice, roci constituite din felspați plagioclazi, piroxeni, hornblendă și o masă fundamentală parțial sticloasă. Se consideră că andezitele – dacitele piroxenice formează o formă de zăcământ extruzivă, de tip dom de lavă, în care

spre partea centrală apar coloane poligonale, rezultat al răcirii lavelor, în condițiile unui gradient termic bidimensional (răcire predominantă după două plane paralele cu fața coloanelor). Coloanele cu o înălțime de cca 15 m și o circumferință ce depășește uneori 1m. Pe fisurile de răcire apar filonașe de calcit scalenoeric, cu geode și zeoliți.

4. Tăul lui Dumitru

Tăul lui Dumitru este situat pe teritoriul administrativ al municipiului Baia Mare și al comunei Giulești și are suprafața de 3,00 ha. Principalul scop al declarării ca arie naturală protejată este cel de conservare a elementelor naturale specifice zonelor umede. Turbăria Tăul lui Dumitru este o turbărie activă, situată pe platoul constituit din andezite piroxenice, situat pe culmea dintre V. Sturului și V. Brazilor, având dimensiuni de 15 x 20 m, cu deversare spre vest (V. Sturului).

Acesta este o turbărie oligotrofă. Vegetația reprezentativă a acestei turbării este: ruginare – *Andromeda polifolia*, bumbăcărița – *Eriophorum vaginatum*, afin vânat – *Vaccinium uliginosum*, merișor – *Vaccinium oxycoccus*, *Scheuchzeria palustris*, rogoz – *Carex rostrata*, rachitele – *Oxycoccus palustris*, *Oxycoccus microcarpus*, iarba albastra – *Molinia caerulea*, rogoz – *Carex pauciflora*, țapoșica – *Nardus stricta*, afin – *Vaccinium myrtillus*, sclipeți – *Potentilla erecta*.

5. Rezervația fosiliferă de la Chiuzbaia

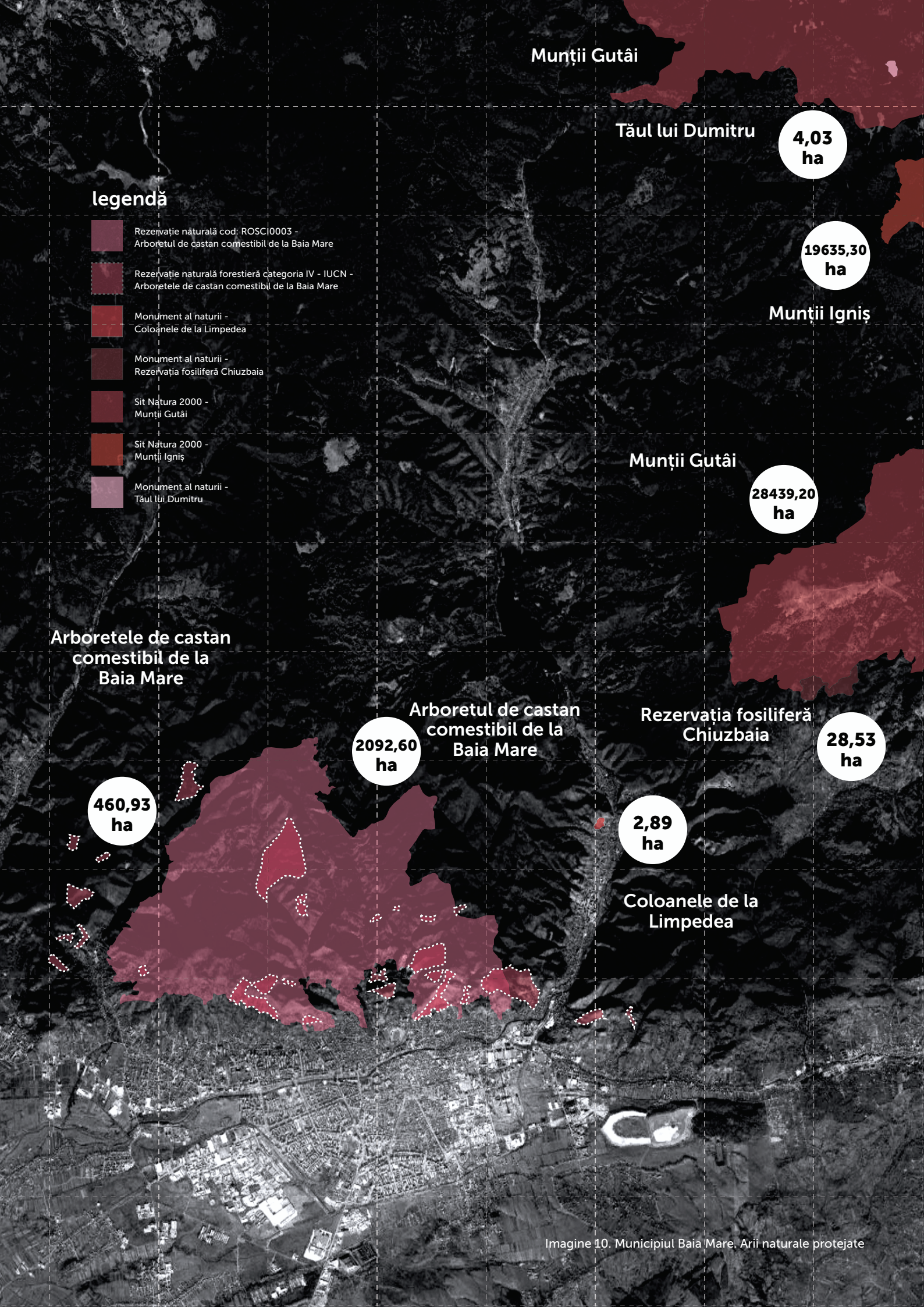
Rezervația fosiliferă de la Chiuzbaia este situată pe versantul sudic al Masivului Igniș, între acesta și depresiunea Chiuzbaia, la obârșia Văii Jidovoia, ce drenează partea de NV a depresiunii Chiuzbaia. Rezervația Fosiliferă Chiuzbaia are o suprafață de 50 ha, iar din punct de vedere administrativ-teritorial, aparține de municipiul reședință de județ Baia Mare. Depozitele limnice sunt constituite din cinerite, argile diatomitice, diatomite, având grosimea de 200 m (în cadrul complexului diatomitele având grosimea de

maxim 3,5 m, ele apărând la diferite nivele). Resturile foliare sunt cantonate în cele opt puncte fosilifere. Din acestea provin peste 9000 de resturi vegetale care au făcut posibilă identificarea a 235 de taxoni, ce revin la 107 genuri, repartizate în cadrul a 55 de familii, din care: un gen nou pentru știință, două specii noi, trei genuri noi pentru România.

Arbori și specii rare

Conform Hotărârii Consiliului Județean Maramureș Nr.37/1994 cu privire la măsurile de ocrotire și conservare a rezervațiilor naturale și monumentelor naturii de pe raza județului Maramureș pe teritoriul județului Maramureș sunt declarate următoarele tipuri de rezervații: 4 mixte, 5 botanice, 4 forestiere, 4 geologice, 1 paleobotanică, 2 speologice (Anexa 1 a hotărârii Nr. 37/1994). În zona municipiului Baia Mare sunt inventariați aproximativ 100 de arbori ocrotiți (cei mai mulți se găsesc în Parcul Municipal, în Parcul Cetății

– Turnul lui Ștefan și în grădina Colonia Pictorilor), principalele specii inventariate fiind stejar, pin, platan, salcâm. Un număr de 48 de arbori seculari, 11 specii de plante și 16 specii de animale sunt considerate monumente ale naturii.

legendă

- Rezervație naturală cod: ROSCI0003 - Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare
- Rezervație naturală forestieră categoria IV - IUCN - Arboretele de castan comestibil de la Baia Mare
- Monument al naturii - Coloanele de la Limpedia
- Monument al naturii - Rezervația fosiliferă Chiuzbaia
- Sit Natura 2000 - Munții Gutâi
- Sit Natura 2000 - Munții Igniș
- Monument al naturii - Tăul lui Dumitru

Munții Gutâi

Tăul lui Dumitru

4,03
ha

19635,30
ha

Munții Igniș

Munții Gutâi

28439,20
ha

Arboretele de castan
comestibil de la
Baia Mare

460,93
ha

Arboretul de castan
comestibil de la
Baia Mare

2092,60
ha

Rezervația fosiliferă
Chiuzbaia

28,53
ha

2,89
ha

Coloanele de la
Limpedia

Imagine 10. Municipiul Baia Mare. Arii naturale protejate

2. Fondul forestier

Pădurile ocupă 76,83% (conform memoriu PUG) / 79,6% (conform SIDU) din suprafața administrativă a localității, ajungând la aproximativ 18599 hectare. Acest procent plasează municipiul Baia Mare pe primul loc între polii de dezvoltare după suprafața fondului forestier înregistrat în zona administrativă.

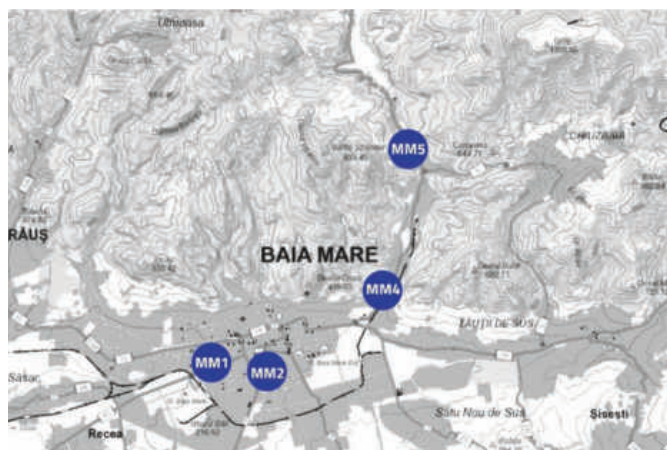
Depresiunea Baia Mare face parte din arealul pădurilor de foioase - astăzi în mare parte defrișate și înlocuite de culturi agricole și pajiști secundare. Etajul pădurilor

de foioase se întinde între 300 și 1200 m, formând un brâu verde în jurul orașului. Pe zona depresiunii Baia Mare predomină pădurile de gorun în amestec cu carpen. Pădurile de fag și carpen ocupa versanții vestici și sudici ai munților Gutin.

Trecerea de la pădure spre pășune sau teren cultivat este de obicei delimitată de o liziera de arbuști cu specii ca alunul, socul, cornul, calinul, sângerul, lemnul câinesc.

3. Calitatea aerului

Activitățile miniere și industriale din zona Baia Mare au avut un impact negativ considerabil asupra orașului, în virtutea tipologiei proceselor extractive și de prelucrare. Sistarea, în ultimii ani, a acestor activități poluante a condus și la o atenuare a efectelor nocive asupra calității aerului, solurilor și a cursurilor de apă. Calitatea aerului este influențată de o serie de factori, precum activitățile socio-economice, traficul auto, suprafața de spații plantate. Pentru a evalua prioritățile de dezvoltare și măsurile potențiale, privind mediul și calitatea aerului, s-a consultat Raportul de Mediu 2019 realizat de Agenția de Protecția Mediului Maramureș. Raportul de mediu a fost efectuat prin cadrul măsurătorilor amplasate la nivelul zonei urbane Baia Mare, după cum urmează:

Imagine 11. Amplasarea stațiilor automate de monitorizare a calității aerului în aglomerarea Baia Mare, Sursa: Raport mediu ANMP 2019

Se observă o distribuție inegală în teritoriu, ale stațiilor de monitorizare a calității aerului. Pentru anul 2019, substanțele monitorizate sunt SO₂ (sub valoarea limită); NO₂ (sub valoarea limită), CO (sub valoarea limită); O₃ (s-au înregistrat 2 depășiri ale valorii țintă); PM₁₀ (pulberi în suspensie – numărul depășirilor zilnice sub valoarea minimă – depășirile înregistrate s-au datorat evenimentelor ocazionale precum arderile din zonele rezidențiale sau aferente clădirilor instituționale, în perioada rece, pentru încălzire); Pb (sub valoarea limită); Cd (sub valoarea limită).

În perioada 2010-2019, în ceea ce privește concentrațiile medii anuale, s-au înregistrat scăderi pentru următoarele substanțe monitorizate: SO₂, PM₁₀ (scăderi mici), Pb (scăderi semnificative), Cd. În schimb, la nivelul zonei urbane Baia Mare, s-au înregistrat creșteri privind concentrațiile medii anuale pentru C₆H₆, O₃, NO₂.

La nivelul județului Maramureș, în anul 2019, au fost estimate 32310.2 tone de emisii de poluanți precursori ai ozonului, din care 27450.2 tone (84.95%) CO, 4259.2 tone (13.18%) NMVOC și 591.8 tone (1.83%) NOX.

Probleme de mediu

B7

1. Dezvoltări neplanificate și fondul forestier

În pofida existenței unor suprafețe neutilizate de mari dimensiuni, dar în virtutea poziției lor excentrice, zona de nord a municipiului a cunoscut o dezvoltare neplanificată a zonelor de locuințe cu o expansiune tentaculară a mediului urban înspre zona forestieră. În acest context, este necesară acordarea unei atenții deosebite dezvoltării acestor zone, pentru a proteja

zona forestieră ca element natural valoros, cu potențial turistic. Mai mult, documentațiile de urbanism și strategiile ce vor fi elaborate pe viitor trebuie să aibă în vedere vocația specială a zonei, coroborată cu un consum rațional și adecvat de resurse investite în infrastructură tehnico-edilitară și de transporturi.

2. Probleme de mediu asociate cu activitățile industriale

Zona de contact dintre depresiunea Baia Mare și unitatea vulcanică nordică (munții Igniș și Gutâi) este marcată de amprenta activităților de exploatare a minereurilor neferoase, care au aici un caracter tradițional. Aceștia li s-au adăugat mai târziu activitățile de prelucrare industrială a metalelor neferoase. Activitățile legate de exploatarea minereurilor neferoase, de preparare a acestora și de obținere a metalelor neferoase constituie și principalele surse de poluare a mediului zonei depresionare Baia Mare.

Deși activitățile industriale asociate cu mineritul au fost sistate, siturile inactive continuă să reprezinte o importantă sursă de disconfort. Acestea nu au fost decontaminate, iar imaginea lor este una degradată și se află în proximitatea unor zone de locuit, sugerând

existența unor incompatibilități de ordin funcțional și estetic.

Cei mai importanți poluatori industriali ai zonei depresionare analizate au fost reprezentați de cele două uzine de metalurgie neferoasă, închise ulterior:

- S.C. Cuprom S.A. București - Sucursala Baia Mare (fost Phoenix SA), situată în partea de est a orașului Baia Mare, care avea ca activitate de baza producerea cuprului rafinat și a metalelor prețioase din concentrate miniere, dar și a zincului, cadmiului, manganului, arsenului s.a.
- S.C. Romplumb S.A. – Firiza, care producea plumb primar (dispune de instalație pentru obținerea plumbului decuprat), situată în partea de nord-est a orașului Baia Mare (pe valea râului Firiza, afluent al râului Săsar), în cartierul Ferneziu.

Factori naturali de risc

B8

1. Risc seismic

Statisticile arată că din anul 1990 până în prezent, în zona Municipiului Baia Mare s-au produs 10 cutremure moderate. Dintre acestea, niciun cutremur nu a înregistrat o intensitate mai mare de 7 grade pe scara Richter. Linia tectonică Cârlibaba-Baia Mare-Carei (falia Dragoș Vodă), ce trece la câțiva kilometri sud de zona barajului Firiza, este responsabilă de producerea mai multor cutremure crustale cu intensitate mică și medie.

Pentru municipiul Baia Mare nu s-au efectuat studii de micro-zonare seismică. Din punct de vedere seismic, terenul administrativ al municipiului Baia Mare se încadrează în macro-zona de intensitate seismică „7”

(SR 11.100/1/93 „Zonare seismică – Macrozonarea Teritoriului României - Coeficientul de risc seismic (Kf) – Este redus, intensitatea seismică pe scara MSK fiind de maxim 7,0 grade). Normativul NP 100/1-2006 redă reprezentarea acțiunii seismice pentru proiectare prin hazardul seismic și valoarea perioadei de control conform căror hazardul seismic descris de valoarea de vârf a accelerației orizontale a terenului ag determinată pentru intervalul mediu de recurența IMR. Corespunzător Stării Limită Ultime, valoarea de vârf a accelerației orizontale a terenului $ag=0,12$ g, iar valoarea perioadei de control – colț - a spectrului de răspuns pentru zona este $T_c=0.7$ sec.

2. Risc la inundații

Râurile din arealul intravilanului Baia Mare, fiind râuri montane, cu pante longitudinale destul de mari, care drenează bazine cu un coeficient mare de împădurire, pot tranzita debite lichide care, în general, se apropie de debitele de 1%. În plus, regularizările și întreținerea albiilor contribuie substanțial la reducerea coeficienților de rugozitate care se regăsesc în niveluri mai mici pentru același debit.

Pentru râurile Firiza și Săsar, controlul regimului hidrologic prin exploatarea lacului Strâmtori – Firiza joacă un rol determinant în reducerea debitelor maxime. Pentru orașul Baia Mare, din punct de vedere a inundabilității, cele mai mari probleme le ridică:

- râul Firiza pe tronsonul aval baraj Berdu – confluență râu Săsar care nu este amenajat să evacueze debitul de verificare al barajului Strâmtori

- râul Craica pe întreg cursul și Valea Usturoiului pe sectorul inferior.

Pe râul Craica nivelurile apei sunt influențate și de un factor natural, respectiv învelișul argilos prezent aproape în întreg bazinul, care contribuie la un coeficient mare de scurgere (infiltrație redusă), dar și de factori antropici legați de blocajele cu gunoaie menajere.

Valea Usturoi, spre deosebire de Craica, traversează o zonă intens antropizată, în general zone de locuințe, ceea ce ar impune amenajarea acesteia în sensul măririi gradului de asigurare. Factorii defavorizanți sunt legați de suprafața mica a albiei (sub 3 m) și de podurile și podețele cu secțiuni libere foarte mici. În acest areal se impun în viitor studii detaliate.

3. Risc asociat alunecărilor de teren

Alunecarea de teren presupune o deplasare a rocilor și / sau a masivelor de pământ care formează versanții unor munți sau dealuri, a pantelor unor lucrări de hidroameliorații sau a altor lucrări funciare, ce poate produce victime umane și pagube materiale.

Zona nordică a Municipiului Baia Mare este expusă riscului de alunecări de teren din cauza declivității solului și a acțiunilor de urbanizare spontană. **Suprafața totală a suprafețelor ce prezintă alunecări de teren este de 49,76 ha din care:**

- 20,16 ha – probabilitate medie (40,5%) la alunecare de teren;
- 14,5 ha – probabilitate mare (29,2%) la alunecarea de teren;
- 15,1 ha – probabilitate medie mare (30,3%) la alunecarea de teren.

Conform studiului Privind zonele de risc, aferent Planului Urbanistic General al Municipiului Baia Mare, aflat în faza de aprobare, la nivelul orașului există 9 zone cu risc asociat alunecărilor de teren, detaliate mai jos:

Studiu istoric

B9

timeline evoluție istorică

Municipiul Baia Mare

 evenimente ce vizează intervenții/modernizări/reabilitări la nivelul orașului

 evenimente ce vizează cadrul legislativ

 evenimente majore la nivel internațional

1841

primăria primește, prin donația fraților Homory, terenul ce reprezintă partea centrală a viitorului parc Szechenyi

1860

încetarea regimului absolutist și introducerea sistemului constituțional

1891

primele exploatări ale zăcămintului de la Băile Cărbunari

1874

construirea Hotelului Ștefan

1896

înființarea Școlii de Pictură Simon Hollósy

descoperirea izvorului Apa Sărată din comuna Tăuții Măgherauș

1922

înființarea
Sanatorului Wagner

1925

elaborarea statutului
cinematografului Baia
Mare

1926

publicarea în Monitorul
Oficial a Regulamentului
instituțiilor hidro-minerale
și a Legii Sanitare

1904

inaugurarea Muzeului
Orășenesc Baia Mare

1900

1920

1940

1910

reabilitarea Hotelului
Ștefan (hotelul primește
configurația actuală)

1918

sfârșitul Primului
Război Mondial

instaurarea
administrației
românești în orașul
Baia Mare

1919

parcul Regina Maria
este redat publicului

1930

Baia Mare este declarată
stațiune climatică

1931

elaborarea proiectului
Regulamentului interior
de funcționare al Stațiunii
Climatice Baia Mare și
stabilirea componenței
Comisiei Locale Climatice

1936

promulgarea prin decret
regal a Legii pentru
Organizarea Turismului

1938

instaurarea regimului
lui Carol al II-lea

1940

retrogradarea
stațiunii climatice
Baia Mare, de la
stațiune de interes
general la stațiune de
interes local

1940

Transilvania de Nord
ajunge în cadrele
teritoriale ale Ungariei

1947

Transilvania de Nord
este restituită
României de drept
(prin tratatul de Pace
de la Paris)

1. Evoluția orașului Baia Mare- perioada interbelică

Pentru o mai bună percepere a perioadei interbelice din istoria unui oraș specific minier, a contextului în care orașul Baia Mare a fost timp de 10 ani (1930-1940) o cunoscută și căutată stațiune climatică, considerăm oportună o scurtă retrospectivă în evoluția sa anterioară, respectiv o incursiune secvențială în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și în primele două decenii ale secolului XX.

Specificul local, civilizația pe care mineritul a dezvoltat-o în Baia Mare și împrejurimi, extraordinara așezare naturală de un pitoresc ieșit din comun, fac din orașul de la poalele Gutinului „una din cele mai frumoase și admirabile regiuni ale României”. Oportunitatea acestei incursiuni este justificată de faptul că multe din realizările marcante ale comunității urbane din acest interval de timp au avut continuitate și efecte remarcabile asupra evoluției ulterioare a orașului, influențând în mod categoric, cum era și firesc de altfel, civilizația urbană caracteristică perioadei noastre de referință, respectiv perioada interbelică.

Imagine 13. Dealul Florilor, vedere spre nord

Astfel, din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, dar mai

ales de la începutul secolului următor, orașul Baia Mare a cunoscut un ritm accentuat de dezvoltare economică, culturală și urbanistică. Pătrunderea treptată a noilor elemente capitaliste a determinat schimbări esențiale în viața economică a orașului. A crescut simțitor numărul meseriașilor și al meșteșugarilor, acest lucru fiind în directă corelare cu dezvoltarea și diversificarea nevoilor cotidiene ale locuitorilor.

Mineritul a rămas în continuare cea mai importantă activitate economică a orașului cunoscând o serie de schimbări tehnologice și organizatorice. Încetarea regimului absolutist și introducerea sistemului constituțional de guvernare (prin diploma imperială din octombrie 1860 și noua constituție din februarie 1861) a adus cu sine recunoașterea drepturilor istorice ale popoarelor din Imperiu și respectarea hotărârilor luate de instituțiile lor reprezentative.

Ultimele decenii ale secolului al XIX-lea aduc orașului noi elemente de identitate culturală și importante transformări în aspectul și organizarea sa. Se formase deja, în oraș o intelectualitate, atât românească cât și maghiară, vădit interesată de creșterea nivelului cultural al membrilor comunității. S-au accentuat simțitor tendințele de urbanizare și modernizare ale orașului. Populația a crescut constant, de la 3.744 locuitori în 1820, la 4.250 în anul 1842, la 9.089 în anul 1896.

Din punct de vedere edilitar, de asemenea au loc schimbări importante. Astfel, Turnul Sfântul Ștefan, element de continuitate din vechea configurație medievală a orașului, cunoaște unele modificări în contextul lucrărilor de reabilitare demarate în urma unui incendiu de proporții, în perioada 1888-1889 când primește configurația de astăzi. Amintim acest monument de arhitectură medievală, cel mai important din oraș, deoarece a constituit de-a lungul timpului un punct de atracție de mare interes pentru vizitatorii ocazionali, dar și pentru turiștii de mai târziu.

În imediata apropiere a Turnului Sfântul Ștefan, pe latura de vest a Piaței centrale, în anul 1874 a fost finalizată și ulterior modernizată, Casina Hotelului Ștefan care, în anul 1905, a fost puternic afectată, ca și alte clădiri din apropiere, de un incendiu de mari proporții. Edificiul nou, finalizat în anul 1910, în principal cu aceeași destinație de hotel, a primit o cu totul altă structură arhitecturală, păstrată și astăzi. În incinta noului edificiu care, pe lângă hotel, cuprindea un restaurant, o cofetărie, o berărie, sală de teatru și cinematograful, s-au aprins primele becuri electrice și s-a deschis primul robinet cu apă potabilă din noul apeduct al orașului.

Oaspeți de seamă oficiali, dar și vizitatori în căutare de locuri, peisaje frumoase și provocări turistice, au beneficiat de serviciile acestui hotel, în incinta căruia se desfășurau deseori reprezentații teatrale sau expoziții de pictură băimăreană.

Una din atracțiile orașului și un loc plăcut pentru a petrece timpul liber a fost grădina publică, numită până în anul 1918 „Parcul Szechenyi”, în perioada interbelică „Parcul Regina Maria”, iar în prezent Parcul Municipal „Regina Maria”. Grădina publică a orașului a prins contur în perioada anilor 1840-1892. La început, frații Hamory au donat orașului un frumos teren de la poalele dealului, teren care a devenit nucleul viitorului parc. Apoi, primăria a cumpărat terenurile din jur manifestând un interes constant pentru amenajarea acestui loc de agrement mult așteptat de comunitatea băimăreană. Treptat, zona a căpătat aspectul unui parc bine conturat și îngrijit care a devenit în timp „cea mai frumoasă parte a orașului nostru”.

Unul dintre cele mai importante evenimente culturale care s-au desfășurat în orașul Baia Mare la sfârșit de secol XIX a fost înființarea unei Școli de pictură, în anul 1896. Orașul, cu vizibilul său aspect medieval, cu împrejurimile de rară frumusețe naturală, a oferit condițiile prielnice pentru înfripirea și ulterior dezvoltarea unei autentice mișcări artistice, Baia Mare afirmându-se în timp, ca un centru artistic european fundamentat pe structura Școlii particulare de pictură Simon Hollósy.

Foarte curând, în conjunctura generală favorabilă fenomenului de salvare și valorificare a mărturiilor trecutului, a fost inaugurat pentru public, Muzeul orașenesc Baia Mare (1904). Ambele demersuri culturale au fost agreate de comunitatea băimăreană și au fost considerabil susținute de primăria orașului.

Aceste evenimente și obiective culturale au constituit un plus de bogăție pentru viața cotidiană a locuitorilor orașului care, iată, aveau de acum posibilitatea de a-și petrece timpul liber mult mai eficient și plăcut. Plimbarea din parc, vizita la muzeu, admirarea unor tablouri expuse în spațiul încă modest din Hotelul Ștefan și chiar participarea la jocuri și concursuri sportive organizate de primăria orașului pentru locuitorii săi. În același timp, vizitatorii acestor locuri aveau și ei mai multe oferte pentru petrecerea timpului atât în oraș cât și în împrejurimi după cum vom vedea în conținutul prezentului material documentar. Suntem așadar, în perioada în care nu vorbim încă despre un turism organizat, ci despre locuri de recreere, despre plimbări în aer liber sau despre excursii practicate de localnici, dar și de străinii care ajungeau prin aceste părți și admirau atât orașul cât și frumoasele împrejurimi naturale.

România a pornit relativ târziu pe drumul organizării turistice. Este cunoscut faptul că mulți călători străini s-au perindat prin țările noastre, dar puțini au fost aceia care s-au oprit pentru a cunoaște frumusețile naturii. De abia în primele două decenii ale secolului al XX-lea, mai ales după terminarea Marelui Război (1918), a fost creat

Imagine 14. Școala băimăreană de pictură în parcul orașului, perioada interbelică

contextul favorabil pentru călătorii străini de a poposi în România și de a descoperi remarcabilul potențial turistic. Transilvania, partea de nord-vest a României, avea o mai veche tradiție turistică în comparație cu celelalte regiuni ale țării, favorizată fiind de existența asociațiilor de turism ale șvabilor și ungarilor, care aveau deja o oarecare experiență în acest domeniu.

Concomitent cu redresarea postbelică și apoi dezvoltarea economică a orașului în noile coordonate capitaliste, se înregistrează creșterea numerică a populației românești și intensificarea manifestărilor pentru drepturi social-economice și politice. Instaurarea administrației românești după Unirea din 1918 declanșează esențiale modificări structurale. Orașul Baia Mare s-a integrat activ în viața politică, economică și culturală a României Mari. S-au pus bazele învățământului românesc, inclusiv cel mediu, au apărut primele publicații periodice în limba română și s-au dezvoltat asociații și societăți culturale, elemente de identitate deosebit de importante pentru oraș.

Veniturile realizate din economie au permis continuarea procesului de urbanizare, caracterizat prin străzi pietruite, apă curentă, canalizare, electricitate sistematizare urbană, curățenie. În domeniul mineritului, proprietățile care au aparținut Direcției Minelor Baia Mare intră în proprietatea statului român (1919). Se intensifică simțitor activitatea societăților miniere particulare, multe cu capital străin, elemente

definitorii pentru această perioadă fiind reutilizarea și modernizarea tehnologică, deschiderea de noi exploatare și creșterea productivității miniere la cele existente

Viața economică a orașului a cunoscut în această perioadă importante transformări. În partea de răsărit s-a conturat zona industrială care va juca ani de zile un rol foarte important în istoria orașului Baia Mare. Dezvoltarea industrială a orașului în anii interbelici a determinat o creștere numerică a forței de muncă, a muncitorilor, ceea ce a atras după sine o considerabilă intensificare și diversificare a mișcărilor sociale.

Important centru minier și căutată stațiune de agrement, consacrat oraș al artelor, dar și reședință a județului Satu Mare o scurtă perioadă de timp (1926) și a Episcopiei Greco-Catolice a Maramureșului (1930-1948), Baia Mare s-a configurat instituțional ca un oraș dinamic din punct de vedere economic, ecleziastic, cultural și turistic.

După instaurarea administrației românești, orașul Baia Mare a cunoscut o perioadă de sistematizare și dezvoltare urbanistică semnificativă. Fiecare primar a continuat să contribuie la dezvoltarea urbei. S-au pietruit și s-au asfaltat numeroase străzi și trotuare, s-a extins iluminatul public, s-au desfășurat ample lucrări de amenajare a parcului orașenesc, lăsat în paragină în anii războiului, au fost construite noi clădiri în centrul

Imagine 15. Piața Libertății (Centrul istoric), vedere de ansamblu din Turnul Sfântul Ștefan, 1930

orașului și renovate cele vechi.

Piața din centrul vechi al orașului, pavată cu pietre de râu, care servea ca târg a suferit transformări radicale în anii 1933-1934, când s-a amenajat aici un frumos parc, ceea ce a însemnat sfârșitul tradiționalului târg care data încă din perioada medievală.

Orașul mai dispunea de o baie comunală cu mai multe bazine, de ștranduri, terenuri de fotbal, de tenis, poligon de tir, patinoar. Totodată, în apropiere de oraș, la o distanță de aproximativ trei kilometri, în Valea Usturoiul, exista un izvor cu apă bogată în conținut de fier, sulf și arsen, foarte căutat pentru tratarea bolilor reumatice și inflamarea articulațiilor.

2. Începuturile turismului balnear și cadrul legislativ

Organizarea turismului și a stațiunilor balneare, climatice și balneo-climaterice din România în perioada interbelică a avut la bază mai multe acte normative, dintre care menționăm: Regulamentul instituțiilor hidro-minerale și climatice, Legea Sănătății și Legea pentru organizarea turismului.

Conform regulamentului „stațiunile și stabilimentele lor balneare, climatice ori balneo-climatice și instituțiile similare sunt instituții sanitare interes public; cele balneare se asimilează instituțiilor terapeutice de specialitate, ca spitalele de specialitate; iar cele climatice sunt de ordin igienic, cum sunt stațiunile de aeroterapie”. Aceste instituții enumerate sunt clasate în trei grupe: stațiuni, instituții mici, izvoare de apă minerală.

Stațiunea balneară este aceea în care se folosesc în scop curativ ape minerale naturale ori nămolul, care are în apropierea izvoarelor stabilimente de cură și este cercetată de un număr de cel puțin 500 de vizitatori pe sezon.

Aceste transformări din primele decenii ale secolului al XX-lea au făcut din Baia Mare un orașel cochet și liniștit, cu o bogată activitate economică, dar și culturală și religioasă. Orașul era recunoscut, atât în țară cât și în străinătate, ca un important centru artistic, renume datorat în mare măsură Școlii de Pictură, înființată aici în 1896 de către Hóllósi Simon, și care, după Primul Război Mondial a fost condusă de elevii săi, Thorma Janos și Réti Istvan.

Pe baza tuturor acestor argumente, autoritățile locale s-au considerat îndreptățite să înceapă demersurile în vederea dobândirii statutului de stațiune climatică pentru orașul Baia Mare.

Stațiunea climatică este acea localitate care, având amenajările cesare pentru a deveni stațiune balneară, se bucură de factori climatici curativi și-i întrebunțează în acest scop.

Stațiunea balneo-climatică era aceea care îndeplinea condițiile cerute atât pentru stațiunea balneară cât și pentru cea climatică. Instituția climatică mărginită la un centru restrâns de clădiri era denumită „localitate climatică”, în timp ce celelalte localități vizitate de turiști doar vara, pentru recreație sau reconfortare, purtau denumirea de „localitate de vilegiatură”.

Declararea unei localități ca intrând în clasa stațiunilor se făcea prin decret regal, prin intermediul Ministerul Sănătății și Ocrotirii Sociale. Spre deosebire de acestea, declararea stațiunilor mici se făcea prin decizie ministerială, declararea precizând și subclasa din care făcea parte instituția (balneară, climatică, balneo-climatică).

3. Baia Mare, stațiune climatică 1930-1940

Conform surselor documentare, primele demersuri ale autorităților locale baimărene pentru dobândirea statutului de stațiune au fost inițiate în anul 1929, la solicitarea deputatului Alexandru Breban. Urmarea a constituit-o faptul că, la 20 iunie 1929, secretarul înainta primarului orașului un raport prin care îi aducea la cunoștință faptul că, în urma consultării Regulamentului instituțiilor hidro-minerale și climatice, orașul Baia Mare trebuia să îndeplinească o serie de formalități.

La 24 mai 1930 Primăria Baia Mare înainta un memoriu Ministerului Sănătății, expunând motivele pentru care solicita încadrarea localității Baia Mare în categoria stațiunilor climatice:

„Orașul Baia Mare, cu un trecut istoric, cu o poziție romantică, este una dintre cele mai frumoase și admirabile regiuni ale României și se prezintă ca o frumoasă grădină împrejmuțată din toate părțile de păduri și văi adorabile. Într-o vale frumoasă, șerpuită în lungime de râurile de munte Valea Blidarului, a Ferneziului și Săsarului, este așezat orașul, ca spate având șirul de munți Gutâi. Înălțimea orașului de la suprafața mării este de 234 m.

Orașul la nord-est este înconjurat de păduri de brad, fag și stejar, formând un grup de dealuri cu înălțimi de la 300 la 1300 m, bogate în podgorii, păduri de castani, păduri de brad până la păduri de sute de ani bogate în cele mai bune lemne de construcție și sfârșind cu giganticii munți Gutinul, care ating albastrul faimos al cerului.

Cel mai adânc punct al regiunii este Valea Borcutului, iar cele mai înalte piscuri din regiunea orașului, în nemijlocită apropiere, sunt Vârful Rotunzilor de 1241 m și Ignișul de 1397 m. Dealurile din apropiere, cu grădini cu pomi fructiferi, merii, perii cei mai de soi - specialitatea Regiunii Baia Mare, ca Dealul Florilor de 280 m cu o floră neîntrecută, Dealul Crucii de 501 m, cu forma sa vulcanică, apoi Valea Roșie cu 479 m, sunt scumpe giuvaieruri ale ținutului, cu poziții pitorești și bogății miniere. Spre răsărit se ridică Măjura, Munții Femeziului, Ignișul înalt ca o cetate ca în continuarea altor piscuri adorabile înspre Baia Sprie, în trupul lanțului de munte Gutinul de o înălțime de 1398 m. La poalele acestor păduri se întind văi si livezi admirabile cu râulețe cu apă cristalină, venite zgomotos de la munte - sfârșind în oraș cu parcul Regina Maria, o livadă, un parc superb și bine îngrijit, aproape fără pereche în România.

Aceste ținuturi cu văi adorabile, neîntrecute în splendoarea lor, la care contribuie clima dulce a ținutului, au adus de sute de ani admiratori (turiști,

vizitatori din toată lumea, iar vilegiaturii vin cu miile în fiecare vară din cele mai îndepărtate colțuri ale țării și din străinătate; iar pictorii, maeștri ai artei plastice, au găsit la Baia Mare cel mai potrivit loc care îi servește cu nenumărate peisaje pentru desăvârșirea artei și operei lor.

Baia Mare, așadar, din cele mai îndepărtate timpuri e de fapt o stațiune climatică, lipsindu-i doar simpla sa declarare de jure. Neîndoios că această regiune întrunește toate condițiile să fie declarată stațiune climatică. Întregul oraș este canalizat și se alimentează cu apă provenind din bogate izvoare de la o depărtare de circa 24 km, sub Gutinul. Apa curată, lipsită de corpuri străine, are un debit de 1.400.000 de litri în 24 de ore.

Așa cum am amintit, prin centrul orașului trece râul Săsar, apă potabilă, un râu de munte. Orașul are drumuri bine îngrijite și prin executarea planului de sistematizare, început deja, toate șoselele interioare și exterioare se vor aduce la starea corespunzătoare unei stațiuni climatice de prim rang.

Întreg orașul, parcurile etc, sunt luminate cu lumină electrică de la una dintre cele mai mari și moderne uzine, care alimentează toate uzinele statului și particulare.

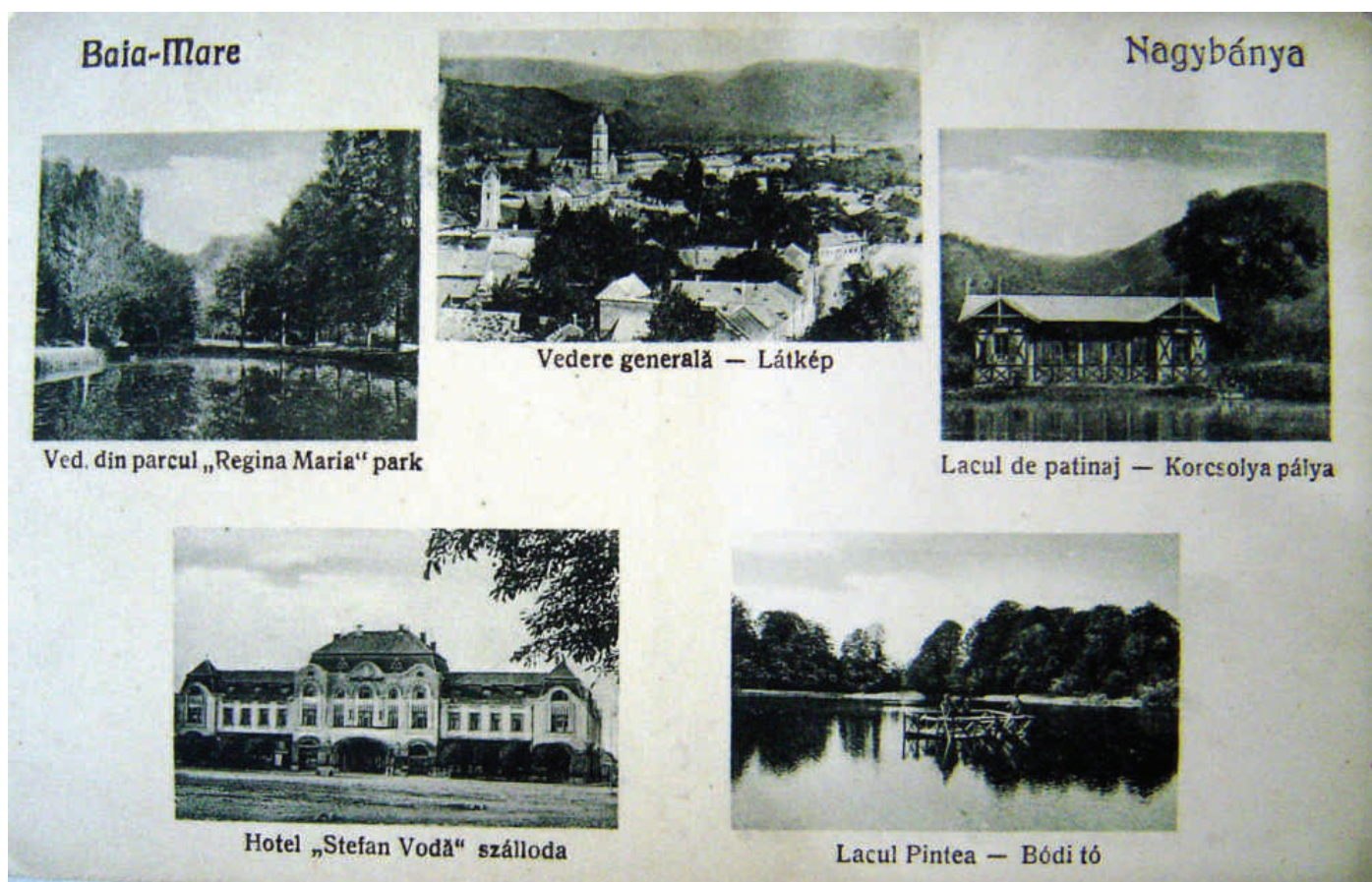
Uzinele industriale mai mari sunt minele de aur ale statului și fabrica de produse chimice Phoenix care nu au nici o influență asupra aerului bun și al apei.

Domnule Ministru!

Clima dulce, locurile frumoase și pitorești, văile minunate descrise în puține cuvinte și mai ales poziția orașului nostru cu aerul său dătător de viață și apa bună îi dau caracterul de loc climatic.”

Demersul a fost încununat de succes, orașul Baia Mare fiind declarat stațiune climatică la data de 16 iunie 1930. Atunci a fost publicată în „Monitorul Oficial” decizia Ministerului Sănătății Publice și Ocrotirii Sociale în acest sens, documentul menționând faptul că statutul de stațiune se acorda condiționat, oficialitățile locale urmând să amenajeze un parc de recreație și un stabiliment de hidroterapie și să pregătească o serie de documente (o comunicare a industriilor vecine existente; un memoriu asupra programului de dezvoltare progresivă a stațiunii; un proiect de regulament interior; un plan de protecție al pădurilor).

Autoritățile locale au încercat să demonstreze factorilor de decizie de la București faptul că orașul Baia Mare poate să îndeplinească toate condițiile necesare pentru a fi considerată stațiune climatică definitivă și necondiționată.

Imagine 16. Carte poștală cu imagini din Baia Mare, perioada interbelică

În primăvara anului 1931, mai exact la 7 martie, s-au înaintat documentațiile care atestau faptul că în oraș exista un stabiliment de hidroterapie numit Sanatoriul Wagner, în imediata apropiere a Parcului Regina Maria (certificatul comunal nr. 1108/1931) și că există parc de recreație (certificat comunal nr. 1128/1931); alte documentații vizau planul orașului (pe care se specifica zona declarată stațiune climatică, adică malul drept al râului Săsar), zona care nu era cuprinsă în aria climatică (malul stâng al Săsarului), terenul rezervat și oprit a fi construit pentru dezvoltarea în viitor a stațiunii, specificarea pe hartă a stabilimentelor industriale din oraș; extras din regulamentul de amenajare a pădurilor orașului din jurul stațiunii, din care rezulta faptul că protecția pădurilor este asigurată; memoriu asupra programului de dezvoltare progresivă a stațiunii; proiect de Regulament interior de funcționare.

Conform memoriului cu privire la programul de dezvoltare progresivă a stațiunii, orașul Baia Mare a fost împărțit în două sectoare: orașul propriu-zis, care se afla pe partea stângă a râului Săsar, sector în care se desfășura întreaga activitate comercială și industrială și unde se aflau majoritatea fabricilor și partea dreaptă a Săsarului a orașului declarată stațiune climatică. Legătura dintre oraș și stațiune se făcea prin aleea care mergea paralel cu Câmpul Clastrului, prin care se intra mai apoi în parc. Câmpul Clastrului era oprit de la a se

construi, acesta fiind avut în vedere pentru dezvoltarea lui ca teren aferent stațiunii climatice. Totodată, se preconiza ca pe colina sudică al Dealului Florilor, care avea o poziție pitorească și o priveliște splendidă spre oraș, să se construiască locuințe de vară pentru turiști.

Proiectul Regulamentului interior de funcționare a fost elaborat de oficialitățile băimărene și trimis spre aprobare Ministerului în martie 1931, alături de celelalte documente enumerate mai sus. În octombrie același an, Ministerul a aprobat proiectul, solicitând câteva exemplare pentru biblioteca instituției și pentru a-l recomanda în țară, altor localități (Brașov, Satu Mare, stațiunii Sovata, Comitetului Local de Revizuire din Cluj, Poliției Orașului Baia Mare, Judecătoriei Mixte Gura Humorului, etc.), ca model de bune practici.

Regulamentul Interior al Stațiunii Climatice Baia Mare este structurat în zece capitole și 57 de articole. Acestea fac referire la perimetrul stațiunii, salubritatea și igiena publică, precum și la localuri și locuințe, la circulația autovehiculelor, la parcul Regina Maria, la condițiile de funcționare a instituțiilor sanitare climatice, la comisia locală climatică, la construcții și lucrări edilitare, precum și la zonele de protecție a stațiunii.

Conform regulamentului, stațiunea climatică era constituită pe întreg malul drept al râului Săsar; în

consecință, toți locuitorii trebuiau să respecte o serie întregă de dispoziții privind igiena publică, dar și a locuințelor particulare.

Ultimele formalități pe care autoritățile locale le-au îndeplinit pentru ca stațiunea să funcționeze legal și pentru a fi atrași cât mai mulți turiști au constat în formarea Comisiei locale climatice, ca for coordonator al întregii activități a stațiunii, întocmirea unui album fotografic al regiunii Baia Mare pentru dezvoltarea propagandei turistice și acordarea reducerii de 50% pentru vizitatorii care petreceau un anumit timp în stațiune.

În privința realizării albumului fotografic, Primăria a încheiat un contract cu fotograf local lakab Ödön. Fotografii urmau să fie trimise la București, la forurile care promovau imaginea stațiunilor din țară (prin „Ghidul localităților balneo-climatice” și, mai apoi, prin intermediul revistei „România”), scopul principal fiind atragerea unui număr cât mai mare de turiști străini, în special din țările vecine, Cehoslovacia, Ungaria, Polonia.

Subiectul promovării imaginii stațiunilor, dar și al obligațiilor care le reveneau acestora în acest sens, va continua pe tot parcursul anilor 30 ai secolului XX, instituțiile centrale de profil solicitând în permanență materiale de promovare: istoric, descriere, condiții de cazare, posibilități de petrecere a timpului liber și de distracție, fotografii etc.

4. Principalele obiective turistice

Parcul Regina Maria

Parcul reprezenta unul din cele mai importante elemente care alcătuiau stațiunea climatică Baia Mare. Acesta data din secolul al XIX-lea și în timpul administrației maghiare purtase denumirea de Parcul Szechenyi.

Imagine 17. Parcul Széchenyi, începutul secolului XX

În privința reducerilor de la plata taxelor, stațiunile puteau să impună vizitatorilor două taxe mai importante, de cură și de muzică, dar numai acelora care staționau în oraș o perioadă de minim 5 zile (ulterior numărul acestor zile a variat). Taxa pe care o solicita Primăria Baia Mare de la fiecare vizitator era de 50 de lei. Acești bani intrau în bugetul special al stațiunii și nu puteau fi cheltuiți decât pentru înfrumusețarea acesteia.

Pentru atragerea unui număr mai mare de turiști, autoritățile au solicitat și dreptul de a reduce la jumătate biletele de călătorie pe C.F.R., caz în care biletele urmau să fie vizate la înapoiere, de către stația Baia Mare. Administrația publică locală a solicitat an de an acest favor din partea autorităților feroviare și din partea ministerului, dar au existat ani în care acest privilegiu a fost retras. Putem presupune, că, într-o mare măsură, numărul turiștilor care veneau la Baia Mare pentru relaxare, depindea și de acest detaliu. Dacă primeau reducere, numărul era mai mare, dacă nu, stațiunea noastră era ocolită.

Cu aceste ultime formalități îndeplinite a luat naștere stațiunea climatică Baia Mare, în concordanță cu prevederile legale ale perioadei interbelice și cu instrucțiunile primite de la Ministerul Sănătății, Oficiul Național de Turism (înființat în anul 1936 în cadrul Ministerului de Interne) și alte foruri superioare.

Ziaristul baimărean Krizsán Pál a elaborat în anul 1933 lucrarea „Oglinda Orașului Baia Mare- Nagybánya Tükre”, un ghid cu rol propagandistic, prin care făcea reclamă principalelor obiective turistice, economice, culturale din oraș pentru a veni în întâmpinarea locuitorilor și a turiștilor care doreau să-și petreacă vacanțele sau timpul liber în orașul nostru. În privința parcului, autorul precizează faptul că acesta a luat naștere prin cedarea succesivă de teren în favoarea primăriei.

Primul Război Mondial și-a lăsat amprenta și asupra parcului orașenesc baimărean. În consecință, în anul 1918, situația era jalnică, parcul devenind o ruină. Cu toate acestea, el a fost redat publicului la mijlocul anului 1919, reprezentând un loc de relaxare, de petrecere a timpului liber, dar și un loc de socializare, de promenadă. Tot aici cântau diferite orchestre, fanfare sau grupuri de muzicanți. În anul 1925 primăria a decis să reia un vechi obicei, cel al muzicii de promenadă, fanfara urmând să presteze de două ori pe săptămână în sezonul turistic de vară, iar în anul 1938 a fost angajată fanfara Regimentului 7 Grăniceri.

În momentul în care autoritățile locale au demarat procedurile administrative pentru declararea orașului ca stațiune climatică, existența parcului de recreație

a devenit o condiție obligatorie. Astfel, printre documentele înaintate forurilor superioare în martie 1931 era și certificatul care atesta acest lucru.

Imagine 18. Parcul Regina Maria, lacul de la poalele dealului, anii 1925-1930

Parcul „Regina Maria” era așezat lângă Câmpul Clastrului și avea o suprafață de 11 hectare. În anul 1931, parcul se afla deja de mai mulți ani sub îngrijire sistematică, avea alei aranjate și grupuri de flori. Pe partea vestică avea o pădure care servea ca loc de joacă pentru copii, iar pentru stropirea florilor exista un lac artificial în partea de nord a parcului. Lacul era curat în anul 1931, iar pe viitor se avea în vedere încercuirea lui cu pereți de beton pentru a se putea îmbogăți apa. Deasupra lacului era un munte „cu creștere moderată, cu arbori de brad”, unde urma să se amenajeze o terasă de odihnă acoperită.

Activitățile și accesul în Parcul Regina Maria erau strict reglementate. Astfel, erau interzise: călcarea ierbii, a pajiștilor, a straturilor de flori, distrugerea și ruperea florilor, a crăcilor din arborii parcului, stricarea, încrustarea și scrisul pe bănci sau copaci; erau interzise de asemenea chetele, vinderea de bilete în scopuri caritabile, intrarea cerșetorilor în parc, accesul câinilor neînsoțiți, circulația cu biciclete, cărucioare; erau interzise gâlăgia, scandalurile, folosirea armelor, maltratarea animalelor din parc, accesul persoanelor de moravuri ușoare, precum și aruncarea resturilor de mâncare în alte locuri decât cele special amenajate de primărie.

În parcul Regina Maria, funcționa în perioada interbelică și un restaurant cu același nume, al cărui patron în 1929 era Szeleszky Alexandru, iar în 1933 era arendat lui Ketney Zóltan. La acest restaurant consumatorii puteau să asculte muzică bună, asigurată de orchestra de jazz a intelectualilor din Baia Mare și se bucurau de o servire excelentă, la prețuri mici.

Colonia de pictură

Școala Băimăreană de Pictură a luat naștere la sfârșitul secolului al XIX-lea, mai exact în 1896, din inițiativa pictorului sighetean, de origine armeană, Hóllósi Simon, întemeietor a unei școli libere de pictură de la München, în anul 1886. Cu sprijinul elevilor săi, Hóllósi

a condus între anii 1896 și 1901, în Baia Mare, o școală de vară de pictură, devenită ulterior Școala liberă de Pictură, care s-a bucurat de la început de o largă participare internațională.

Prin întemeierea Coloniei de pictură de la Baia Mare, pictorul împreună cu ucenicii săi au produs o ruptură cu orientarea conservatoare, cu curentul academist și au dat naștere unei mișcări moderniste, al cărui centru se afla la Baia Mare. Pictura băimăreană, profund influențată de impresionismul francez, pune accent îndeosebi pe lumină, culoare și aer. Întemeietorul Coloniei, dar și discipolii săi, s-au concentrat mai ales asupra peisajelor și au reușit să creeze un stil nou, recunoscut în toată lumea.

Prin înființarea Coloniei de pictură la Baia Mare, prestigiul orașului a crescut în mod considerabil. Faptul că orașul era căutat de către artiști din străinătate, pentru peisajele regiunii, dar și pentru dobândirea unei metode de lucru din partea măștrilor, a contribui la declararea orașului Baia Mare ca stațiune climatică.

Imagine 19. Școala băimăreană de pictură în parcul orașului, perioada interbelică

Prin venirea artiștilor la Baia Mare frumusețile regiunii erau promovate în străinătate, aceștia contribuind și la ridicarea nivelului cultural al locuitorilor. Dintre cei mai activi pictori interbelici trebuie amintiți: Janos Thorma, Ziffer Alexandru, Petru Abrudan, Chis Carol, Martin Katz, Oscar Nagy, Chis Margareta, Lidia Agricola, Oliver Pittner, Covacs Francisc, Micola Andras, Karoly Rethy, Florian Gheorghe etc.

Sanatoriul Wagner

Un alt element important în cadrul stațiunii climatice era Sanatoriul Wagner, a cărui existență era, ca și în cazul parcului, o condiție pentru declararea stațiunii de către autorități. Printr-un certificat din martie 1931, autoritățile băimărene au făcut dovada existenței acestui stabiliment de hidroterapie, iar prin Regulamentul de ordine interioară erau reglementate categoriile de bolnavi care puteau fi primiți aici.

Sanatoriul se afla peste drum de parcul „Regina Maria”, iar clădirile în care a funcționat, pe parcursul perioadei interbelice, încă mai există. Acesta poartă denumirea fondatorului său, doctorul Wagner József,

prim medic la Direcția Minelor. În anul 1921, acesta a luat decizia înființării unui sanatoriu, fapt confirmat de un document care atestă faptul că doctorul importa instrumente și diferite utilaje medicale pentru „apaduct și sanator”. Sanatoriul a fost inaugurat la 26 august 1922, la eveniment fiind prezente autoritățile orașului, medicii băimăreni și din împrejurimi, reprezentanții presei alte notabilități din oraș.

Imagine 19. Sanatoriul Wagner, în zona dinspre nord a orașului, în apropierea parcului, anii 1930

La momentul inaugurării sale, clădirea cuprindea un hol, 8 cabine pentru pacienți, garderobă, sală de tratament cu bazin, nămol și jet de apă, sală de masaj manual și electric; asigura tratarea concomitentă a unui număr de 8 pacienți. Sub îndrumarea doctorului Wagner, în noua instituție sanitară se tratau tulburările metabolismului, sifilisul, reumatismul, diabetul, intoxicațiile cu diferite metale, bolile sistemului nervos central și periferic, afecțiunile stomacale. Sanatoriul era deschis doar pe durata sezonului cald, în timpul iernii fiind închis, iar doctorul Wagner relua consultațiile medicale la cabinetul particular din locuința sa de pe strada Vasile Lucaciu.

În momentul în care autoritățile locale au obținut

statutul de stațiune pentru orașul Baia Mare, respectiv în 1930, sanatoriul se afla pe strada Dimitrie Bolintianu, nr. 16, în proprietatea lui Alexandru Breban.

Conform documentelor, sanatoriul era format din trei clădiri. Primele două aveau parter și două etaje, iar a treia doar parter. Numărul de camere varia: prima clădire avea o capacitate de 15 încăperi și 14 paturi, a doua 22 de încăperi și 36 de paturi, iar a treia avea 5 camere și 4 paturi. Totalul de vizitatori care puteau fi primiți era de 90 de persoane. În cea de a treia clădire funcționa și un restaurant cu o capacitate de 70 de persoane.

Băile Usturoiul

Reprezentau un alt loc de interes atât pentru localnici cât și pentru turiști, fiind situate în vecinătatea orașului Baia Mare, la o distanță de aproximativ 3 kilometri. Izvoarele acestei băi erau vestite pentru compoziția lor, extrem de bogată în sulf, fier și arsen și erau utilizate pentru tratarea bolilor reumatice, dar și pentru anemii.

Băile erau proprietatea familiei Molcsanyi, iar din anul 1910 erau exploatate de un comerciant băimărean, Iuliu Mureșan. În anul 1940, apa minerală de aici avea cel mai ridicat nivel din Europa la elementul fier, iar la magneziu, fier și aluminiu, cele mai mari valori din România.

Era un loc plăcut pentru excursii, exista un spațiu special amenajat pentru bufet, servirea unor băuturi, cabine de clasa I și II, iar vizitatorii se puteau relaxa pe paturi de odihnă.

O categorie importantă de vizitatori ale Băilor Usturoiul era alcătuită din mineri. În perioada interbelică aceștia, dar și alte categorii de muncitori asigurați, primeau bilete de tratament la aceste băi. Era avantajos, pentru că muncitorii din Baia Mare sau din vecinătăți munceau dimineața, iar după amiaza puteau să efectueze tratamente.

Deși căutate, băile de la Usturoiul aveau o problemă, instalația prin care vizitatorii erau deserviți fiind extrem de rudimentară. Conform documentelor vremii, existau doar 8 vane de lemn, în care doritorilor le era servită baie fiero-sulfuroasă încălzită în căldări. Se mai preciza faptul că nu existau încăperi pentru vizitatori și că nu exista medic balneolog. Prin urmare, și datorită acestui impediment, Baia Mare a putut fi declarată doar stațiune climatică și nu balneo-climatică.

Băile Usturoiul nu erau singulare în zonă. Locuitorii orașului Baia Mare, dar și turiștii puteau de asemenea să viziteze, tot în afara localității, băile de la Tăuții Măgherauș, Cărbunari, Dănești sau Bixad.

Apa Sărată

Apa Sărată funcționa pe teritoriul comunei Tăuții Măgherauș (izvorul de aici fiind descoperit în anul 1896, într-o zonă păduroasă), fiind utilizate în tratarea

bolilor reumatice și exista și posibilitatea ca vizitatorii să fie serviți cu băuturi răcoritoare. Existau și camere de închiriat, „modeste, dar curate”, iar vizitatorii aveau posibilitatea de a se plimba prin livezile de brad și prin grădinile de pomi fructiferi.

Chiriașii băilor sărate asigurau și transport zilnic, iar duminica erau mai multe curse. În 1923, societatea care asigura funcționarea băilor a introdus o linie de automobile între Baia Mare și Tăuții Măgherauș. În 1924, chiriașul Kegye Albert asigura transport zilnic la aceste băi din fața Hotelului Ștefan. „Apa Sărată” nu era căutată doar pentru tratament și relaxare, aici desfășurându-se și competiții sportive.

Cărbunari

La Cărbunari (primele explorări ale zăcămintului datând din 1891), apa era foarte bogată în calciu și iod și era căutată tot de bolnavii de reumatism. În anul 1933 era proprietatea familiei Fey din Sălsig, iar în timpul sezonului era arendată. În același an, pentru a se ajunge la aceste băi, zilnic era cursă regulată la ora 13, din Baia Mare. Doi ani mai târziu, în 1935, Băile de la Cărbunari aveau o capacitate de cazare de 24 de camere și restaurant, atât pentru creștini cât și cușer, pentru evrei.

Dănești

La Dănești, apele erau bogate în sulf, calciu și iod și erau recomandate în tratarea bolilor reumatice, dar și de stomac. Existau două băi, una fiind proprietatea Ministerului Industriei și Comerțului, iar a doua era susținută de Casa Cercuală a Asigurărilor Sociale, dar numai pe timpul sezonului de vară. Și aici o mare parte din cei care frecventau băile erau muncitorii, care beneficiau de cazare, masă și tratament, toate gratuite. În anul 1936 s-a instalat o nouă pompă de apă, capacitatea de tratare fiind de 40 de persoane pe zi în sejururi de câte 25 de zile.

Izvoarele de la Bixad

Izvoarele de la Bixad se aflau la cea mai mare depărtare de orașul Baia Mare și erau bogate în calciu și natriu. Ziaristul Krizsaán Pál laudă aceste băi, considerând că întrec în eficacitate băile din Germania. Apa era întrebuintată împotriva „bolilor femeiesti, rinichi, scrofulă, stomac, dar și împotriva bolilor de piele, reumatism” etc. Existau aici ștrand, patru izvoare, camere curate, restaurante.

Ștrandul din grădina Bay

Ștrandul din grădina Bay era situat în partea de Est a cartierului Dealul Crucii și avea bazin de înot, teren de joacă pentru copii, zonă verde și parc, la care se adaugă și un restaurant unde se mânca bine la prețuri mici, iar duminica se organizau spectacole și dansuri.

Imagine 21. Câmpul Claustrului, în partea dreaptă a aleii care duce spre parc, anii 1900

Pentru localnicii și turiștii înclinați mai degrabă spre cultură decât spre distracție, Baia Mare era locul potrivit deoarece aici existau teatru, cinematograful, un muzeu, numeroase biserici, dar și măturii ale vechii cetăți medievale precum Turnul Sf. Ștefan, Bastionul Măcelarilor, Casa Elisabeta, la care se adăugau și câteva biblioteci și o filarmonică.

Teatrul

Teatrul funcționa în cadrul Hotelului Ștefan, unde exista o sală special amenajată în acest sens. Aceasta era foarte cocheta, cu lojă, cu o capacitate de peste 300 de locuri în perioada interbelică. Orașul avea o veche tradiție teatrală, prima trupă de teatru fiind consemnată la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în anul 1796. Cel mai mare actor pe care l-a dat orașul și care a reușit să dezvolte o carieră de mare succes a fost Lendvay Márton (1807-1859). După anul 1918 reprezentațiile au aparținut atât trupelor de teatru românești, cât și maghiare, din Satu Mare, Tg. Mureș, Cluj, București. În sala teatrului nu erau susținute doar piese de teatru, ci și concerte de pian, muzică clasică, operete, spectacole de cabaret etc.

Cinematograful

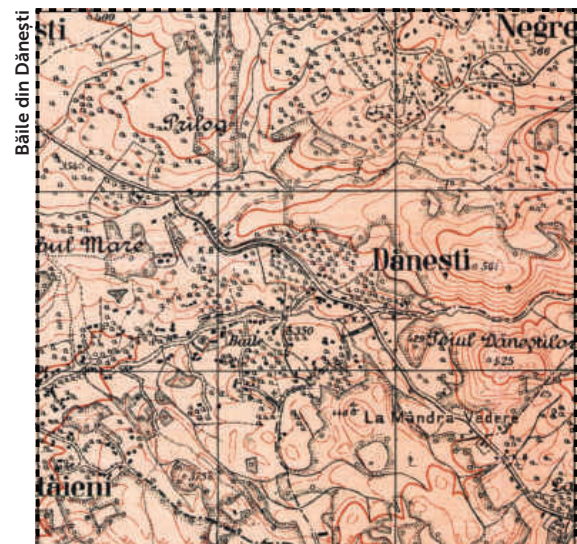
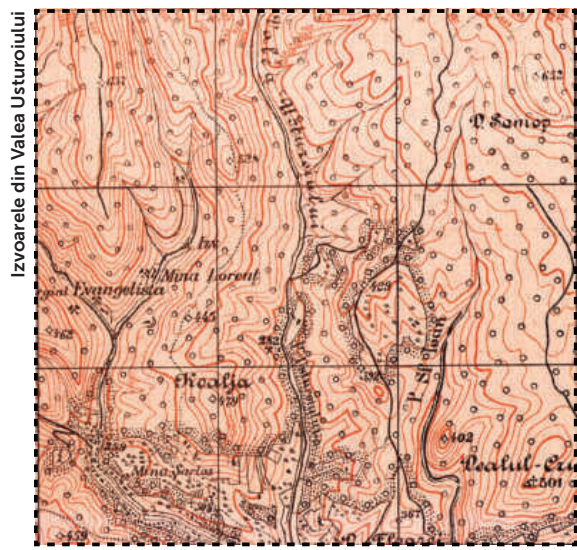
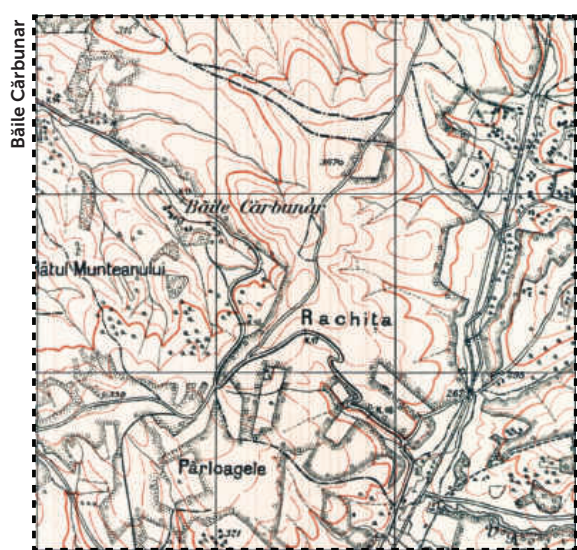
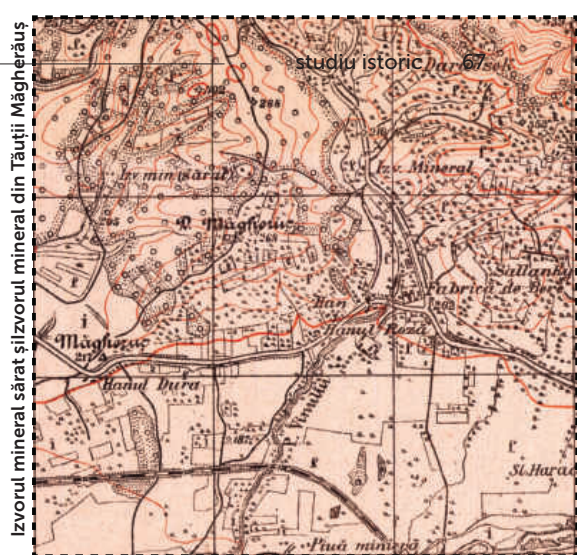
Funcționa în perioada în care nu erau reprezentații teatrale în același spațiu din Hotelul Ștefan. În anul 1918 știm că deja rulau filme. Primii ani interbelici, fiind încă sub imperiul filmelor mute, au determinat conducerea cinematografului să achiziționeze un pian pentru acompaniament. În anul 1925 s-a elaborat și un statut al cinematografului Baia Mare, proprietar al acestuia fiind orașul. Evoluția artei cinematografice a făcut ca și cinematograful din Baia Mare să se modernizeze. Astfel, în anul 1926, s-a achiziționat o mașină modernă de proiecție, de fabricație germană, care a costat 120.000 lei și datorită căreia calitatea proiecțiilorlor s-a îmbunătățit.

În 1933 s-au introdus reguli stricte la cinematograful, fiind anulate toate reducerile și avantajele care transformaseră, în ochii autorităților locale, această instituție de cultură într-un institut de binefacere. La

3

1

cinematograful din Baia Mare rulau cele mai noi filme, atât din Europa cât și din America. Din S.U.A., erau achiziționate doar filme create de marile corporații Metro-Goldwin-Mayer, Paramount etc. Acest lucru arată faptul că din punct de vedere cultural, orașul era perfect racordat la tot ceea ce se întâmpla în lume.

Imagine 22. Hotelul Ștefan Vodă, primele decenii ale secolului XX

Muzeul orășenesc

La sfârșitul secolului al XIX-lea, în anul 1898 s-a înființat Asociația Muzeală Băimăreană, iar la 19 iunie 1904 a avut loc deschiderea festivă a Muzeului orășenesc Baia

Mare. O contribuție deosebită la înființarea muzeului a avut-o istoricul băimărean, membru corespondent al Academiei Regale Maghiare, dr. Schönherr Gyula (1864-1908). Muzeul deținea colecții de mineralogie, numeroase picturi, o bibliotecă uriașă și obiecte arheologice unicat. După finalizarea conflictului mondial și preluarea conducerii de către autoritățile române, muzeul a putut să fie vizitat de către toți iubitorii de istorie, fie localnici, fie turiști.

Bibliotecile

Biblioteca cea mai mare și mai importantă era în cadrul muzeului, având câteva mii de volume. Alte biblioteci mai existau la Cazinoul Intelectualilor Băimăreni, dar și în cadrul Cercului Cetățenesc, ambele funcționând de fapt ca niște cluburi.

În ansamblu, acestea erau locurile de distracție, de petrecere a timpului liber, de relaxare sau culturalizare ale celor care locuiau aici sau care treceau prin orașul nostru ca vizitatori și turiști. Orașul Baia Mare oferea doritorilor numeroase variante pentru petrecerea timpului în mod plăcut.

5. Principalele locuri de cazare

Pentru a se putea bucura de frumusețile parcului, de tratamentele de la sanatoriul Wagner, de piesele de teatru, filme sau pur și simplu de băi și drumeții, turiștii din perioada interbelică ce vizitau orașul pentru mai multe zile aveau nevoie de spații de cazare. Din acest punct de vedere, stațiunea climatică Baia Mare avea o ofertă destul de variată, pentru toate gusturile și buzunarele.

Hotelul Ștefan

Hotelul Ștefan era cel mai vechi, cel mai mare și mai impunător hotel din Baia Mare. Acesta a fost construit în anul 1874, în timpul primarului dr. Fesus Menyher, în centrul vechi al orașului. În urma incendiului din anul 1905, hotelul a fost distrus într-o mare măsură, ceea ce a necesitat refacerea sa. Lucrările au început în anul 1908 și au fost finalizate doi ani mai târziu în 1910. Planurile noului Hotel Ștefan au fost realizate de arhitecții Balint și Jambor, iar conform acestora clădirea cuprindea restaurant, cofetărie, berărie, sală de recepție, hotel, sală de teatru.

Hotelul avea 52 de camere, din care 30 cu un pat și 22 cu 2 paturi. Era racordat la lumină electrică, avea

încălzire prin calorifere și mai multe camere de baie. În cadrul hotelului funcționa și un restaurant clasa I, cu sală mare și una mai mică.

Imagine 23. Piața Libertății (Centrul istoric), Hotelul Ștefan Vodă cu parcul, nou amenajat, 1935-1940

Restaurantul de la Hotelul Ștefan era singurul din această categorie în orașul Baia Mare. Existau însă și alte restaurante în oraș, precum Restaurantul Europa, de categoria a II-a, unde prețurile erau mult mai accesibile. După cum am menționat și mai sus, hotelul

nu era doar un loc de cazare. Aici funcționa un teatru și un cinematograful, iar în sala mare a restaurantului aveau loc tot felul de acțiuni, dintre care cele mai dese erau expozițiile de picturi și balurile. Totodată, la restaurant, atmosfera era asigurată de diferite trupe de muzică, printre care și de jazz.

În oraș funcționau și alte hoteluri, dar care nu aveau aceleași condiții cu cele ale Hotelului Ștefan. Este vorba de hotelul Takacs, hotelul Berger și hotelul Grumfeld.

Hotelul Takacs

Hotelul Takacs era proprietatea familiei Takacs și funcționa permanent. Avea o capacitate de 5 camere cu un pat și 3 cu 2 paturi, iar prețurile variau între 30-35 lei pentru o cameră cu un pat, pe zi, și 40-50 lei.

Hotelul Berger

Hotelul Berger era proprietatea lui Berger Mihai. Oferta

era destul de săracă. Hotelul lui avea doar 2 camere cu 2 paturi la un preț, pe zi, de 40-50 de lei.

Hotelul Grumfeld

Hotelul Grumfeld, proprietatea lui Grumfeld Martin, era deschis permanent și avea 3 camere cu 2 paturi la 45-50 de lei pe zi. Totodată avea și restaurant la care un mic dejun costa între 10-15 lei, un prânz între 30-40 de lei iar cina între 20-25 lei.

Acestea erau hotelurile mai importante din oraș, conform surselor documentare. Existau numeroase alte pensiuni și locuințe particulare în care turiștii puteau fi cazați, întrucât Regulamentul de ordine interioară al stațiunii permitea acest lucru, cu condiția ca acestea să aibă aviz. Drept consecință, este greu de stabilit numărul exact al turiștilor sau pur și simplu al călătorilor care vizitau orașul.

6. Circulația turistică

Sezonul turistic în stațiunea climatică Baia Mare dura cu aproximație între lunile mai și septembrie. Numărul turiștilor care vizitau Baia Mare varia de la un an la altul.

În anul 1933 au fost circa 370 de turiști, dintre care 250 din străinătate și 120 din țară. Peste un an, în 1934 au venit aici aproximativ 400 de turiști, dintre care 242 erau din străinătate și 154 din țară. Acestea erau datele prezentate de presa perioadei, cele oficiale fiind altele.

În anul 1930 s-au eliberat 110 dovezi vizitatorilor care au vizitat orașul nostru. Dintre aceștia 51 erau turiști români, 57 erau maghiari și 2 cehoslovaci. Cinci ani mai târziu, în 1935, s-au înregistrat 314 turiști, dintre care 193 din străinătate (majoritatea din Cehoslovacia, Ungaria) și 113 din țară (majoritatea evrei). Diferența era constituită din turiști din diferite părți ale lumii. În anul următor, 1936, s-au înregistrat 608 turiști, din care 251 veneau din țară (majoritatea evrei și români), iar 357 din străinătate (majoritatea din Cehoslovacia și Ungaria). Pentru anul 1937, s-au înregistrat 516 turiști, dintre care 88 din țară și 428 din străinătate. Pentru anul 1938, la hotelurile din oraș au fost înregistrate următoarele cifre: la Hotelul Ștefan Vodă în aprilie s-au cazat 115 turiști, în iulie numărul acestora a crescut la 288. La Hotelul Issac Francisc, în luna iulie au fost cazați doar 15 turiști. Datele oficiale, prezentate de către Primăria Baia Mare erau următoarele: orașul nostru fusese vizitat, în luna iunie 1938, de 68 de vilegiaturiști, dintre care 62 erau cehoslovaci și maghiari, iar în luna iulie de 178 turiști, dintre care 154 cehoslovaci și maghiari. Diferența era dată de cetățenii români.

Pentru anul 1939, Primăria Orașului Baia Mare consemna

faptul că stațiunea fusese vizitată de peste 1.265 de turiști, cazați la hotelurile și pensiunile din localitate: la Hotel Ștefan Vodă s-au cazat 516, la Takacs 110, la Grumfeld 80, la Issac 51, restul la pensiuni.

Considerăm că cifrele prezentate mai sus nu reflectă realitatea în totalitate. La începutul acestui studiu am menționat faptul că turiștilor care staționau în oraș o perioadă mai îndelungată, li se garanta o reducere. Pentru aceasta ei trebuia să-și anunțe prezența în fața autorităților locale, astfel ca la final, să li se acorde acea reducere din partea CFR-ului. Pe lângă aceștia erau numeroși turiști care nu aveau nevoie de această luare în evidențe întrucât nu domiciliau departe de Baia Mare, astfel că se puteau întoarce din stațiune în aceeași zi sau cel târziu a doua zi. Totodată, în oraș existau numeroase vile și pensiuni la care se cazau turiștii și care nu mai erau luați în evidențe de către Primărie.

Nu în ultimul rând, turiștii nu erau doar adulți care veneau la tratamente. La Baia Mare veneau în excursie și elevi, studenți etc. Spre exemplu, în anul 1935 în oraș au sosit 110 elevi din Satu Mare, însoțiți de 20 de profesori. În același an au mai sosit alți 627 de elevi din diferite părți ale țării. Pe lângă aceștia veneau numeroși studenți, în special la pictură, pentru a efectua practica la Colonia Pictorilor din Baia Mare.

O altă atracție era dată de Afinăria de Aur și de Argint (unică în România și unde se turnau lingourile de aur și argint) care în perioada de referință putea să fie vizitată, un argument în acest sens constituindu-l Cartea de Aur (cartea de impresii) care se păstrează în fondul documentar al Muzeului Județean de Istorie și

Arheologie din Baia Mare, instituția care funcționează în spațiile în care a funcționat Afinația până în anul 1967.

De la mijlocul anilor 30 ai secolului XX, autoritățile locale au continuat să dezvolte stațiunea, dar și să promoveze

7. Potențialul practicării sporturilor de vară și de iarnă

Primăria Baia Mare s-a axat într-o bună măsură pe dezvoltarea bazei sportive din oraș și împrejurimi, promovând principalele posibilități de practicare a sportului atât cel de vară, cât și cel de iarnă. Din sursele documentare consultate aflăm faptul că orașul avea „trei terenuri de tenis, două ștranduri, dintre care unul cu bazin de înot verificat, un poligon de tir al Regimentului 7 Grăniceri, un patinoar, două terenuri de fotbal, mai multe popicării”

Sportivii băimăreni erau organizați în mai multe cluburi și societăți, precum: Clubul Sportiv „Phoenix”, Clubul Sportiv „Tricolorul”, Societatea Sportivă „F.C. Carpați”, Societatea Sportivă „Phoenix C.S.B.”, Societatea Sportivă „Aurum”. Toate acestea desfășurau activități sportive diverse, în centrul atenției fiind fotbalul, tenisul, scrima, luptele, atletismul, oina, dar și schiul, patinajul și bobul, pe timp de iarnă.

Imagine 24. La patinaj. Loc de agrement pe Câmpul Clastrului, perioada interbelică

frumusețile locurilor atât în țară cât și în străinătate prin intermediul Oficiului Local de Turism, a Societății Carpatine „Ardeleana”, a Societății Internaționale de Turism „Europa” și a reprezentanțelor diplomatice de peste hotare.

Totodată, pentru localnicii și vizitatorii iubitori de vânătoare, în Baia Mare funcționau două societăți „Ignișul” și „Vulturul”, prin intermediul cărora puteau să-și practice pasiunea. Vânătorile se puteau desfășura pe tot teritoriul aparținător orașului, atât la șes, cât și pe dealurile înconjurătoare. Se puteau vâna cerbi, căprioare, mistreți, urși, vulpi, lupi și, nu în ultimul rând, iepuri.

Imagine 25. Excursioniști pe Muntele Gutin, perioada interbelică

Existând aceste facilități în vederea practicării sporturilor de vară și de iarnă pe raza orașului, autoritățile locale au luat hotărârea de a trimite un memoriu la minister în vederea dobândirii statutului de stațiune climatică și pe parcursul iernii. Un astfel de memoriu a fost întocmit la 12 decembrie 1936, orașul fiind descris drept „o frumoasă grădină, împrejmuită din toate părțile cu dealuri și munți împăduriți”.

Apoi, în cuprinsul textului, documentul face legătura între acest peisaj mirific și posibilitatea practicării unor sporturi de iarnă: „În acești munți din nemijlocita apropiere a orașului, ca de exemplu Dealul Pleștioara, în urma situației lor, ușor accesibile sunt amenajate frumoase locuri pentru schiuri, iar distanța apropiată, de 5-10 minute de la centrul orașului, face ca, în timp favorabil zilnic să fie ticsite de vizitatori și schiori.

Tot în apropierea orașului se găsește pitorescul grup al munților Gutinul care, în urma poziției, cu care a fost dăruit din partea naturii, ne oferă cele mai splendide terenuri de schiuri, având o înălțime de 1477 m, terenuri lipsite de stânci, cu pante întinse care servesc pentru pășuni, permițând deci coborârea fără pericol de accidente până la o lungime de 8-10 km și cu o

diferență de nivel până la 1000 de metri. Astfel de terenuri găsim aproape pe toți munții din apropierea orașului, ca de exemplu Ignișul, Neteda, Dealul Florilor, Dealul Crucii etc.

Obiectivele de sport și excursiuni sunt amenajate cu drumuri și poteci, prevăzute cu semnale turistice vopsite. Pentru adăpostirea turiștilor și schiorilor avem adăposturi moderne, prevăzute cu restaurante, lumină electrică baie și apeduct. Astfel de case avem la Izvoare, sub coasta muntelui Igniș, la o înălțime de 1016 metri care este amenajată pentru 70 de persoane, una pe Dealul Neteda, care servește pentru adăpostul a 30 de persoane. Mai nou s-a înființat o societate pe acțiuni care intenționează să ridice o clădire monumentală pe Dealul Neteda, pe teritoriul de cca 5 jug., proprietatea orașului Baia Mare. Afară de aceste case de adăpostire se găsesc și în toate obiectivele de excursiuni cabane, care de asemenea servesc pentru adăpostirea turiștilor.

Cluburile sportive din localitate, precum și societatea de turism au construit încă de anul trecut terenuri

potrivite pentru bobsleigh și un șanț pentru sărituri de schiori. Tot aceste cluburi organizează an de an cursuri de schiori, conduse de antrenori specialiști, la sfârșitul cărora sunt organizate mari concursuri sportive.

Afară de cele enumerate mai sus, orașul dispune și de un lac de patinaj cu extensiune de 5000 m.p. amenajat cu toate accesoriile necesare, pe care avem dese concursuri de patinaj și hochei."

În finalul documentului, autoritățile locale argumentau că regiunea și orașul sunt scutite de intemperii, vânturi și viscole și cereau ministerului, ca pe baza motivelor enunțate, să declare Baia Mare stațiune climatică și pe timpul sezonului de iarnă, orașul urmând să beneficieze de toate „avantajele care incumbă această calitate”. Memoriul nu a avut însă impactul dorit, ministerul refuzând declararea orașului Baia Mare și ca stațiune de iarnă. Deși demersul a fost reluat de mai multe ori pe parcursul anului 1937, rezultatul a fost același.

8. Declinul stațiunii climatice Baia Mare

Ultimii ani din deceniul IV al secolului XX au însemnat și declinul stațiunii climatice Baia Mare. Situația politică internă complicată, marcată de instaurarea, în anul 1938, a regimului autoritar al regelui Carol al II-lea, noua legislație adoptată în diferite domenii au contribuit la această situație. Având la bază prevederile noii legi administrative, autoritățile de la București au hotărât retrogradarea stațiunii climatice Baia Mare, de la stațiune de interes general la stațiune de interes local, stârnind revolta autoritățile locale și a presei.

În numele tuturor locuitorilor, canonic prepozit al Episcopiei Greco-Catolice, Alexandru Breban, patron al Sanatoriului Wagner, fost primar al orașului și fost parlamentar, împreună cu dr. Anton Turcu, de asemenea fost primar al orașului, au luat inițiativa elaborării unor materiale de protest, care au fost aduse la cunoștința publicului, prin intermediul publicației locale „Cronica”.

La rândul său, Primăria Baia Mare a cerut lămuriri din partea Oficiului Național al Turismului în luna februarie 1939, menționând că vestea conform căreia orașul Baia Mare nu mai este stațiune a venit cu un ordin din partea Prefecturii Județului Satu Mare. Totodată era solicitat sprijinul ONT pe lângă Ministerul de Interne în vederea reclasării Băii Mari printre stațiuni.

Oficiul Național al Turismului a răspuns la începutul lunii martie, asigurând Oficiul Local de Cură și Turism în legătură cu faptul că stațiunea climatică Baia Mare continua să existe ca și până în acel moment, nefiind desființată.

Nu știm cu exactitate pentru cât timp a mai fost Baia Mare stațiune climatică, un document din 16 iunie

1940 menționând-o ca stațiune de interes local. După decizia luată la Viena la 30 august 1940, Transilvania de Nord (și, implicit, Baia Mare) a ajuns în cadrele teritoriale ale Ungariei. Nu cunoaștem, în acest moment, dacă Baia Mare a avut, pe parcursul anilor 1940-1944, statut de stațiune locală. Cert este că, după revenirea administrației românești noul regim comunist, care s-a instaurat treptat, a avut alte priorități în zonă.

Regimul comunist nu a valorificat potențialul turistic uriaș al orașului, concentrându-se pe dezvoltarea economică prin intermediul mineritului și metalurgiei neferoase, poluarea și smogul făcând din orașul Baia Mare, altă dată cunoscut și apreciat pentru calitatea aerului și pentru frumusețile sale naturale, unul dintre cele mai poluate locuri din România.

Încercarea de reconstituire secvențială a istoriei orașului Baia Mare din perspectiva stațiunii climatice constituie un imbold pentru ca autoritățile locale să întreprindă demersurile necesare pentru ca orașul să fie declarat stațiune climatică de interes național, recăpătându-și astfel farmecul de odinioară.

Resurse turistice

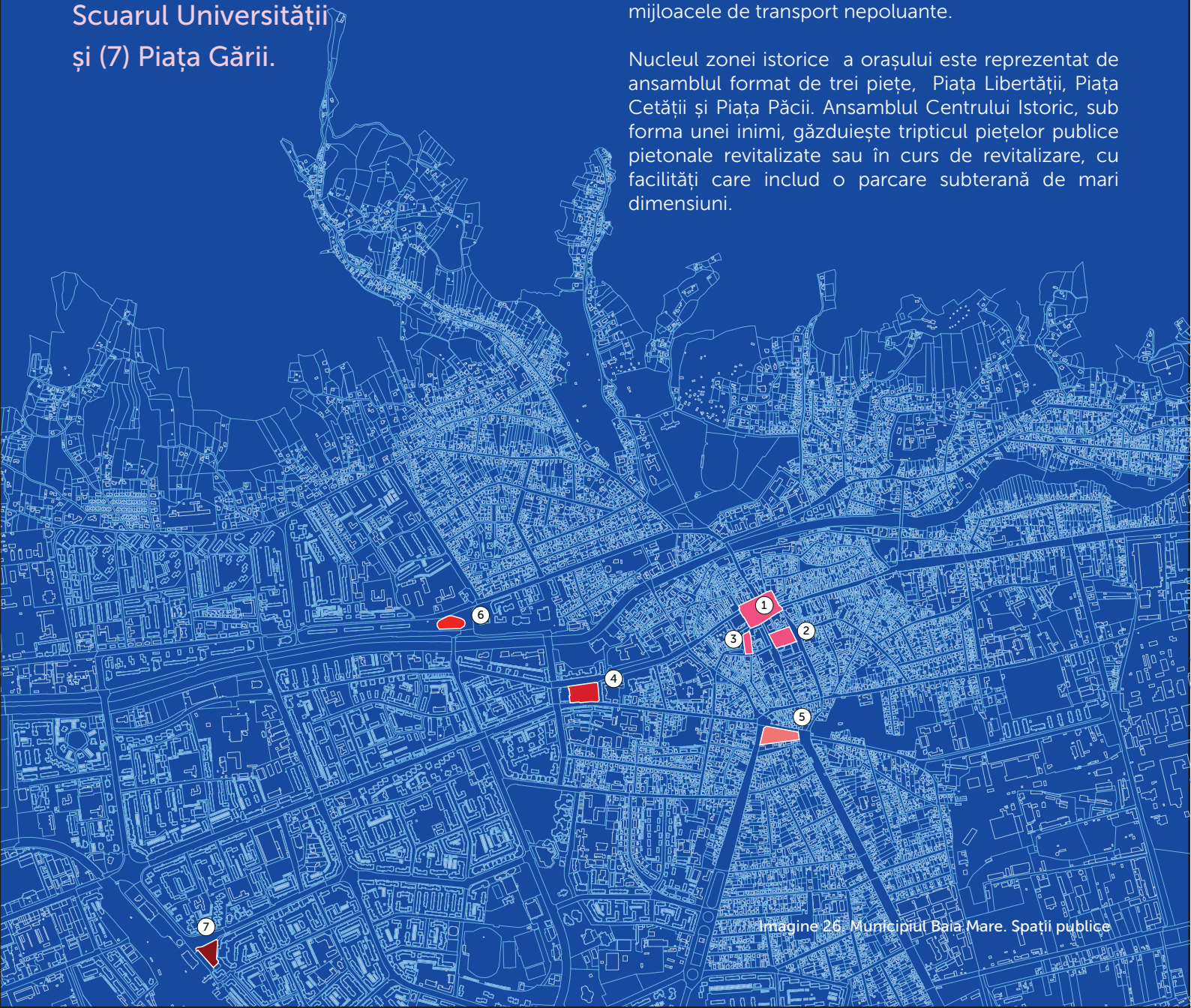
B10

1.Spații publice

Spațiile publice reprezentative ale Municipiului Baia Mare sunt: (1) Piața Libertății, (2) Piața Cetății, (3) Piața Păcii, (4) Piața Revoluției, (5) Piața Izvoarele, (6) Scuarul Universității și (7) Piața Gării.

Piețele urbane, scuarurile, străzile pietonale constituie atractori de fluxuri, în măsura în care sunt atractive și accesibile. La nivelul municipiului un număr consistent de proiecte se centrează pe reabilitarea și modernizarea acestor piețelor publice, ținând cont de transformarea lor în gazde perfecte pentru mai multe tipuri de evenimente, într-o abordare contemporană fidelă arhitecturii la scară umană. Proiectele de reabilitare a piețelor publice prioritizează capacitatea de a găzdui activități culturale și comerciale interioare și exterioare, cât și abilitatea de a oferi scene pentru evenimente spontane în peisaje emblematice. Majoritatea piețelor urbane sunt prevăzute a fi pietonale, într-o încercare de promovare a mobilității urbane durabile, favorizând mijloacele de transport nepoluante.

Nucleul zonei istorice a orașului este reprezentat de ansamblul format de trei piețe, Piața Libertății, Piața Cetății și Piața Păcii. Ansamblul Centrului Istoric, sub forma unei inimi, găzduiește tripticul piețelor publice pietonale revitalizate sau în curs de revitalizare, cu facilități care includ o parcare subterană de mari dimensiuni.

Imagine 27. Piața Libertății

Piața Libertății-proiect propus spre reabilitare conform SIDU 2030

Piața Libertății a fost construită între secolele XV-XIX și constituie spațiul public de referință al orașului. Aceasta este preponderent pietonală, fiind traversată de următoarele circulații carosabile: central, de strada Crișan (în prezent, închisă circulației carosabile) și perimetral de strada Gheorghe Șincai.

Aceasta se află pe locul fostei piețe medievale, centrul istoric al orașului și găzduiește peste 20 de clădiri istorice construite în stil baroc și gotic. Printre acestea se numără: Casa Elisabeta, fostul Han „Vulturul Negru”, Casa Lendvay Marton. Clădirile construite în secolul XVIII adăpostesc Școala Populara de Artă, Restaurantul Medieval și mănăstirea Ordinului Călugărilor Mioriți, datând din anul 1734. Piața adăpostește și Monumentul Rivulus Dominarum, cu Sfântul Rege Ștefan, ocrotitorul Băii Mari, realizat de Károly Kádár.

Din cele 23 clădiri care mărginesc piața veche ” Circulus Fori”, proiectul Millenium III a implicat selectarea a 3 clădiri monumente istorice, care, prin lucrările de reabilitare, au devenit inițiatorii unui program mai vast ce implică reconstituirea în limbaj contemporan, cu respectarea tehnicilor de restaurare, a vechiului nucleu administrativ-comercial al orașului. Prin această investiție s-a dorit și reamenajarea pieței, transformarea

ei într-un spațiu preponderent pietonal și care poate asigura derularea evenimentelor în aer liber organizate de Centrul de afaceri.

Printre evenimentele desfășurate în cadrul Pieței Libertății se numără: Vara Băimăreană (15 -17 august 2014), Toamna Băimăreană - Sărbătoarea Castanelor (25-28 septembrie 2014), Concert de muzică clasică (1 mai 2016), Festivalul Castanelor (28 septembrie-15 octombrie 2017), Caravana Bergenbier “Eu sunt 12”, (25 – 26 iunie 2018), Castane 2019 (27-29 septembrie 2019), Fötér Fesztivál (2015, 2017, 2018, 2019) .

Imagine 28. Piața Cetății

Piața Cetății

Piața Cetății găzduiește Turnul Sfântul Ștefan, unul dintre principalele repere turistice și istorice ale orașului. Ansamblul „Turnul Ștefan” este un monument istoric compus din: Turnul Ștefan (secolul al XV-lea), Fundațiile bisericii gotice (1347), Biserica romano-catolică Sfânta Treime a fostei mănăstiri iezuite (1717–1719), Casa Degenfeld (secolul al XVI–XVII).

Lucrările de reabilitare din anul 2012 au urmărit două aspecte, în primul rând, cel de conservare, consolidare și restaurare a unui obiect de patrimoniu și implicit punerea acestuia în valoare, și în al doilea rând realizarea unui nou spațiu muzeal de factură europeană, cu multiple informații legate de istoria cetății medievale Rivulus Dominarum. Scopul acestei lucrări este readucerea în memoria orașului a celui mai important edificiu ecleziastic – Biserica „Sf. Ștefan” – legat de perioada de naștere a localității Rivulus Dominarum.

În urma săpăturilor arheologice desfășurate în Piața Cetății, s-au putut reconstitui forma și dimensiunile bisericii, care vor fi marcate în pardoseală. Materialul descoperit de arheologi este vizibil în cinci puncte, care permit vizitatorilor să observe structura și forma clădirii. Totodată, pe latura vestică s-a dezvelit zona

de acces principal în Biserica „Sfântul Ștefan”, latura nordică a portalului, elemente care astfel vor putea fi văzute. Interiorul turnului a fost consolidat și conservat, scara de acces a fost reabilitată, clopotele și ceasul au fost restaurate, spațiile interioare vor putea deveni simeze pentru diferite expoziții. În fostul lapidariu de la baza turnului s-a propus refacerea altarului care a funcționat aici în secolul al XX-lea. Cu ocazia lucrărilor de reabilitare au mai fost descoperite alte două clădiri ecleziastice despre care existau informații sumare, Biserica „Sfânta Ecaterina” și Biserica „Sfântul Martin”, a căror prezență a fost evidențiată. În acest sens s-a impus realizarea unui punct de primire și informare pentru turiști care a fost amplasat în imediata vecinătate a Turnului Ștefan

Printre evenimentele desfășurate în cadrul Pieței Cetății se numără: Cultura - o stare de spirit (12 august - 09 septembrie 2016), Festivalul Castanelor (28 septembrie-15 octombrie 2017), Festivalul Internațional de film de foarte scurt metraj - Tres court (9-11 iunie 2017) etc.

Imagine 29. Piața Păcii - ilustrare proiect

Piața Păcii - proiect propus spre reabilitare conform SIDU 2030

Piața Păcii este localizată adiacent Pieței Libertății, făcând parte din Orașul Vechi. Atractorii lipsesc, activitățile economice localizate la parterul imobilelor care constituie frontul construit, nu sunt compatibile cu statutul de piață publică, nici la nivel de estetică a vitrinelor, nici la nivel de funcționalitate. Imaginea generală este una de spațiu secundar, fără rol relevant la nivelul orașului.

Imagine 30. Piața Gării - ilustrare proiect

Piața Gării - proiect propus spre reabilitare conform SIDU 2030

Piața Gării este amenajată ca un spațiu verde cu destinație publică, include un loc de joacă pentru copii și, în prezent, polarizează o utilizare de loisir a rezidenților din proximitate. Imaginea urbană de astăzi nu este în acord cu vocația de spațiu public reprezentativ, ca poartă de intrare în oraș, determinată de proximitatea Gării (imobilul care găzduiește Gara se află în stare de degradare și necesită reabilitare). Piața Gării are potențialul de a se transforma într-o scenă urbană a celui mai important punct intermodal al orașului (unde se întâlnesc 4 tipuri de transport- transport public municipal, transport public metropolitan, transport feroviar, transport auto general).

Aceasta este inclusă între proiectele ce vizează dezvoltarea infrastructurii culturale și creative la nivelul Municipiului Baia Mare. Spațiul pieței este reconfigurat în așa fel încât să creeze „camere urbane” cu identitate și utilizări diferite. Astfel, Piața Gării devine o adevărată poartă de intrare în oraș, un element definitoriu și cu o identitate puternică, un foaier urban și o structură pentru evenimente alternative în aer liber.

Principala intenție este de a genera spații care să ofere activități atractive de petrecere a timpului pentru oameni. Zona pietonală este protejată de circulația

auto prin bariere verzi. Sunt amplasate pavilioane cu funcțiuni comerciale și de alimentație publică care să atragă atât localnici cât și turiști.

Proiectul implică creșterea calității spațiului public prin intervenții ce vizează dotări de tip ancoră ce vor îngloba activități și funcțiuni noi - servicii, informare, comerț și alimentație publică. Acestea sunt de tip pavilionar, 7 dintre ele fiind integrate într-o structură de tip pergolă și 2 fiind independente. Elementul principal al amenajării îl constituie pergola.

Totodată, prin intervenție se urmărește optimizarea circulației carosabile și a zonelor verzi. Intenția proiectului este aceea de a reduce spațiul verde inaccesibil și de a separa vizual și fonic zona carosabila de spațiul pietonal.

Imagine 31. Piața Revoluției - ilustrare proiect

Piața Revoluției - proiect propus spre reabilitare conform SIDU 2030

Piața Revoluției este amplasată de-a lungul unui important ax al orașului, în zona de confluență dintre orașul nou și orașul vechi, cu deschidere la două străzi: la N, strada Gheorghe Șincai și la S, strada 22 decembrie. În prezent, atractivitatea și dinamismul de utilizare ale pieței sunt reduse, întrucât aceasta nu susține funcțiuni de tip atractor, cu destinație publică, iar imaginea generală nu este conformă cu statutul și vocația sa.

În anul 2012, municipalitatea a organizat un concurs de arhitectură de reamenajare și modernizare a Pieței Revoluției, iar proiectul câștigător urmează a fi executat. Acesta propune amplificarea și valorizarea specificului identitar al municipiului, într-o amenajare actuală, cu polarizarea de activități economice care să garanteze succesul spațiului urban (cultură, alimentație publică, loisir).

Scopul proiectului este transformarea pieței într-un spațiu pentru pietoni în contextul general al spațiilor publice ale orașului și să anime activitățile. Principalele obiective au fost conectarea pieței cu magazinele perimetrare și cu spațiile de birou pentru a obține circulația liberă a pietonilor și pentru a încuraja dezvoltarea utilităților publice, păstrarea caracterului

unei piețe urbane și obținerea unui micro-climat prin folosirea apei și a vegetației și prin crearea unui spațiu plăcut și reprezentativ cu o puternică legătură cu istoria și tradițiile orașului.

Prin proiectul de reamenajare al Pieței Revoluției, vechea fântână, prima construită în Baia Mare, va fi restaurată și amenajată. Fântâna va deveni din nou un element important al pieței, împreună cu mobilierul urban din jurul ei. Un alt element important în noua amenajare a pieței îl reprezintă principalul traseu pietonal ce va fi subliniat printr-o fântână dinamică. Acesta va crea jocuri de apă venite din pardoseală pe diferite ritmuri care vor realiza un traseu dinamic și atractiv. Tot un element nou îl va reprezenta Laița, o cameră de relaxare ce va oferi un climat favorabil prin prezența aburilor de apă și umbra copacilor care vor crește la sud de ea.

Printre evenimentele desfășurate în cadrul Pieței Revoluției se numără: Maramureș Balloon Fiesta, ediția a V-a (3 – 7 octombrie 2018).

Imagine 32. Piața Izvoare - ilustrare proiect

Piața Izvoare - proiect propus spre reabilitare conform SIDU 2030

Piața Izvoare este amplasată în imediata vecinătate a Centrului Istoric, funcționând în prezent ca sens giratoriu, punctul de intersecție a 5 străzi și artere (22 decembrie, Vasile Alecsandri, Cloșca, Andrei Mureșanu, Piața Izvoarelor), cu o piață agro-alimentară conexă, ce poartă același nume.

În momentul de față Primăria Municipiului Baia Mare este angajată în reabilitarea funcțională și redesignul pieței agroalimentare, cu scopul de a o include în circuitul turistic al municipiului Baia Mare, împreună cu străzile și intersecțiile adiacente, ca o prelungire a centrului vechi al orașului.

Strategia de intervenție își propune să transforme Piața Izvoarelor într-o continuare a Centrului istoric al orașului care să atragă în mod natural fluxul pietonal al Centrului și să transforme zona, alături de Bastionul Măcelarilor – Poarta de sud a vechiei cetăți, în iconuri urbane, spații reprezentative la nivelul orașului atât prin calitatea spațiului public cât și prin caracterul personal, unic, memorabil, al acestor spații.

Prin ridicarea la nivelul trotuarelor a zonei carosabile aferente str. Piața Izvoarelor și str. Vasile Alecsandri pe zona intersecției, rezolvarea tramei stradale în spiritul

descurajării traficului auto de tranzit și încurajării mobilității pietonale, sunt definite spații publice cu caracter puternic, care până în prezent nu reprezentau altceva decât rezultante ale trasării tramei carosabile.

Propunerea are ca obiectiv accentuarea caracterului de piață agro – alimentară prin realizarea unui parcurs de tip pavilionar, în atmosfera unei piețe spontane, însă într-un spirit de spațiu urban. Circulațiile pietonale din interiorul pieței au fost astfel trasate încât să asigure o cât mai bună accesibilizare a zonei. Pentru succesul pieței ca obiectiv reprezentativ la nivelul orașului, funcțiunii de piață agro - alimentară i s-a asociat cea de alimentație publică.

Imagine 33. Scur Universitate - ilustrare proiect

Scuar Universitate - proiect propus spre reabilitare conform SIDU 2030

Scuarul de la Universitate sau „Bucla” cum este cunoscut spațiul public de la intersecția Bulevardului Independenței cu Bulevardul Unirii (Podul Unirii) funcționează, în prezent, ca un giratoriu verde de mari dimensiuni, fiind izolat de Universitate de o circulație carosabilă (strada Victoriei).

În momentul de față Primăria Municipiului Baia Mare este angajată în demararea unui proiect ce vizează amenajarea spațiului public conax Universității și integrarea acestuia în circuitul pietonal din oraș.

Proiectul respectiv își propune să îmbogățească caracterul acestui spațiu public, transformându-l într-un reper la nivelul orașului. Investiția urmărește să diminueze ponderea circulațiilor auto în favoarea celor pietonale prin regândirea caracterului și dimensiunilor giratorului. Totodată, se urmărește permeabilizarea pietonală a întregului spațiu, prin alternarea suprafețelor minerale și a celor vegetale, eliminarea barierelor dintre spațiile verzi și cele minerale și tratarea spațiilor verzi astfel încât acestea să poată fi parcurse fără distrugerea substratului vegetal. Prin împădurirea spațiului urban se propune crearea unei „livezi urbane” accesibile pietonal în mijlocul orașului, pe o tramă rectangulară care neagă separația dintre carosabil și pietonal pentru

a încuraja mobilitatea pietonală;

Acestor intervenții li se adaugă noi atractori urbani, care conferă caracter spațiului, printre care: o pergolă - verandă urbană, un turn cu ceas, o gradină pentru găzduirea diverselor activități sociale în aer liber - amfiteatru urban și pavilioane cu funcțiuni diverse.

2.Repere cultural-istorice

Repere cultural-istorice ale Municipiului Baia Mare sunt: (1)Turnul Ștefan, (2) Monetăria, (3) Colonia Pictorilor, (4) Muzeul de Etnografie, (5)Muzeul de Artă etc.

Baia Mare deține un număr important de repere cultural-istorice cu rol de reprezentativitate pentru oraș. Ele pot deveni parte a unui brand turistic local, cele mai cunoscute sau importante fiind: Turnul lui Ștefan, Bastionul Măcelarilor, Monetăria, Planetariul, Casa Iancu de Hunedoara, Casa Pocol, Catedrala Sfânta Treime (în construcție), Catedrala Adormirii Maicii Domnului, Hanul Vulturul Negru (fosta Judecătorie, astăzi Centrul Millenium III) ș.a

În suprafață de 44 ha, cu un număr de 704 clădiri, centrul istoric este spațiul în care sunt concentrate 44 dintre cele 67 monumente istorice din oraș.

Obiectivele religioase au caracter de reper de interes local, dar și de interes turistic. Acestea constituie locurile de desfășurare a obiceiurilor religioase, identitate pentru tradiția băimăreană și maramureșeană, generând fluxuri regulate de oameni atât la sfârșit de săptămână, cât și în timpul sărbătorilor. Conform Institutului Național al Patrimoniului, în Baia Mare se regăsesc 38 de lăcașe de cult, aparținând diferitelor rituri religioase.

Imagine 34. Baia Mare. Repere cultural-istorice

Program de vizitare

Luni - Vineri

10:00; 11:00; 12:00; 13:00; 14:00;
15:00; 16:00; 17:00 (ultima vizita)

Sâmbătă - Duminică

11:00; 12:00; 13:00; 14:00; 15:00;
16:00; 17:00; (ultima vizită)

Timp necesar de vizitare : 30 min

Taxa: gratuit

Urcările în Turnul Sfântul Ștefan se fac din oră în oră după bătaia clopotului . Grupurile au nevoie de programare prealabila la tel. 0262 211003 sau email: turism@baiamare.ro

Turnul Ștefan

Turnul Ștefan este turnul-clopotniță al fostei biserici cu hramul "Sfântul Rege Ștefan din Baia Mare. Turnul este situat între străzile Crișan și 1 Mai, în imediata apropiere a Pieții Libertății - Piața Centrală (Circulus fori) - a vechiului oraș. A fost construit în secolul al XV-lea.

Prima atestare documentară a bisericii "Sfântul Ștefan" datează din 1347, însă construcția este inaugurată oficial abia în 1387. Turnul, construit din piatră masivă, a fost ridicat la inițiativa principelui Ioan de Hunedoara, pentru a marca victoria de la Ialomița (1442) împotriva otomanilor. Construcția turnului începe după anul 1446, însă este finalizată abia în 1468, sub domnia lui Matia Corvinul.

În 1619 se reface partea superioară, având forma unei piramide cu baza pătrată, cu patru turnulețe și este înzestrat cu clopote. Nouă ani mai târziu se montează un ceas cu lună. Afectate în repetate rânduri de trăsnete și incendii, cele două clădiri suferă mai multe reparații capitale, însă în 1763 se reface numai turnul. Cu acest prilej, se construiește pridvorul de la partea superioară.

Intrarea în turn se face prin ușa dinspre sud. Până la primul nivel se ajunge pe o scară de piatră în spirală. De aici până la foisor, accesul se face pe scări de lemn.

Clădirea măsoară circa 50 de metri și, din pridvor, oferă o panoramă deosebită întregului oraș.

Turnul a fost reabilitat în cadrul proiectului "Reabilitarea și promovarea identității culturale și istorice Piața Cetății – Turnul Ștefan", derulat de Municipiul Baia Mare și finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1 "Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli de creștere".

Program de vizitare

Luni - Vineri

08:00-16.00

Sâmbătă - Duminică
închis**Taxa:**Adulți: 6 lei/persoană (expoziție
permanentă); 3 lei/persoană
(expoziție temporară)Copii, elevi, studenți, pensionari: 3
lei/persoană (expoziție permanentă);
2 lei/persoană (expoziție temporară)Programe de educație muzeală: 4 lei/
persoană/activitate

Taxă foto: 5 lei/aparat foto

Taxă video: 10 lei/persoană.

Imagine 36. Bastionul Măcelarilor

Bastionul Măcelarilor

În anul 1469, 9 noiembrie, printr-un document privilegial regele Matia Corvin permite orașului Baia Mare să ridice ziduri de piatră în scop de apărare, ziduri care erau străjuite de șapte turnuri. Bastionul Măcelarilor a făcut parte din această împrejmuire de piatră străjuind Poarta de Sud a cetății, una din cele patru porți principale de intrare în oraș. La ora actuală, acesta este singurul care s-a păstrat din vechiul sistem de fortificații al orașului medieval Baia Mare.

Acesta a fost redat comunității locale și a reintrat în circuitul turistic în anul 2011, datorită proiectului Restaurarea și revitalizarea Bastionului Măcelarilor din Baia Mare, Maramureș, implementat de către Consiliul Județean Maramureș.

Conform documentelor existente în cadrul Arhivelor Naționale Maramureș, acest bastion a fost ridicat undeva prin anul 1547, de către Gaspar Dragyi, cu aprobarea regelui Matei Corvin. Zidurile au fost construite din piatră și au o grosime de un metru de formă circulară cu două niveluri. Nivel 1 – spațiu boltit care servea la depozitarea muniției, nivelul 2 – are spre exterior în zid goluri care serveau drept metereze.

Bastionul Măcelarilor se mai numea și al "Munițiilor",

deoarece aici își țineau soldații de la acea vreme armele și praful de pușcă. Se numea al "măcelarilor" pentru că această breaslă avea îndatorirea să-l folosească pentru a apăra cetatea de eventualele atacuri străine. De fapt, trebuie menționat faptul că breasla măcelarilor era cea mai mare și puternică dintre toate celelalte existente la acea vreme în cetatea Băii Mari.

La momentul actual, Bastionul Măcelarilor se află sub administrarea Muzeului Județean de Istorie și Arheologie. Printre principalele evenimente desfășurate în cadrul Bastionul Măcelarilor se numără: proiecțiile de film (Serile de Film German, Serile de Film Turcesc) și diferitele târguri.

Imagine 37. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie

Program de vizitare

Marți - Duminică

10:00- 17:00

Luni:
închis

Taxa:

Adulți: 6 lei/persoană (expoziție permanentă); 3 lei/persoană (expoziție temporară)

Copii, elevi, studenți, pensionari: 3 lei/persoană (expoziție permanentă); 2 lei/persoană (expoziție temporară)

Programe de educație muzeală: 4 lei/persoană/activitate

Taxă foto: 5 lei/aparat foto

Taxă video: 10 lei/persoană.

Monetăria (Muzeul Județean de Istorie și Arheologie)

Patrimoniul muzeal, alcătuit din variate categorii de bunuri culturale, din care o parte depășește importanța locală, regională și chiar națională, este pus în valoare în spațiile generoase ale fostei Monetării a orașului, dar și ale Bastionului Măcelarilor.

Statistic, acesta însumează un număr de 75.509 numere de inventar, din care patrimoniul arheologic – 35.745 de artefacte, cel aparținând secției Istorie – 24.128 piese structurate în colecții de arheologie medievală, tezaure monetare, bresle, arme albe și de foc, sigilii și tipare, stampe și fotografii, documente, tehnică minieră, patrimoniu memorialistic. Acestea li se adaugă cele 9278 volume (sec. XVI- XX) ale fondului documentar de carte, tabloul fiind întregit de fondul de carte curentă, care cuprinde 10.322 volume (publicații de specialitate, anuare, etc.)

Un alt segment important îl constituie tezaurele monetare, piesele de lapidar, însemnele și produsele de breaslă, tiparele și sigiliile, armele albe și de foc, stampele și documentele, toate acestea oferind posibilitatea reconstituirii dinamicii evoluției orașului liber regal Baia Mare.

Mineritul a constituit mult timp baza economică a
monografie | Municipiul Baia Mare

zonei Baia Mare, patrimoniul muzeal care face posibilă reconstituirea evoluției sale cuprinzând aproximativ 1500 piese.

O atracție deosebită pentru public o constituie colecția de ceasornice (aproximativ 300 de piese), unele exemplare de excepție conferind expoziției permanente „Călătorie în universul Ceasului” valențe culturale și științifice deosebite.

Acest patrimoniu de excepție, constituie și un important mediator de educație muzeală, instituția derulând programe și proiecte de succes pe acest palier de activitate: „Muzeul Viu”, „Generația Histarch învață comunitatea”, „Tabăra de arheologie experimentală Vălenii Șomcutei”, „4 your culture – 4 monumente medievale din orașul în care trăiesc și învăț”, „Muzeu fără bariere-accesul la cultura muzeală a persoanelor cu dizabilități”, „Mari civilizații ale Antichității”.

Program de vizitare

Marti - Duminică

10:00- 18:00 (23 aprilie - 31 octombrie)

09:00 - 17:00 (1 noiembrie - 22 aprilie)

Luni:
închisTaxa:
Adulți: 6 lei/persoană
Copii, elevi, studenți, pensionari: 3 lei/persoană
Taxă ghidaj la cerere – 25 lei
Taxă foto amatori – 10 lei/pers

Imagine 38. Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș

Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș

Spațiul expozițional este adăpostit în clădirea fostului Teatru de vară, având o suprafață de peste 500 metri pătrați, organizat în 4 săli dintre care 2 găzduiesc expoziția de bază, o sală este destinată expozițiilor temporare, iar la etaj se poate vizita expoziția realizată prin proiectul „Ceramica – Moștenire culturală a municipiului Baia Mare.

Muzeul funcționează în actuala clădire din 1971. Expoziția pavilionară de etnografie și artă populară are trei părți distincte, în care sunt prezentate: ocupațiile tradiționale principale și secundare, meșteșuguri și instalații tehnice, obiecte aparținând artei populare, ceramică, mobilier, obiecte de uz casnic, elemente de arhitectură populară, port și textile de interior, din cele patru zone etnografice ale județului (Chioar, Codru, Lăpuș, Maramureș).

Expoziția de bază are ca tematică „Lemnul în comunitatea tradițională din nordul Transilvaniei – de la leagăn la mormânt” și prezintă etape în prelucrarea lemnului, unelte folosite în viața cotidiană, interioare țărănești, port popular, podoabe tradiționale și textile de interior din cele patru zone etnografice ale județului Maramureș (Maramureșul Istoric, Chioar, Lăpuș și Codru), obiecte de cult și ceramică.

Muzeul satului este secția în aer liber a Muzeului de Etnografie și Artă Populară Maramureș. Muzeul Satului, inaugurat în 1984 în peisajul pitoresc de pe Dealul Florilor (6 ha), cuprinde monumente din cele patru zone etnografice ale județului Maramureș grupate în jurul Bisericii de lemn adusă din Chechiș.

Printre evenimentele/programele derulate în cadrul muzeului în anul 2019 se numără: Iarna pe uliță în Muzeul Satului (ianuarie-februarie), tradiții de primăvară în satul maramureșean (29 aprilie-1 mai), Zilele Maramureșului - Ediția a V-a (17-19 mai), Claca de coasă - Ediția a III-a (8 august), Toamna în Satul de pe Deal - obiceiuri regăsite - prepararea Silvoitei/lictar, ca odinioară (septembrie), Târgul de Sf. Dumitru - Ediția a II-a (26-27 octombrie), Serile de colindat pe ulițele satului și evenimentul Crăciun în Maramureș - Ediția a XI-a etc.

Imagine 39. Muzeul Județean de Artă Centrul Artistic Baia Mare

Program de vizitare

Marți - Duminică

10:00-17:00

Luni

închis

Taxe:

adultți: 7 lei

6 lei – expoziția permanentă

2 lei – expoziția temporară

20 lei – ghidaj

copii, elevi, studenți: 3 lei

2 lei – expoziția permanentă

1 leu – expoziția temporară

20 lei – ghidaj

Muzeul Județean de Artă "Centrul Artistic Baia Mare"

Muzeul Județean de Artă «Centrul Artistic Baia Mare» – instituție publică de cultură aflată în subordinea Consiliului Județean Maramureș – este singular în țară atât prin profilul colecțiilor sale cât și prin programele expoziționale pe care le promovează, toate fiind dedicate istoriei trecute și prezente a Centrului Artistic Baia Mare. Noua expoziție permanentă intitulată «Centrul Artistic Baia Mare. Repere europene între tradiții și inovații» prezintă peste 300 de lucrări realizate exclusiv de artiști care au lucrat și creat la Baia Mare din 1896 și până în prezent.

Clădirea care găzduiește Muzeul de Artă, situată la circa 200 metri de vechiul centru al orașului, este monument de arhitectură. Ridicată inițial cu un singur nivel, datată din 1784 a avut menirea de a fi Oficiul Salinar din Maramureș, ulterior la începutul secolului XX ca proprietate a avocatului dr. Teofil Dragoș, a fost supraînălțată, la etaj fiind locuința acestuia.

Având un profil distinct, bine conturat, Muzeul de Artă - Centrul Artistic Baia Mare, expune peste 250 lucrări semnate de 90 de plasticieni bine cunoscuți pe plan național și internațional - încearcă să ilustreze complexul fenomen baimărean, ca experiență artistică unică în felul său.

În colecțiile muzeului care numără peste 3300 de piese, pe lângă lucrările semnate de artiști ce au activat în cadrul Centrului Artistic de la Baia Mare, începând din 1896 până în prezent, se găsesc câteva valoroase piese ce ilustrează arta europeană din secolele XVIII - XX, precum și arta modernă românească, lucrări valorificate în cadrul unor expoziții temporare.

Program de vizitare

Miercuri - Vineri

10:00 - 18:00

Sâmbătă, Duminică

12:00 - 20:00

Luni, Marți
închis

Imagine 40. Coloniea Pictorilor

Colonia Pictorilor

Colonia Pictorilor este expresia vie a Școlii Băimărene de Pictură, înființată acum mai bine de 120 de ani, în 1896, de artistul Simon Hollósy.

Colonia Pictorilor constituie un punct de atracție important pentru cetățenii municipiului, de o mare valoare materială și identitară pentru locuitorii orașului, cu un deosebit potențial turistic. În 2013, Municipiul Baia Mare a aprobat realizarea investiției "Valorificarea patrimoniului cultural prin restaurarea și reabilitarea „Coloniei Pictorilor” din municipiul Baia Mare". Activitățile de restaurare și reabilitare a acestui ansamblu dau un imbold puternic vieții culturale locale și în același timp contribuie la atragerea unui număr mai mare de turiști în „Orașul pictorilor”.

Restaurarea și revitalizarea Coloniei Pictorilor reprezintă practic revigorarea unui veritabil brand cultural al orașului. S-au realizat astfel spații expoziționale generoase, a crescut numărul de ateliere, s-a creat un ambient propice organizării de evenimente cultural-artistice pentru artiștii băimăreni și invitații lor din țară și din străinătate.

Având în vedere unicitatea acestui sit în România, proiectul nou implementat prevede un număr de 28

spații-rezidente pentru artiștii din țară și străinătate care vor participa la programe de schimburi interculturale, galeria de artă de 700 metri pătrați cu funcțiuni multiple care poate găzdui expoziții clasice dar și videoperformance-uri, instalații, un parc pentru evenimente culturale și studiouri de creație pentru studiu, unde artiștii vor susține cursuri practice sau teoretice deschise în domeniul artelor vizuale.

Colonia Pictorilor devine un dispozitiv puternic prin care breasla artistică băimăreană poate produce și scoate la vedere propria identitate artistică. Astfel gândit și creat, acest spațiu devine o oglindă a breslei artistice, un loc marcat de ospitalitate, o interfață, permițând turiștilor sau cercetătorilor să cunoască specificul local în contextul circulației internaționale a valorilor culturale și artistice. Prin tot ceea ce este, acest loc își va comunica propria unicitate.

Imagine 41. Biserica Reformată

Biserica Reformată

Biserica reformată se înalță în partea nordică a centrului istoric, aproape de râul Săsar, pe strada Podul Viilor. Clădirea este indiscutabil cel mai valoros monument de stil neoclasicist al orașului Baia Mare. Acesta este clasată ca monument istoric de importanță națională, identificată prin cod LMI: MM-II-m-A-04484, conform Listei Monumentelor Istorice.

Biserica actuală, care se remarcă prin monumentalitate, a fost construită în plan dreptunghiular între anii 1792-1809, în stil neoclasic, după planurile arhitectului Mihály Péchy (1755–1819), după ce pe același amplasament au existat două biserici de lemn.

Fațada impunătoare vestică este definită de turnul înalt și zvelt. Turnul clopotnita cu cupola, înalt de 50 m, are trei clopote, și a fost ridicat în anul 1836. Biserica este construită la interior cu o singură navă acoperită de o boltă foarte lată și păstrează, de la biserica de lemn, un scaun pictat pentru preoti, lucrat în anul 1786, așezat sub balcon.

EVENIMENTE ȘI PROIECTE RECURENTE LA NIVELUL MUNICIPIULUI BAI A MARE

în perioada 2014-2019

2014

- 1904 – 2014. 110 ani de activitate muzeală în Baia Mare
- Anuala Artelor 2014 - Expoziția Studio Studentesc 2014
- Expoziția de pictură peisagistă - Asociația pentru cultură băimăreană
- Festivalul Centrul Vechi 2014
- Festivalul Concurs de romane Poveste de Toamnă, ediția a IV-a
- Festival de Muzică Populară Ion Petreuş, ediția a VI-a
- Festivalul Național de Muzică Folk Noaptea menestrelilor, ediția a X-a
- Iarna Băimăreană
- Toamna Băimăreană – Sărbătoarea Castanelor
- Ziua Artistului Plastic Băimărean
- Zilele Municipiului Baia Mare
- Y FEST ediția a 7-a – festival de artă și cultură urbană

2015

- 120 de Ani de Școală de Pictură Băimăreană.
Centrul artistic Baia Mare, fenomen european unic în România
- Anuala Artelor. Colonia Pictorilor, Studio Studentesc 2015
- Expoziția de pictură peisagistă, ediția a XX-a a Taberei de Pictură Băimăreană
- Festivalul Centrul Vechi 2015, ediția a X-a
- Festivalul Castanelor 2015 - evenimentul cultural simbol al Municipiului Baia Mare
- Festivalul Internațional de Street Art Baia Mare 2015
- Festivalul Național „Ursulețul de Aur” Baia Mare 2015 – ediția XXXII
- Iarna Băimăreană
- Jazz&Bluess – Seri culturale în Baia Mare
- Trienala Internațională de Artă Contemporană Baia Mare 2016
- Zilele Culturale ale Municipiului Baia Mare
- Ziua Artistului Plastic băimărean

EVENIMENTE ȘI PROIECTE RECURENTE LA NIVELUL MUNICIPIULUI BAIA MARE

În perioada 2014-2019

2016

- 120 de Ani de Școală de Pictură Băimăreană. Centrul artistic Baia Mare, fenomen european unic în România
- Expoziția de pictură peisagistică, ediția a 21-a, a Taberei de pictură băimăreană
- Festivalul Castanelor
- Iarna Băimăreană
- Festivalul Concurs de romanețe „Poveste de Toamnă”, ediția a VI-a
- Festival de Muzică Populară „Ion Petreuş”, ediția a VIII-a
- Festivalul Național „Ursulețul de Aur” Baia Mare 2016, ediția XXXIII
- Ziua Artistului Plastic băimărean
- Selecția Națională Eurovision 2016

2017

- Anuala Artelor 2017- ediția XXVIII-a
- Caravana Filmelor TIFF
- Expoziția de pictură peisagistică, ediția a XXII-a a Taberei de pictură băimăreană
- Festivalul Castanelor
- Festival Concurs Coral Internațional „Liviu Borlan”, ediția 2017
- Festivalul Internațional de film de foarte scurt metraj - Tres court
- Festivalul Internațional Street Art –ediția a III-a
- Festivalul Roua
- FOTER FESZTIVAL 2017 – Zilele maghiare băimărene
- NORD VEST Jazz & Blues FEST, Festival Internațional de Blues & Jazz, Baia Mare, ediția a II- a
- Ziua Artistului Plastic Băimărean
- Zilele Municipiului Baia Mare

2018

- 100 de baloane pentru România", Maramureș Balloon Fiesta, ediția a V-a
- Anuala artelor 2018. Colonia Pictorilor
- Festivalul Castanelor
- Festivalul Internațional de Street Art 2018 - ediția a IV-a
- Festival Concurs Coral Internațional Liviu Borlan, ediția 2018
- Festivalul Internațional de interpretare "Ursulețul de aur", ediția 34
- FOTER FESZTIVAL 2018 – Zilele maghiare băimărene
- Gala Premiilor Uniunii Artiștilor Plastici din România
- Iarna Băimăreană
- NORD VEST Jazz & Blues FEST, Festival Internațional de Blues & Jazz, Baia Mare, ediția a III- a
- Street Food Festival Baia Mare
- Ziua Artistului Plastic băimărean
- Zilele Municipiului Baia Mare

2019

- Anuala artelor 2019. Colonia Pictorilor
- Castane 2019
- Festivalul Internațional de Street Art 2019 - ediția a V-a
- Festival Concurs Coral Internațional Liviu Borlan, ediția 2019
- Festivalul Internațional de interpretare "Ursulețul de aur", ediția 35
- FOTER FESZTIVAL 2019 – Zilele maghiare băimărene
- Iarna Băimăreană
- NORD VEST Jazz & Blues FEST, Festival Internațional de Blues & Jazz, Baia Mare, ediția a III- a
- Ziua Artistului Plastic băimărean
- Zilele Culturale ale Municipiului Baia Mare

3.Zone verzi

Zonele verzi constituie elemente principale de interes la nivelul oraşului, atunci când vine vorba de petrecerea timpului liber pentru toate categoriile de cetăţeni.

Principalele zone verzi de dimensiuni mari care găzduiesc zone de activităţi cotidiene şi loisir sunt: Parcul Municipal Regina Maria (6,5 ha), Parcul Dacia (2 ha), Parc Complex Mara (4 ha), Parcul Tineretului şi Parcul Public Central (3,9 ha).

Parcul Municipal Regina Maria a fost înființat la începutul secolului XIX și este cel mai vechi parc al orașului. De istoricul acestuia se leagă și începuturile Școlii de pictură băimărene. Parcul Municipal Regina Maria este mărginit de străzile Valea Roșie și Petőfi Sándor, are o suprafață totală de peste 5 hectare și se învecinează în partea nordică cu Pădurea municipală. Acesta cuprinde un luciul de apă populat cu pești exotici și dispune de locuri de joacă destinate copiilor și un trenuleț de agrement. Iubitorii de sport se pot bucura de o pistă amenajată pentru alergări, cu 800 m pe sens și de două terenuri de tenis. Foișorul de lemn situat pe platforma centrală găzduiește în mod regulat fanfara municipală, păstrând obiceiul de a asculta muzică de promenadă în parcul orașului, încă de la începutul anilor 1900.

Câmpul Tineretului, cunoscut și sub denumirea de Câmpul Claustrului, are o suprafață de cca. 7 hectare și face parte din ansamblul de loisir aflat la limita nordică a orașului, în continuarea Parcului Municipal Regina Maria și zona aferentă Muzeului Satului.

Parcul Mara, aflat în centrul Municipiului Baia Mare, a fost înființat în urmă cu aproximativ 30 de ani și are o suprafață de cca. 5 hectare. Acesta dispune de un loc de joacă pentru copii, două fântâni arteziene a căror joc de apă este însoțit de muzică și seara de un adevărat spectacol de lumini multicolore. Jumătatea nordică a parcului, limitată de terase și localuri, este o zonă mai animată, iar jumătatea sudică reprezintă o zonă liniștită, cu alei umbrite de o vegetație bogată și matură.

Precum arată și numele, **Parcul Public Central**, se află în zona centrală a orașului. Înființat în 2015, acesta se întinde pe o suprafață de cca. 4 hectare. Atracția principală a parcului este un pavilion expozițional ce găzduiește colecția de cactuși a sculptorului Vida Geza. Jardinierile din parc sunt plantate cu o multitudine de specii floricole anuale, bienale, perene, bulboase, plante medicinale etc., fiind marcate prin tăblițe indicatoare. Pe o suprafață de aproximativ 3000 mp se întinde un labirint verde format dintr-o rețea de garduri vii. Parcul dispune de mai multe pergole umbrite de plante agățătoare și de o fântână artesiană. Totodată, copiii de pot bucura de un loc de joacă dotat cu un tobogan de tip turn.

Parcul Dacia a fost constituit ca grădina cinematografului Dacia, între anii 1966-1967, odată cu dezvoltarea acestui obiectiv în oraș. Scurul din fața cinematografului, în suprafață de aproximativ 1 hectar, preia parte din fluxul de circulație pietonală între strada Culturii și Piața Revoluției. Zona verde cu o vegetație matură reprezintă un cadru plăcut pentru activitățile de loisir.

Zona de agrement Simared se află la aproximativ 10 de km de centrul municipiului Baia Mare și este construit pe malul Lacului Firiza, la nord de cartierul omonim. Clubul Sportiv SIMARED, având baza sportivă în această zonă, unde pregătește sportivi în Kaiac – Canoe, a inițiat proiectul menit să reactiveze acest loc prin a-l

transforma într-un complex sportiv și totodată într-o destinație de loisir pentru familii, tineri, bătrâni și turiști, de toate vârstele. Acesta cuprinde a unui teren sportiv multifuncțional, un punct de camping, o zonă dedicată evenimentelor în aer liber și o zonă de food-court. Turiștii pot intra în club și a avea acces la sporturile nautice, bar și ponton, plătind o taxă pentru un card de membru.

Totodată, Municipiul Baia Mare dispune, în cadrul fondului forestier, de 5 zone de loisir, amenajate pentru picnic:

- Zona Valea Usturoiu, care se află în fondul forestier, în prelungirea străzii Petrofi Sandor;
- Zona Valea Roșie, care se află în fondul forestier, în prelungirea străzii Valea Roșie;
- Zona Baraj Firiza, care este amplasată de o parte și de alta a drumului care face legătura între Baia MARE și cartierul Firiza (zona Valea Romană, malul lacului Firiza);
- Zona Lacul Bodi Ferneziu, amplasată în jurul Lacului Bodi Ferneziu și pe drumul de acces către acesta;
- Zona Valea Borcotului, amplasată în fondul forestier în prelungirea străzii Valea Borcotului.

Aceste zone cuprind elemente de mobilier urban (mese și bănci de lemn), vetre de foc, containere pentru colectarea deșeurilor menajere, panouri de informare ce conțin date despre locul de amplasare a meselor și reguli minime care trebuie respectate.

În ceea ce privește suprafața totală de spații verzi, Municipiul Baia Mare depășește valorile înregistrate în celelalte 4 orașe cu profil asemănător (Alba Iulia, Bistrița, Oradea, Satu Mare și Sibiu). Raportând suprafața de spații verzi la suprafața totală a intravilanului, valoarea înregistrată în municipiul Baia Mare este de 4 ori mai mare ca cea înregistrată în municipiul Bistrița și de 16 ori mai mare ca cea din municipiul Alba Iulia

municipiu	suprafață spații verzi (ha)*	suprafață intravilan (ha)	raport spații verzi / suprafață totală
Alba Iulia	110	3953	0,03
Baia Mare	1747	3609	0,48
Bistrița	330	2867	0,12
Oradea	516	8182	0,06
Satu Mare	235	4186	0,06
Sibiu	209	5007	0,04

Tabel 15. Spațiile verzi raportate la suprafața totală a intravilanului, sursa: INS

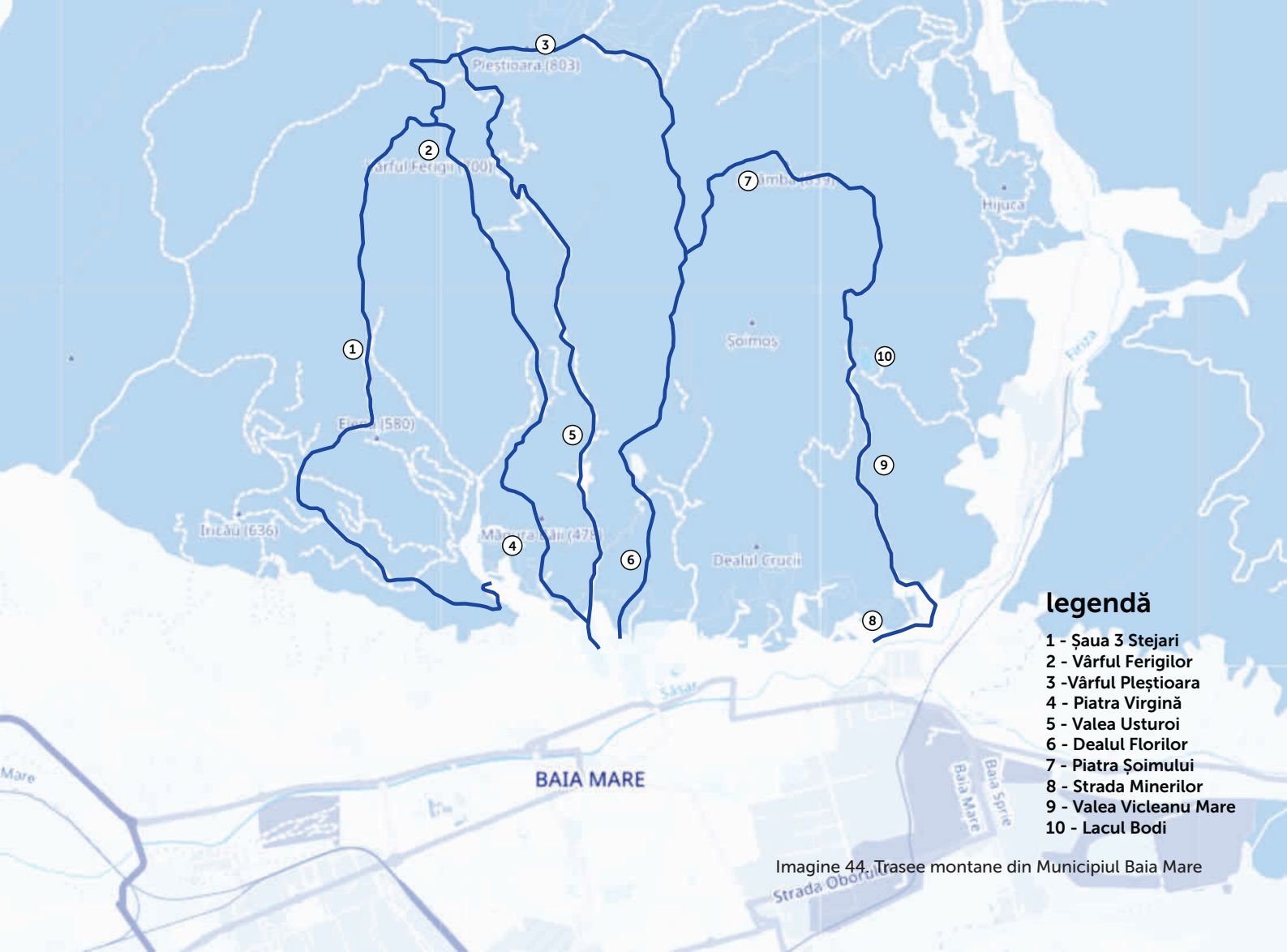
Imagine 43. Lacul și Barajul Firiza

4.Trasee turistice

Conform datelor preluate de la Ministerul Turismului, în anul 2018 existau 13 trasee turistice omologate în județul Maramureș. Toate cele 13 trasee sunt amenajate și întreținute de Serviciul Public Județean Salvamont, cu sprijinul Consiliului Județean.

Dintre acestea, 6 au au punctul de start în Municipiul Baia Mare:

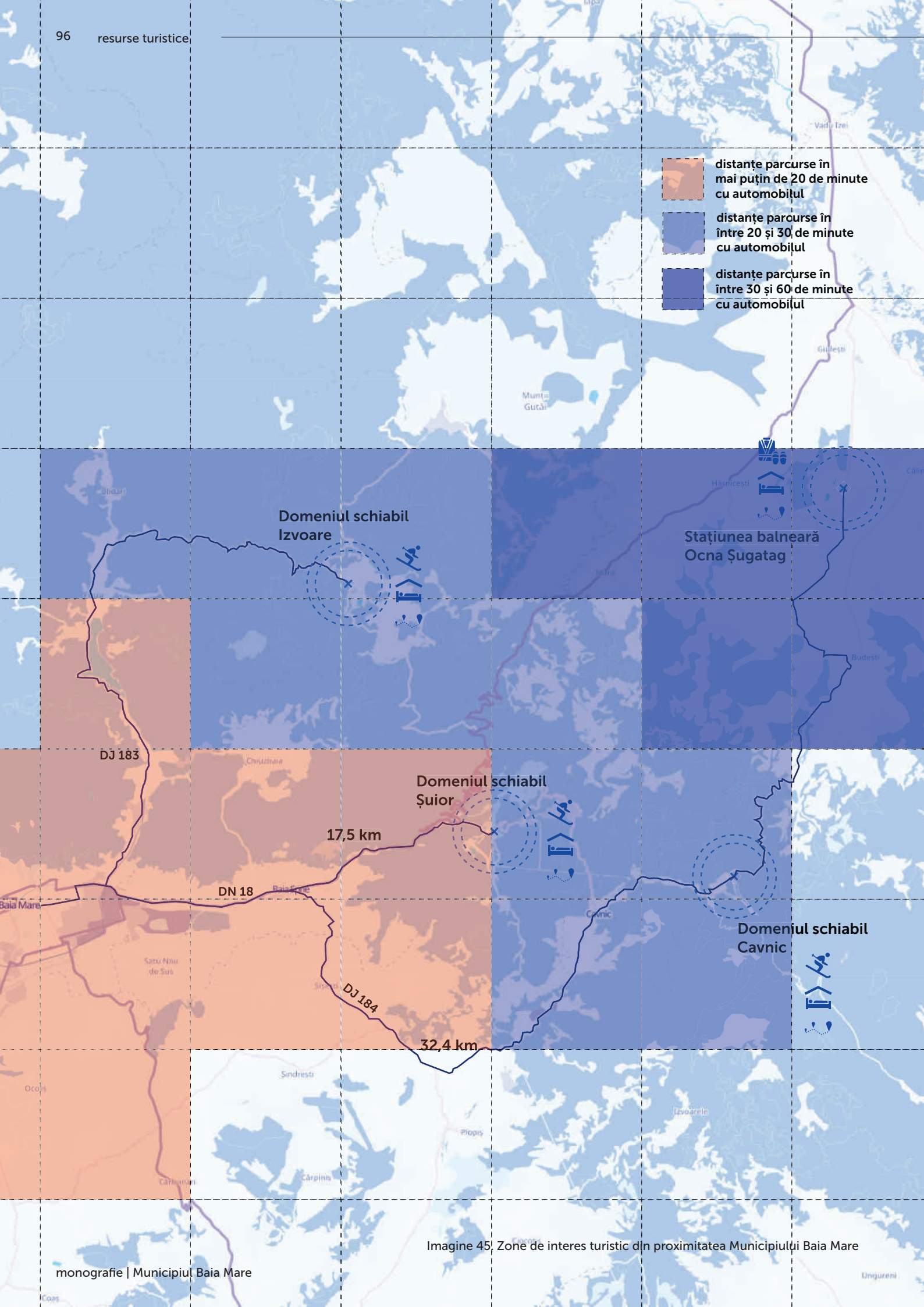
- (1) "Baia Mare - Culmea Mărgău-Șaua 3 Stejari - vârful Pleștioara
- (2) Baia Mare- Piatra Virgină - vârful Pleștioara,
- (3) Baia Mare - Valea Usturoi - vârful Pleștioara,
- (4) Baia Mare- Dealul Florilor - vârful Pleștioara,
- (5) Baia Mare - Dealul Florilor-Piatra Șoimului,
- (6) Baia Mare - str. Minerilor - Valea Vicleanul Mare-lacul Bodi - Piatra Șoimului

legendă

- 1 - Șaua 3 Stejari
- 2 - Vârful Ferigilor
- 3 -Vârful Pleștioara
- 4 - Piatra Virgină
- 5 - Valea Usturoi
- 6 - Dealul Florilor
- 7 - Piatra Șoimului
- 8 - Strada Minerilor
- 9 - Valea Vicleanu Mare
- 10 - Lacul Bodi

Imagine 44. Trasee montane din Municipiul Baia Mare

Imagine 45. Zone de interes turistic din proximitatea Municipiului Baia Mare

Factori naturali de cură

B11

1. Cadru general

Organizația Mondială a Turismului precum și alte organisme de profil din cadrul Uniunii Europene consideră că potențialul turistic al unei țări sau a unei zone este dat de ansamblul componentelor naturale, culturale și socio-economice care exprimă posibilități de valorificare în plan turistic, oferă o anumită funcționalitate teritoriului și constituie premise pentru dezvoltarea activităților de turism.

Un anumit spațiu geografic prezintă interes din punct de vedere turistic în măsura în care oferă resurse turistice naturale sau antropice, resurse ce – în măsura unor amenajări specifice – pot fi puse în valoare, intrând în circuitul turistic intern sau internațional. Componentele mediului natural sau cele ale mediului antropizat, prin valoarea lor calitativă sau cantitativă, estetică sau cognitivă, pot deveni atracții turistice, constituindu-se ca adevărate resurse pentru industria turistică.

Răspândirea inegală a elementelor de potențial turistic natural și antropic, diferențierile cantitative și calitative care se înregistrează în teritoriu, gradul și modul de valorificare a potențialului existent și amenajarea turistică diferită au condus spre necesitatea departajării unor zone/regiuni turistice, care să servească apoi în practica amenajării și organizării turistice a spațiului geografic.

Zonarea – regionarea turistică se conturează ca un proces obiectiv care urmărește delimitarea unor spații geografice cu condiții favorabile derulării fenomenului turistic, ținând cont de calitatea resurselor turistice și de profilul diferitelor spații. Zonarea se sprijină pe cunoașterea complexă a teritoriului analizat și pe utilizarea următoarelor criterii:

1. criteriul fondului turistic specific
2. criteriul valorificării potențialului turistic prin circulație turistică

3. criteriul factorului polarizant sau al structurii funcționale, etc.

În vederea delimitării și ierarhizării zonelor turistice este necesară, în primul rând, inventarierea tuturor componentelor de potențial turistic, gruparea lor în spațiu și apoi evaluarea lor cantitativă și calitativă în vederea stabilirii oportunităților de dezvoltare, a formelor de dezvoltare pe care le pot genera și a echipamentelor necesare pentru o gestionare în condiții de eficiență și competitivitate. Principalele elemente de analiză integrată pentru delimitarea zonelor se axează pe:

- potențialul turistic (potențialul natural, potențialul cultural-istoric);
- infrastructura turistică (structuri de acces, căi de comunicație).

Pentru realizarea planurilor de amenajare a teritoriului secțiunea turism, zonarea teritoriului turistic al României, Institutul Urban proiect a utilizat metoda grafurilor.

Astfel în PATN 1995-1998 ierarhizează zona turistică Maramureș-Oaș astfel:

- după valoarea potențialului turistic: locul 13 din 32, cu un punctaj de 54 puncte (maxim 67, minim 35);
  - după potențial și rețeaua de căi de comunicație: locul 18 din 32, cu un punctaj de 20 puncte (maxim 30, minim 13);
  - după resurse, echiparea turistică și rețeaua de căi de comunicație: locul 12 din 32, cu un punctaj total de 74 puncte (maxim 94, minim 49).
- Prin urmare, zona Maramureș-Oaș este o zonă cu o mare concentrare de obiective turistice naturale și construite, deosebit de valoroase și variate, favorabile dezvoltării complexe a funcției turistice.

2. Factori naturali de cură

Conform normelor tehnice privind definirea, clasificarea, evaluarea și reevaluarea factorilor naturali terapeutici, aceștia sunt reprezentați de ansamblul elementelor fizice și chimice terapeutice naturale cu efect sanogen.

Următoarele elemente naturale sunt considerate factori naturali terapeutici:

- apele minerale terapeutice;
- lacurile terapeutice;
- nămolurile terapeutice;

- gazele terapeutice;
- ansamblul elementelor fizico-chimice ale litoralului marin;
- ansamblul elementelor climatice ale litoralului marin;
- factorii sanogeni ai principalelor tipuri de bioclimă ai României, inclusiv de la nivelul peșterilor și salinelor.

Apele minerale terapeutice

Apele minerale terapeutice sunt ape care provin dintr-o sursă naturală - izvor, lac sau foraj și îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții:

- a) mineralizare sau conținut de săruri minerale dizolvate peste 1 g/l;
- b) prezența unor elemente chimice cu acțiune farmacologică cunoscută, în proporții minim necesare;
- c) conținut de gaze dizolvate cu efecte biologice, în concentrații stabilite - 1000 mg CO₂/l, 1 mg H₂S/l;
- d) temperaturi de peste 20 grade C, independent de conținutul mineral, care le conferă caracteristica de ape termale;
- e) existența unei acțiuni terapeutice recunoscută științific, situație care conferă acestor ape minerale terapeutice statutul de medicament, fiind interzisă orice modificare sau prelucrare prin adăugare sau extragere de substanțe în afară de dioxidul de carbon.

Apele termale se clasifică în funcție de temperatură în:

- a) hipotermale = 20-31 grade C
- b) termale = 32-38 grade C
- c) hipertermale = peste 38 grade C.

În conformitate cu nivelul de mineralizare, apele minerale terapeutice se clasifică în:

- a) ape minerale cu mineralizări de peste 1 g/l substanțe solide dizolvate, subîmpărțite în: ape minerale cu mineralizare medie de 1-15 g/l, ape minerale concentrate cu mineralizare de 15-35 g/l, ape minerale foarte concentrate cu mineralizare de 35-150 g/l și ape minerale de mare concentrație cu mineralizare de peste 150 g/l;
- b) ape minerale cu mineralizări sub 1 g/l substanțe solide dizolvate - oligominerale, care au componenți biologic activi care le imprimă caracterul specific, și care sunt subîmpărțite în: ape oligominerale sulfuroase, ape oligominerale feruginoase, ape oligominerale carbogazoase și altele asemenea și ape oligominerale termale, în funcție de temperatură.

În conformitate cu compoziția fizico-chimică, apele minerale terapeutice se clasifică în:

- a) oligometalice - acratice;
- b) alcaline și alcalinoferoase - bicarbonatate, sodice, calcice, magneziene;
- c) clorurate-sodice - sărate;
- d) iodurate;
- e) bromurate;
- f) sulfatate;
- g) feruginoase;
- h) arsenicale;
- i) sulfuroase;
- j) carbogazoase;

k) radioactive.

În funcție de compoziția chimică și de concentrația în substanțe minerale apele minerale terapeutice sunt utilizate în următoarele moduri:

- a) cură internă pentru băut - crenoterapie, aerosoli și inhalatii;
- b) administrare parenterală sub formă injectabilă;
- c) cură externă sub formă de băi în căzi individuale, în bazine de balneatie, în bazine de kinetoterapie, în piscine și solarii, precum și sub formă de irigații medicinale;
- d) pentru extragere de săruri sau gaze pentru cură sau pentru industrializare.

În Depresiunea Baia Mare, și cu precădere în zona municipiului Baia Mare, de-a lungul timpului, au fost identificate, explorate (cercetate) și chiar exploatare surse hidrominerale. Aceste surse de ape hidrominerale sunt tributare râurilor Someș și Lăpuș, caracterizate ca fiind bicarbonatate, clorosodice, feruginoase, uneori sulfatate și sulfuroase sau chiar termale. Apa minerală se acumulează în stare acvifere de adâncime fără a avea un caracter artezian. Acestea sunt cunoscute ca urmare a apariției acestora la suprafața terenului ca iviri naturale (izvoare) sau captări artificiale prin foraje de cercetare geologică sistematică (foraje de adâncime) sau puțuri săpate cu diametru mare

Conform istoricului zonei, literaturii de specialitate și datelor existente în prezent pe teren sursele hidrominerale cunoscute în zona municipiului Baia Mare și vecinătăți sunt:

- Apa Sărată (Tăuții Măgherauș);
- Usturoi (Baia Mare);
- Valea Borcutului (Baia Mare);
- Chiuzbaia;
- Baia Sprie;
- Firiza-Baraj;
- Creanga Pustie;
- Dănești;
- Cărbunari;
- Cicârlău;
- Seini;
- Șomcuta Mare;
- Remeți pe Someș.

APĂ SĂRATĂ

01 poziționare

orașul Tăuții Măgherauș

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

pârâul Apă Sărată

04 tipul generic

ape de zăcăminte de hidrocarburi, datorită compoziției chimice specifică apelor sărate, cantonate în depozite sarmațiene

05 caracterizare fizico-chimică

apă cloruro-sodică, sulfuroasă, hipotonă, cu conținut de NO₂⁻ și NH₄⁻

06 indicații medicale

cure interne și externe;

07 indicații terapeutice

boli de stomac, boli reumatice, boli ginecologice

Istoric

A funcționat pentru cură balneară și îmbuteliat aproximativ până în anul 1967, zăcămintul fiind exploatat două puțuri cu diametru mare (adâncime de 2 m și respectiv 9 m), debite relativ mici;

Prezent

Terenul este în proprietate privată, cele două fântâni fiind păstrate. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint.

Propuneri

Prin realizarea documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului se vor putea determina caracteristicile calitative (analize fizico-chimice, determinări farmacologice) și cantitative (calcul de rezerve, debite maxime exploatabile) ale acestuia, stabilirea metodei de exploatare, calcule economice și stabilirea debitelor optime de exploatare/valorificare atât din punct de vedere tehnic cât și economic.

VALEA BORCUTULUI

01 poziționare

orașul Baia Mare

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

pârâul Apă Sărată

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalino-teroasă, carbogazoasă,
feruginoasă, hipotonă;

05 indicații medicale

cure interne și ca apă de masă

06 indicații terapeutice

Istoric

A funcționat pentru consumul localnicilor, într-o perioadă fiind și imbuteliată, în debite relativ mici, exploatată printr-un puț cu adâncimea de 5 m.

Prezent

Terenul este în proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcământului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcământ.

Propuneri

Prin realizarea documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcământului se vor putea determina caracteristicile calitative (analize fizico-chimice, determinări farmacologice) și cantitative (calcul de rezerve, debite maxime exploatabile) ale acestuia, stabilirea metodei de exploatare, calcule economice și stabilirea debitelor optime de exploatare/valorificare atât din punct de vedere tehnic cât și economic.

FORAJUL nr.4765

Valea Borcutului

01 poziționare
orașul Baia Mare

02 bazin
hidrografic
Someș

03 curs
de apă
pârâul Valea Borcutului

04 caracterizare
fizico-chimică
apă cloruro-sodică, bromiodurată,
sulfuroasă, cu concentrație mare în
intervale de adâncime 201-403 m și
683 – 1188 m

05 indicații
medicale
-

06 indicații
terapeutice
-

Istoric

Foraj de cercetare efectuat de IPEG Mara-
mureș

Prezent

Terenul este în proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea forajului.

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă.

FORAJUL nr.4766

Valea Borcutului

01 poziționare

orașul Baia Mare

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

pârâul Valea Borcutului

04 caracterizare fizico-chimică

apă cloruro-sodică, bromiodurată, cu concentrație mare în intervale de adâncime peste 200 m (214,50 – 297 m, 382 – 547,50 m)

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Foraj de cercetare efectuat de IPEG Maramureș

Prezent

Terenul este în proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea forajului.

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă.

Forajul nr. 4759

Dura

01 poziționare

orașul Tăuții Măgherauș

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

pârâul Apă Sărată

04 caracterizare fizico-chimică

apă cloruro-sodică, cu concentrație mare în intervale de adâncime 286 - 302 m, 404 - 412 m, 586 - 600 m și 830 - 838 m

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

foraj de cercetare efectuat de IPEG Maramureș

Prezent

Terenul este în proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea forajului

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

USTUROI

01 poziționare

orașul Baia Mare

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

pârâul Usturoi

04 caracterizare fizico-chimică

apă feruginoasă, calcică, sulfată

05 indicații medicale

cure interne și externe

06 indicații terapeutice

Istoric

A funcționat pentru băi externe înainte cât și perioada în care orașul a fost declarat stațiune climaterică.

Prezent

Terenul este în proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcământului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcământ. În anul 1969 cu ocazia efectuării unor lucrări miniere subterane a fost interceptat orizontul acvifer și sursa de apă a fost deteriorată; s-a reîncercat captarea dar nu s-a reușit.

Propuneri

Prin realizarea documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcământului se vor putea determina caracteristicile calitative (analize fizico-chimice, determinări farmacologice) și cantitative (calcul de rezerve, debite maxime exploatabile) ale acestuia, stabilirea metodei de exploatare, calcule economice și stabilirea debitelor optime de exploatare/valorificare atât din punct de vedere tehnic cât și economic.

IZVORUL MATEI (VALEA BORCUTULUI, LACUL FIRIZA)

01 poziționare
orașul Baia Mare

02 bazin
hidrografic
Someș

03 curs
de apă
râul Firiza, afluent vestic Valea
Borcutului

04 caracterizare
fizico-chimică
apă feruginoasă, calcică, sulfată

05 indicații
medicale
-

06 indicații
terapeutice
-

Istoric

A funcționat pentru pentru consumul
localnicilor

Prezent

Terenul este în zona de protecție sanitară a
lacului de acumulare Firiza, în vecinătatea
drumului Baia Mare - Firiza. Nu se cunosc
date privind existența documentațiilor de
cercetare geologică sistematică a
zăcămintului. Nu se cunosc date privind
existența autorizațiilor de funcționare emise
de către instituțiile abilitate ale statului
privind funcționarea/exploatarea acestui
zăcământ

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor
hidrominerale din zonă

CREANGA PUSTIE (VALEA NEAGRĂ, forajul 317)

01 poziționare
orașul Baia Mare

02 bazin
hidrografic
Someș

03 curs
de apă
râul Firiza, afluent stâng Valea
Neagră, afluent dreapta pârâul
Creanga Pustie

04 caracterizare
fizico-chimică
apă alcalină, carbogazoasă, hipotonă

05 indicații
medicale
-

06 indicații
terapeutice
-

Istoric

A funcționat pentru pentru consumul
localnicilor

Prezent

Terenul este în zona de protecție sanitară a lacului de acumulare Firiza, amonte în vecinătatea sursei Izvorul lui Matei. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint.

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

LA GROAPE

01 poziționare
localitatea Chiuzbaia

02 bazin
hidrografic
Someș

03 curs
de apă
pârâul Jidovoia (versant drept),
afluent dreapta râul Firiza

04 caracterizare
fizico-chimică
apă alcalină, carbogazoasă,
feruginoasă, hipotonă

05 indicații
medicale
în cură internă și externă

06 indicații
terapeutice
-

Istoric

A funcționat pentru pentru consumul localnicilor

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcământului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcământ

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

Forajul 20 CHUIZBAIA

01 poziționare
localitatea Chiuzbaia

02 bazin
hidrografic
Someș

03 curs
de apă
pârâul Jidovoia, afluent dreapta
râul Firiza

04 caracterizare
fizico-chimică
apă carbogazoasă;

05 indicații
medicale
-

06 indicații
terapeutice
-

Istoric

A funcționat pentru pentru consumul
localnicilor

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

VALEA BORCUTULUI BAIA SPRIE

01 poziționare
localitatea Baia Sprie

02 bazin
hidrografic
Someș

03 curs
de apă
valea Borcutului (versant drept),
afluent dreapta râul Săsar

04 caracterizare
fizico-chimică
apă cloruro sodică, carbogazoasă,
hipotonă

05 indicații
medicale
în cură internă și externă

06 indicații
terapeutice
-

Istoric

A funcționat pentru pentru consumul localnicilor

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

BĂILE DĂNEȘTI

01 poziționare

satul Dănești, comuna Șișești

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

pârâul Șiandrești

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, sulfuroasă, hipotonă

05 indicații medicale

în cură internă și externă

06 indicații terapeutice

afecțiuni ale stomacului, ficatului, dispepsii intestinale nespecifice și constipație cronică, boli reumatismale degenerative și abarticulare, afecțiuni ale aparatului locomotor, afecțiuni ginecologice, etc

Istoric

A funcționat relativ organizat din anul 1951, zăcământul fiind exploatat cu trei puțuri cu de adâncime, din care unul artezian; debite relativ importante

Prezent

Terenul este în proprietate privată, cu activitate economică în domeniul turismului. Noul proprietar a dezvoltat cercetarea geologică sistematică a zăcământului, finalizată cu licență de explorare și licență de exploatare. Pentru captări au fost instituite conform legislației specifice zone de protecție sanitară și perimetre de protecție geologică. Titularul de activitate deține autorizații de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcământ (licența de explorare/exploatare ANRM, autorizație sanitară de funcționare, autorizație de gospodărire a apelor, autorizație de mediu, etc.);

Propuneri

Conform planului de dezvoltare al investitorului

BĂILE CĂRBUNARI

01 poziționare

satul Cărbunari, comuna Dumbrăvița

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Cărbunari

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, sulfatată, sulfuroasă, hipotonă

05 indicații medicale

cure externe

06 indicații terapeutice

-

Istoric

A funcționat până în anii 1980 un puț cu adâncimea de 25 m; debite relativ importante

Prezent

Terenul este în proprietate privată. Nu s-a efectuat cercetarea geologică sistematică a zăcământului. Nu există autorizații de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcământ

Propuneri

Prin realizarea documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcământului se vor putea determina caracteristicile calitative (analize fizico-chimice, determinări farmacologice) și cantitative (calcul de rezerve, debite maxime exploatabile) ale acestuia, stabilirea metodei de exploatare, calcule economice și stabilirea debitelor optime de exploatare/valorificare atât din punct de vedere tehnic cât și economic

Forajul nr. 4762 COAȘ

01 poziționare

localitatea Coaș, comuna Coaș

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

râul Lăpuș

04 caracterizare fizico-chimică

apă sărată în intervalele 0 – 744 m (55 g/l), 782 – 792 m (35 g/l) și 1150-1160 m

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Cercetare geologică

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

VALEA CASELOR

01 poziționare

satul Cărbunari, comuna Dumbrăvița

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Cărbunari

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, sulfuroasă, hipotonă

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici ca apă de masă

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

VALEA PODURI

01 poziționare

localitatea Între Poduri, comuna
Remetea Chioarului

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

râul Lăpuș

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, hipotonă

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Utilizată de către localnici.

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcământului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcământ

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

VALEA BERINȚA

01 poziționare

localitatea Copalnic Mănăștur,
comuna Copalnic Mănăștur

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Berința, mal drept

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, hipertona, cu conținut
ridicat de CO₂ și bor

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici ca apă de masă

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

VALEA BORCUTULUI COPALNIC MĂNĂȘTUR

01 poziționare

localitatea Copalnic Mănăștur,
comuna Copalnic Mănăștur

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Berința, mal drept

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, carbogazoasă, sulfuroasă,
hipotonă

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici ca apă de masă

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

VALEA HARULUI

01 poziționare

localitatea Curtuiușu Mic, comuna
Copalnic Mănăștur

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Harului

04 caracterizare fizico-chimică

apă clorurosodică, hipertona, cu
conținut de brom

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici ca apă de masă

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

BĂILE MĂGURENI

01 poziționare

localitatea Măgureni, comuna
Cernești

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Babei, versant drept

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, sulfuroasă, hipotonă

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

FÂNTÂNA DE PIATRĂ VALEA BABEI

01 poziționare

localitatea Măgureni, comuna
Cernești

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Babei, versant drept

04 caracterizare fizico-chimică

apă alcalină, hipotonă cu conținut de
HCO₂

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

IZVORUL CICÂRLĂUȚ

01 poziționare

localitatea Cicârlău, comuna Cicârlău

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Cicârlăuțului, mal stâng

04 caracterizare fizico-chimică

apă oligominerală

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

IZVORUL TOMP ARPI SEINI

01 poziționare

orașul Seini

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Zugăului, mal drept

04 caracterizare fizico-chimică

apă feruginoasă, conținut scăzut de H₂S

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcământ

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

IZVORUL VITEC ȘOMCUTA MARE

01 poziționare

orașul Seini

02 bazin hidrografic

Someș

03 curs de apă

valea Bârsău

04 caracterizare fizico-chimică

apă bicarbonată calcică, sulfată,
magneziană

05 indicații medicale

-

06 indicații terapeutice

-

Istoric

Folosită de localnici

Prezent

Terenul este proprietate privată. Nu se cunosc date privind existența documentațiilor de cercetare geologică sistematică a zăcămintului. Nu se cunosc date privind existența autorizațiilor de funcționare emise de către instituțiile abilitate ale statului privind funcționarea/exploatarea acestui zăcămint

Propuneri

Corelarea cu alte cercetări ale zăcămintelor hidrominerale din zonă

Nămoluri terapeutice

Nămolurile terapeutice sau peloizii sunt definite de Societatea Internațională de Hidrologie Medicală drept substanțe care se formează în condiții naturale sub influența proceselor geologice și care în stare de divizare fină și în amestec cu apă se utilizează în practica medicală sub formă de băi, proceduri locale, împachetări, cataplasme sau oncțiuni.

Nu se cunosc date privind existența nămolurilor terapeutice în zona Baia Mare.

Gaze terapeutice naturale

Gazele terapeutice naturale sunt emanații postvulcanice neogene care se disting în cadrul substanțelor terapeutice naturale prin geneza lor geochimică, specifică arealelor geologice ale României. Acestea constau în emanații naturale spontane de dioxid de carbon și/sau de compuși gazoși ai sulfului în principal hidrogen sulfurat.

Nu se cunosc date privind existența gazelor terapeutice naturale în zona Baia Mare.

3. Bioclimatul

Bioclimatul este un factor terapeutic natural dependent de condițiile locale de relief, altitudine, parametri climatici și vegetație.

În funcție de efectul sanogen bioclimatul se clasifică în următoarele tipuri:

- bioclimat excitant solicitant, diferențiat în bioclimat de litoral maritim și bioclimat de câmpie;
- bioclimat sedativ - indiferent sau de cruțare, corespunzător regiunilor dealuri și coline, cu altitudini cuprinse între 200-300 m și, respectiv, între 700-800 m;
- bioclimat tonic - stimulent, corespunzător regiunilor de munte, cu două variante dependente de altitudine: de munți mijlocii, la altitudine de 800-1900 m și de munți înalți, la altitudine de peste 2000 m.

Indicațiile terapeutice ale bioclimatului depind de:

- caracteristicile climatice: temperatura aerului, umiditatea aerului, durata de strălucire a soarelui, dinamica atmosferică și presiunea aerului, presiunea parțială a oxigenului;
- indicii bioclimatici: confort termic, stres bioclimatic;
- caracteristicile fizico-chimice: aeroionizarea, absența poluării chimice și microbiologice.

Factorii terapeutici prevăzuți mai sus se pot asocia cu helioterapie, hidroterapie și crenoterapie.

Saline terapeutice

Salinele terapeutice sunt spații subterane din masivele de sare în care nu se mai practică extracția sării și care sunt utilizate ca factor terapeutic.

Parametrii principali care contribuie la crearea unui mediu sanogen în saline sunt:

- microclimat constant - temperatură și umiditate relativ confortabile, lipsa curenților de aer, nivel redus al stresului pulmonar și cutanat, hiperbarism ușor;
- aeroionizare moderată, ușor pozitivă;
- alergenii și agenții poluanți absenți;
- aer pur din punct de vedere microbiologic;
- cantități crescute de aerosoli de sodiu, potasiu, calciu și magneziu.

Indicația terapeutică principală a salinelor terapeutice este reprezentată de afecțiunile respiratorii, mai ales astmul bronșic. Grotele calcaroase pot fi utilizate în scop terapeutic datorită prezenței aerosolilor de calciu.

Nu se cunosc date privind existența salinelor terapeutice naturale în zona Baia Mare.

Clima constituie un element important al potențialului turistic natural al României, favorizând sau inhibând organizarea și desfășurarea activităților turistice. Impactul climei se manifestă foarte diferențiat asupra organismelor persoanelor participante la fenomenul turistic, introducând un fel de selecție asupra categoriilor de persoane ce pot beneficia din punct de vedere fiziologic de un sejur la munte sau la mare. Potențialul turistic al climei se diferențiază în timp și spațiu, fiind în strânsă corelație cu valorile înregistrate de elementele climatice care susțin sau limitează activitatea turistică.

Temperatura este un parametru important al condițiilor climatice, evoluția sa fiind influențată de regimul radiației solare – principalul izvor energetic al planetei. La Baia Mare media anuală a temperaturii aerului este de 9,4°C. Valorile medii lunare și anuale au mari variații între mediile maxime și minime de la o lună la alta și de la un an la altul. Temperaturile minime și maxime medii lunare pentru lunile din sezonul turistic (considerat ca fiind intervalul iunie-septembrie) sunt următoarele:

Nr. crt.	Specificație	Temperaturile lunare (°C)			Număr zile cu temperatură maximă >25 °C
		Medie lunară	Minim mediu lunar	Maxim mediu lunar	
1	Iunie	18,2	15,4	22,8	-
2	Iulie	19,9	17,3	23,5	24,6
3	August	19,1	16,5	23,8	21,4
4	Septembrie	15,1	12,2	19,8	9,20

Tabel 16. Temperaturi medii lunare Municipiul Baia Mare

Temperaturile medii zilnice variază cel mai mult în timpul iernii datorită circulației atmosferice ridicate. Temperaturile medii zilnice în sezonul turistic sunt prezentate mai jos:

Nr. crt.	Specificație	Temperatura medie zilnică (°C)
1	14 mai – 12 iunie	15,0 – 18,0
2	12 iunie – 14 iulie	18,0 – 20,0
3	14 iulie – 3 august	peste 20,0
4	3 august – 28 august	18,0 – 20,0
5	28 august – 16 septembrie	15,0 -18,0
6	16 septembrie – 16 octombrie	10,0 – 15,0

Tabel 17. Temperaturi medii zilnice Municipiul Baia Mare

Precipitațiile atmosferice dacă sunt licide constituie condiții climatice restrictive nefavorabile desfășurării activităților turistice. Acestea constituie rezerva de umezeală a solurilor și totodată alimentează rețeaua hidrografică. Valoarea practică a precipitațiilor constă mai mult în caracterul decât în cantitatea lor. Cantitatea medie anuală a precipitațiilor atmosferice ce cade la Baia Mare este de 995,0 mm, cu variabilități minime și maxime importante (sub 700,0 mm și respectiv peste 1400,0 mm). Cele mai mari cantități de precipitații cad vara când după perioade secetoase urmează ploi torențiale, uneori și grindină, iar cele mai mici, cu o repartiție neuniformă, cad iarna.

Nr. crt.	Specificație	Precipitații medii anuale		Precipitații medii anuale	
		mm	%	Maxime (mm)	Minime (mm)
1	Primăvară	235,2	23	378,0	93,2
2	Vară	303,8	30	572,0	116,1
3	Toamnă	245,1	25	532,2	98,4
4	Iarnă	211,5	22	552,3	95,2
5	TOTAL an	995,60	100		

Tabel 18. Precipitații medii anuale Municipiul Baia Mare

Cantitățile lunare ale precipitațiilor atmosferice au valori variabile de la o lună la alta și de la un an la altul, datorită fluctuațiilor continue ale circulației generale a atmosferei.

Nr. crt.	Specificație	Precipitațiile atmosferice lunare (mm)		
		Medie lunară	Maxim mediu lunar	Minim mediu lunar
1	Iunie	118,8	336,0	36,1
2	Iulie	98,1	327,0	4,6
3	August	86,9	304,0	6,2
4	Septembrie	77,1	217,0	1,0
5	Medie interval	75,95		

Tabel 19. Precipitații atmosferice lunare Municipiul Baia Mare

Distribuția precipitațiilor atmosferice din cursul zilei nu este uniformă, înregistrându-se valori variabile, în

funcție de cantitatea, intensitatea și durata acestora. În general se înregistrează două maxime: una dimineața - între orele 6-10 și cealaltă după-amiaza între orele 14-18. Cele mai mici cantități de precipitații cad între orele 10-12, perioadă care constituie minimul principal. În perioadele reci precipitațiile atmosferice cad sub forma zăpezii. Numărul mediu anual al zilelor cu sol acoperit este de 67,2 în intervalul mediu de 10 noiembrie – 9 aprilie.

Umezeala aerului este datorată curenților de aer umed care favorizează pătrunderea în această zonă a unei mari cantități de vapori de apă, în funcție de condițiile fizico-geografice, anotimp, perioada zilei și condițiile meteorologice. Umezeala medie a aerului la Baia Mare este de 75%. Valorile medii lunare variază între 65-87%. Vara tensiunea vaporilor de apă poate ajunge la 20 mb iar iarna va fi sub 5 mb.

Nebulozitatea când este accentuată slăbește vizibilitatea și reduce durata de strălucire a soarelui, devenind chiar element de stres. Formațiunile noroase izolate sau cele constituite din nori subțiri – tip Cirrus – fie întregesc valoarea estetică a peisajelor, fie reduc intensitatea radiației calorice, care are efecte negative asupra organismului uman. Prezența norilor în timpul zilei diminuează energia calorică și luminoasă a radiației solare, iar în timpul nopții face ca pierderile de căldură ale solului să fie mai reduse.

La Baia Mare datorită frecvenței mari a maselor de aer umed, mersul anual al nebulozității este foarte diferit, media anuală a nebulozității este de 5,9 zecimi și se caracterizează printr-un maxim în luna decembrie (7,2 zecimi) și un minim în iulie-septembrie (iulie 4,7 zecimi). Anual numărul mediu al zilelor cu cer senin este de numai 116,2 zile (32% din an), iar numărul zilelor cu cer noros este de 121,5 zile (33%), iar al celor cu cer acoperit de 127,3 zile (35%).

Nr. crt.	Specificație	Zile cu					
		Cer senin		Cer noros		Cer acoperit	
		număr	%	număr	%	număr	%
1	Primăvară	26,2	22	37,3	31	28,5	22
2	Vară	37,8	32	37,1	30	17,1	13
3	Toamnă	33,8	30	24,5	20	32,7	25
4	Iarnă	18,4	16	22,6	19	49,0	40
5	TOTAL an	116,2	100	121,5	100	127,3	100

Tabel 20. Procent zile cu cer senin, noros și acoperit - Municipiul Baia Mare

Durata de strălucire a soarelui depinde direct de nebulozitate dar și de lungimea zilei. Media anuală a duratei de strălucire a soarelui este de 2.000 – 2.050 ore, adică 40-45% din durata anuală posibilă. Cele mai mari valori se înregistrează în intervalul mai-septembrie, când durata de strălucire a soarelui variază lunar între 200 – 800 ore, adică în medie 50 – 60 % din durata lunară posibilă. Numărul mediu anual al zilelor fără soare este de 65 – 75 zile, cele mai mari valori înregistrându-se în lunile noiembrie-februarie, iar cele mai mici valori în lunile mai – septembrie.

Vântul influențează negativ activitățile turistice, accentuând disconfortul termic și stresul climatic

cutanat, mai ales când se asociază cu temperaturi extreme. Vântul ca element climatic de mare importanță poate influența în mod simțitor clima unui ținut prin transportul maselor de aer de origini diferite. Direcția și viteza vântului sunt legate de condițiile locale (forme de relief) și de circulația generală a atmosferei. Având în vedere că această regiune este delimitată de lanțul muntos de la nord, nord-est și est, cea mai mare frecvență o au curenții din vest (sud, sud-vest, vest), iar cea mai mică cei din nord-est.

Privind mersul zilnic, are valori destul de reduse, cu un maxim în primele ore ale după-amiezii și un minim în cursul nopții. În general în Baia Mare, predomină în cea mai mare parte a anului timpul calm, care atinge valoarea medie anuală de 54%.

Presiunea atmosferică constituie factorul genetic principal al mișcării aerului. Aceasta are valori în continuă schimbare, și este influențată de temperatura aerului, altitudine și de umezeala aerului. La Baia Mare, valorile mediu lunare și anuale a presiunii atmosferice calculate în milibari (mb) sunt foarte apropiate, fiind cuprinse între 986,0 – 991,3 mb. Media anuală a presiunii atmosferice este de 988,7 mb. Pe anotimpuri, presiunea atmosferică este mai scăzută primăvara (986,0 – 987,7 mb, cu minim în luna aprilie), iar cea mai ridicată în lunile de toamnă (990,1 – 991,3 cu maximum în octombrie). Privind valorile zilnice, presiunea atmosferică are un maxim principal între orele 9-11 dimineața și unul secundar în timpul nopții. Minimum principal este între orele 14-16 după amiază, iar minimum secundar între orele 4-6 dimineața. Diferența dintre maximum de dimineață și minimum de după amiază reprezintă amplitudinea diurnă a presiunii.

Fenomene atmosferice deosebite care apar în zona Baia Mare sunt: roua, bruma, chiciura, poleiul și lapovița. Dacă roua exercită o influență pozitivă asupra plantelor, bruma dimpotrivă. Numărul mediu anual de zile cu brumă este de 15,5 zile, și bruma apare în toate sezoanele mai puțin vara (lunile iunie – august). Chiciura se înregistrează doar în perioada noiembrie-ianuarie. Numărul mediu anual al zilelor cu chiciură este de doar 0,6 zile. Poleiul este deosebit de periculos și produce mari pagube economiei. În această zonă are o durată anuală medie de maximum 8 zile. Lapovița care are o durată medie anuală de 4 – 5 zile, în unii ani atinge un maxim de 15 zile.

În general la nivelul țării, și respectiv în particular la nivelul zonei Baia Mare, intervalul iunie – septembrie este favorabil pentru helio – și aero-terapie, respectiv turism balneoclimateric. Dată fiind importanța condițiilor climatice pentru desfășurarea activităților turistice, cercetătorii în domeniul turismului, a climoterapiei și a bioclimatelor au încercat clasificarea elementelor climatice în funcție de gradul de favorabilitate al acestora pentru turism, în 4 clase:

Nr. crt.	Elementul climatic	Clasa A Ideală	Clasa B Bună	Clasa C Acceptabilă	Clasa D Defavorabilă
1	Temperatura (°C)	> 28	25 - 28	22 - 25	< 22
2	Durata de strălucire a soarelui	> 9	6 - 9	3 - 6	< 3
3	Nebulozitatea (1/10)	< 4	4 - 6	6 - 8	> 8
4	Umezeala relativă (%)	< 75	75 - 80	80 - 85	> 85
5	Cantitatea de precipitații (mm)	< 1	1,1 - 2,5	2,5 - 10	> 10
6	Vântul (m/s)	< 3	3 - 5	5,7	> 7

Tabel 21. Clasificarea elementelor climatice în funcție de gradul de favorabilitate

Pentru Baia Mare există următoarea situație:

Temperatura: 25 – 28 °C – clasa B bună.
 Durata de strălucire a soarelui: 6 zile – clasa B bună.
 Nebulozitatea: 5,9 zecimi – clasa B bună.
 Umezeala relativă: 75% – clasa A ideală.
 Cantitatea de precipitații: 75,95 mm – clasa D defavorabilă.
 Vântul: 3 – 5 m/s – clasa B bună.

Indici climatologici

Indicele climato-turistic: indicator bioclimatic care permite estimarea intervalelor optime pentru desfășurarea activităților turistice; pentru România acesta are valori între 0 și 90; intervalul estimat favorabil pentru zona Baia Mare este iunie – septembrie;

Indicele climatic balnear: estimează calitatea turistică a sezonului estival raportând numărul zilelor ploioase din cele patru luni ale sezonului estival la temperatura medie a aerului în acea perioadă; valori mai mici de 3 – potențial climatic ridicat, valori cuprinse între 3 – 8 potențial climatic satisfăcător; valori peste 8 – potențial climatic redus; valoarea pentru zona Baia Mare este 5,7 deci potențial climatic satisfăcător;

Indicele sezonier: este o varianta particularizată a indicelui balnear care ia în calcul sezonul estival; pentru zona Baia Mare potențial climatic satisfăcător;

Indicele climato-marin: se utilizează pentru litoral; nerelevant pentru zona noastră;

Indicele de stres bioclimatic: se referă la acțiunile cu efect negativ asupra organismului uman, determinată de condițiile climatice nefavorabile:

- stres bioclimatic cutanat: dat de senzațiile de cald și de frig, dependente de temperatura aerului și de viteza vântului, pe care le resimte organismul prin intermediul pielii, în procesul termoreglării;

- stres bioclimatic pulmonar: dat de senzația de sufocare resimțită de organism în urma acțiunii vaporilor de apă asupra mucoaselor căilor respiratorii;

- stres bioclimatic total: Solicitarea globală a climatului asupra organismului, stacat simultan la nivelul pielii și al plămânilor. Pentru zona Baia Mare se consideră cele mai mici valori ale indicelui de stres bioclimatic sub 40, specific zonelor geografice între altitudini de 300 – 1000

m;

Indicele de confort termic: este dat de temperatura efectivă echivalentă cuprinsă între 16,8°C – 20,6 °C; pentru zona Baia Mare temperatura medie lunară se încadrează în acest interval termic.

Depresiunea Baia Mare beneficiază de un topoclimat propriu, care se caracterizează prin ierni relativ blânde și veri călduroase. Frecvența mai mare a timpului noros, umed și bogat în precipitații se datorește faptului că masele de aer umed din vest și nord-vest suferă o răcire bruscă prin venirea în contact cu zidul muntos al Carpaților, care în același timp constituie un paravan împotriva vânturilor reci din nord și nord-est, Primăvara timpurie și toamna lungă, dă posibilitatea creșterii castanului comestibil pe văile Borcutului, Băiței și Chiuzbăii și pe dealurile Tăuților și Murgăului.

Bioclimatul reprezintă suma caracteristicilor factorilor climatici din cadrul unei zone climatice (etaj climatic) care, prin parametrii elementelor componente, poate influența organismul uman sănătos sau bolnav. Acești factori, între anumite limite ale parametrilor, nu influențează starea organismului, fiind indiferenți, de cruțare. Depășind aceste limite, în oricare sens, factorii climatici creează fie o stare de confort și relaxare, fie o stare de suprasolicitare, puternic stimulativă sau chiar de stres.

În funcție de cele prezentate mai sus, Baia Mare

beneficiază preponderent de un bioclimat sedativ-indiferent de cruțare, cu influențe de bioclimat tonic – stimulent de munte în partea nord-estică. Bioclimatul sedativ este specific zonelor de deal și podiș, în depresiunile intramontane cu altitudini de 200-800 m, cu un climat de deal și covor vegetal variat (vegetație ierboasă, vegetație forestieră de foioase, culturi agricole). Valorile medii anuale (6 – 9°C) și lunare ale temperaturii sunt mai moderate, nebulozitatea și gradul de umiditate mai ridicate (75%) față de zonele de câmpie; presiunea atmosferică, durata de strălucire a soarelui și vânturile sunt mai moderate, ceea ce face ca adaptarea organismului să se facă mai repede și principalele funcții biologice ale organismului uman să intre în repaus relativ. Este indicat în toate anotimpurile, neavând contraindicații pentru persoane bolnave sau sănătoase.

În cazul acestui bioclimat confortul termic anual prezintă valori maxime, comparativ cu restul țării, pe când stresul cutanat, pulmonar și bioclimatic total prezintă valorile cele mai reduse din toată țara, realizându-se un maximum al lunilor relaxante și echilibrate. Se recomandă în special pentru curele de odihnă ca și pentru neurastenii, stări de convalescență. În astfel de cazuri, climatoterapia rămâne o formă principală de tratament, presupunând printre altele, beneficiul terapeutic al aeroionozării negative și aerosolilor vegetali cu efect sedativ în primul rând.

4. Evaluarea și reevaluarea calităților substanțelor terapeutice naturale

Prezentele norme tehnice se referă la substanțe exclusiv naturale ale solului și subsolului României, atestate geologic ca substanțe minerale utile și recunoscute de autoritatea competentă a statului ca substanțe terapeutice naturale prin calitatea, siguranța și eficiența terapeutică a acestora, în conformitate cu cerințele și criteriile de aplicare a definiției și clasificării. Substanțele terapeutice naturale constituie exclusiv obiectul proprietății publice, sunt de interes strategic și aparțin statului român.

(1) Scopul prezentelor norme constă în formularea unui cadru legal privind utilizarea în cadrul programelor de sănătate pentru populație a unor principii unitare de evaluare a calității serviciilor medicale, precum și a protecției și valorificării serviciilor medicale.

(2) Substanțele terapeutice naturale pot fi valorificate în scopuri curative în anumite cantități și ritmuri de administrare, sub supraveghere medicală de specialitate, în condițiile recunoașterii și atestării prealabile oficiale a calităților în conformitate cu cerințele documentației

de evaluare-reevaluare, pe bază de cerere.

(1) Activitatea de evaluare a calităților pentru resursele de substanțe terapeutice naturale începe prin prelevarea de probe la sursă și se finalizează prin caracterizarea complexă interdisciplinară a acestora în cadrul Comisiei de Îndrumare și Control Medico-Balnear a Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie care elaborează indicațiile și contraindicațiile de valorificare prin efectuarea unui studiu farmacodinamic complet.

(2) În situația în care Comisia prevăzută la alin. (1) consideră motivat că substanțele terapeutice naturale nu corespund cerințelor de evaluare-reevaluare prevăzute în prezentele norme, autoritatea competentă dispune întreruperea valorificării resursei respective pe teritoriul României.

(3) Caracterizarea complexă interdisciplinară prevăzută la alin. (1) cuprinde în mod obligatoriu interpretarea analizelor fizico-chimice și a examenelor microbiologice efectuate în laboratoarele

Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie.

(1) În categoria substanțelor terapeutice naturale se încadrează orice substanță din categoria factorilor terapeutici naturali de proveniență și ocurență exclusiv naturală, atestate geologic ca substanțe minerale utile și care prin proprietăți, compoziție sau efecte științific recunoscute sunt utilizate în tratamentul, ameliorarea și prevenirea unor afecțiuni sau a simptomelor acestora, precum și în restabilirea, corectarea sau modificarea funcțiilor organismului uman.

(2) În sensul prezentelor norme tehnice resursele de substanțe terapeutice naturale sunt următoarele:

- a) apele minerale;
- b) nămolurile și turbe terapeutice;
- c) gazele terapeutice naturale.

Documentația de evaluare-reevaluare a calității, siguranței și eficienței substanțelor terapeutice naturale constituie faza decisivă preliminară valorificării acestor factori și poate fi elaborată în conformitate cu actualele norme tehnice de către părțile interesate, sau persoane juridice atestate în efectuarea lucrărilor de explorare, exploatare, valorificare și protecție.

(1) Caracteristicile de definire a calităților de substanțe terapeutice naturale, care pot conferi acestora, prin valorificare în profil balnear, proprietăți benefice profilactice și curative trebuie să fie evaluate în acord cu cerințele și criteriile de aplicare a definiției și clasificării pe bază de metode științifice aprobate de autoritatea competentă, din următoarele puncte de vedere:

- a) fizic;
- b) chimic;
- c) fizico-chimic;
- d) microbiologic;
- e) farmacologic;
- f) fiziologic;
- g) clinic;
- h) geologic;
- i) hidrogeologic.

(2) Rezultatele evaluărilor prevăzute la alin. (1) trebuie să fie interpretate de către Comisia de Îndrumare și Control Medico-Balnear din cadrul Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie în conformitate cu metode științific recunoscute privind efectele asupra organismului uman, compensarea deficitelor funcționale și eventualele riscuri și contraindicații.

(3) Probele supuse analizelor trebuie să reprezinte fidel resursa naturală prospectată, explorată și exploatată.

(4) Analizele efectuate trebuie să facă referințe obligatorii la componentele care conferă substanțelor naturale eficacitatea acțiunii terapeutice, precum și la componentele indezirabile și toxice.

(5) Analizele și determinările necesare se realizează în laboratoare specializate, prin metodologia adecvată substanțelor terapeutice naturale și în strânsă corelație cu cerințele experimentelor farmacodinamice.

(1) Indicatorii fizici, fizico-chimici și chimici de evaluare a calității trebuie să rămână stabili în limitele fluctuațiilor naturale de geneza geochimică și să nu fie afectați de posibilele variații nesemnificative ale debitului.

(2) Stabilitatea calităților atât la sursă cât și în stare ambalată - nămol sau îmbuteliată/înfiolată - trebuie să fie atestată prin studiu de stabilitate efectuat în conformitate cu cerințele prezentelor norme.

(3) Studiul de stabilitate în timp a calităților este obligatoriu în cazul apelor minerale îmbuteliate/înfiolate și în cazul pelozilor ambalați sau stocați în gospodăriile de nămol ale bazelor de tratament.

Circulația turistică

B12

1.Capacitatea de cazare

Anual Institutul Național de Statistică colectează date statistice de la structurile de cazare turistică cu o capacitate de cazare existentă de minim 5 locuri-pat și peste. Din analiza datelor de mai jos se poate observa că în 2019 în orașul Baia Mare există un număr de 47 de unități de cazare, în creștere cu 27% față de anul 2015. Majoritatea este reprezentată de pensiunile turistice în proporție de 48,9% din total, urmate de hoteluri - 31,9% din total, pe ultimul loc fiind motelurile și cabanele. De asemenea, putem observa, analizând situația între anii 2014 – 2019, faptul că taberele de elevi și preșcolari dispar în anul 2019. La nivel de județ, numărul structurilor de cazare din Baia Mare este în scădere cu aproximativ 4,1%.

În contextul pandemiei COVID-19, începută în martie 2020, numărul de structuri turistice prezente la nivelul Municipiului Baia Mare nu a cunoscut schimbări majore. În ultimii 2 ani (intervalul 2019-2020) s-a înregistrat o creștere a numărului de structuri de cazare de tip hotel (+1 unitate) și o scădere a pensiunilor turistice (-2 unități), valoarea totală ajungând la 46 de structuri de primire existente în Baia Mare.

Tipuri de structuri turistice	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	număr	număr	număr	număr	număr	număr
hoteluri	8	12	12	12	15	15
hosteluri	4	3	3	3	2	2
moteluri	1	2	2	1	1	1
cabane turistice	-	1	2	2	1	1
pensiuni agroturistice	-	1	1	1	2	5
pensiuni turistice	22	26	23	25	23	23
tabere de elevi și preșcolari	2	2	1	1	1	-
TOTAL	37	47	44	45	45	47
TOTAL JUDEȚ	168	198	225	277	264	262
Procent din TOTAL JUDEȚ	22,0%	23,7%	19,6%	16,2%	17,0%	17,9%

tabel 22. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri

De asemenea, Institutul Național de Statistică colectează anual o bază de date privind numărul locurilor de cazare pe tipuri de structuri turistice. Din analiza datelor din tabelul următor, se arată că la nivelul Municipiului Baia Mare există un număr de 2197 de locuri de cazare la nivelul anului 2019, cu cca. 401 de locuri mai multe decât în urmă cu 6 ani (2014). 57,9% dintre acestea sunt în structuri hoteliere, 22,2% în pensiuni turistice, urmate de 10,4% în hosteluri. Totuși, aceste valori nu includ locurile de cazare din afara sistemului clasificat, nedeclarate, de tip locuință de vacanță, locuință de închiriat în regim privat de cazare etc.

Anul 2020 a cunoscut o creștere în numărul total

de locuri de cazare existente la nivelul municipiului, INS raportând 2212 locuri în total. Singurele structuri de primire turistică ce au cunoscut o reducere a numărului locuri disponibile au fost cabanele și pensiunile turistice. Cu toate acestea, hotelurile și-au crescut capacitatea cu 71 de locuri (creștere 5,5%), în timp ce pensiunile agroturistice au crescut cu cca. 1,2 procente, comparativ cu anul anterior.

În ceea ce privește capacitatea de cazare turistică la nivel de locuri - zile, se constată creșterea semnificativă a acesteia cu aproximativ 13%. Destinația Baia Mare focalizează 31,8% din capacitatea de cazare turistică a județului, un procentaj însemnat, însă în descreștere față de anul 2014 – 39,1%. Scăderea de 7,3 procente în ultimii 6 ani se datorează creșterii accelerate a capacității de cazare la județului Maramureș, față de cea a orașului Baia Mare. În intervalul 2014-2019, capacitatea turistică totală la nivelul municipiului Baia Mare a crescut cu aproximativ 14%, ajungând la 748659 locuri-zile, în timp ce județul Maramureș a înregistrat o creștere de peste 40% în același interval.

Începând cu luna martie 2020 (debutul restricțiilor impuse de pandemia COVID-19), putem observa o scădere considerabilă a numărului de locuri-zile, raportat la anii precedenți. Astfel, în luna aprilie 2020 au fost înregistrat un număr de 4950 locuri-zile, de 12 ori mai puțin față de luna aprilie 2019. Totodată, față de începutul anului 2020, capacitatea de cazare din luna aprilie a înregistrat o scădere de aproximativ 93%. Începând cu luna iunie 2020, valorile înregistrate lunar au cunoscut scăderi mai reduse față de lunile corespondente din anul 2019. În anul 2020, luna iulie a fost singura lună care a raportat o creștere a numărului de locuri-zile, față de iulie 2019 (creștere de 17,4%), restul lunilor înregistrând valori sub mediile înregistrate în anii anteriori.

Tipuri de structuri turistice	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	locuri	locuri	locuri	locuri	locuri	locuri
hoteluri	877	1048	1093	1100	1215	1273
hosteluri	180	174	264	264	229	229
moteluri	26	46	48	28	28	28
cabane turistice	-	20	62	62	42	42
pensiuni agroturistice	-	59	59	59	26	137
pensiuni turistice	402	438	442	505	492	488
tabere de elevi și preșcolari	311	311	108	108	108	-
TOTAL	1796	2096	2076	2126	2140	2197
TOTAL JUDEȚ	4636	5614	6451	7157	7223	7213
Procent din TOTAL JUDEȚ	38,7%	37,3%	32,2%	29,7%	29,6%	30,5%

tabel 23. Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică

Tipuri de structuri turistice	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	locuri - zile	% din total	locuri - zile	% din total	locuri - zile	% din total	locuri - zile	% din total	locuri - zile	% din total	locuri - zile	% din total
hoteluri	332627	50,7 %	385466	53,4 %	394537	54,5 %	414630	54,8 %	453304	58,1 %	472615	63,1 %
hosteluri	69350	10,6 %	35321	4,9 %	59651	8,2 %	94828	12,5 %	74405	9,5 %	39757	5,3 %
moteluri	9490	1,4 %	13724	1,9 %	14144	2,0 %	10220	1,4 %	10220	1,3 %	10220	1,4 %
cabane turistice	-	-	10860	1,5 %	11879	1,6 %	13158	1,7 %	13740	1,8 %	15330	2,0 %
pensiuni agroturistice	1240	0,2 %	15652	2,2 %	480	0,1 %	2882	0,4 %	7370	0,9 %	30369	4,1 %
pensiuni turistice	131431	20,0 %	146980	20,4 %	161488	22,3 %	181765	24,0 %	182136	23,3 %	180368	24,1 %
tabere de elevi și preșcolari	113665	17,3 %	113333	15,7 %	82341	11,4 %	39420	5,2 %	39312	5,0 %	-	-
TOTAL	656563	100,2 %	721336	100,0 %	724520	100,0 %	756903	100,0 %	780487	100,0 %	748659	100,0 %
TOTAL JUDEȚ	1679290		1830604		2069555		2358184		2446276		2354397	
Procent din TOTAL JUDEȚ	39,1 %		39,4 %		35,0 %		32,1 %		31,9 %		31,8 %	

tabel 24. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune pe tipuri de structuri de primire turistică

An	Capacitatea de cazare lunară											
	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie	iulie	august	septembrie	octombrie	noiembrie	decembrie
2014	55149	49700	53289	51570	53289	53130	54746	54508	52860	54560	52860	54622
2015	58280	52145	57856	55999	57856	60619	62775	62537	60630	61814	60559	62806
2016	60925	57941	61142	58849	60615	58489	61297	60646	57589	60318	59269	61235
2017	59685	56233	61142	61639	62816	60799	63746	67311	59719	67280	63709	66619
2018	65885	59817	66180	63709	67466	64759	69884	66402	64039	62258	58339	65544
2019	54715	55832	61318	59520	62012	62010	57681	66774	68820	66127	63120	65255
2020	63984	58679	40545	4950	16049	48990	67735	64790	59340	64339	58440	57815

tabel 25. Capacitatea de cazare turistică lunară

2. Taxonomia structurilor de cazare în funcție de clasificare (Ministerul Turismului)

La nivelul datelor colectate de Ministerul Turismului (informații clasificare agenți economici), în Municipiul Baia Mare sunt 2278 de locuri de cazare clasificate la nivelul anului 2019.

Datele furnizate de Ministerul Turismului arată că 41% (un procent dominant) din capacitatea de cazare a destinației sunt pensiuni turistice. Se remarcă faptul că 60% din hoteluri sunt de 3 stele și doar 13% sunt hoteluri de 4 stele. Nu există structuri de cazare de 5 stele. Aceste date indică o învechire a bazei de cazare și o slabă diversitate de opțiuni.

În funcție de clasificarea structurilor de primire turistice pe categorii de confort, se poate observa faptul că unitățile încadrate la 3 stele însumează cele mai multe locuri de cazare la nivel municipal. Conform datelor furnizate de Ministerul Turismului, mai mult de jumătate din totalul de locuri disponibile la nivelul orașului

Baia Mare, respectiv un procent de 60,14%, aparțin structurilor încadrate la 3 stele. Acestea sunt urmate de structurile de cazare de 2 stele, ce însumează 17,65%, respectiv de structurile de 4 stele ce dețin un procent de 13,30% din totalul de locuri disponibile la nivel municipal. Se remarcă faptul că cele mai puține locuri de cazare - sub 10% - aparțin structurilor de 1 stea.

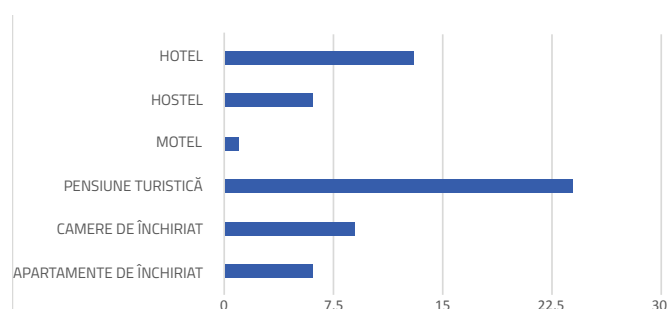

Figura 4. Centralizator - ponderi, relevanță structuri de cazare conform clasificare Ministerul Turismului

Tip structură cazare	1 stea	2 stele	3 stele	4 stele	5 stele	Total	pondere
APARTAMENTE DE ÎNCHIRIAT	0	0	6	0	0	6	10 %
CAMERE DE ÎNCHIRIAT	0	4	5	0	0	9	15 %
PENSIUNE TURISTICĂ	0	7	14	3	0	24	41 %
MOTEL	0	0	1	0	0	1	2 %
HOSTEL	1	4	1	0	0	6	10 %
HOTEL	0	1	9	3	0	13	22 %
Total general	1	16	36	6	0	59	100 %

tabel 26. Taxonomia structurilor de cazare în funcție de clasificare (Ministerul Turismului)

Tip structură cazare	1 stea		2 stele		3 stele		4 stele		5 stele		Total	pondere
APARTAMENTE DE ÎNCHIRIAT	0	0 %	0	0	58	3 %	0	0 %	0	-	58	3 %
CAMERE DE ÎNCHIRIAT	0	0 %	73	3 %	75	3 %	0	0 %	0	-	148	6 %
PENSIUNE TURISTICĂ	0	0 %	122	5 %	215	9 %	59	3 %	0	-	396	1 %
MOTEL	0	0 %	0	0 %	26	1 %	0	0 %	0	-	26	1 %
HOSTEL	203	9 %	141	6 %	18	1 %	0	0 %	0	-	362	16 %
HOTEL	0	0 %	66	3 %	978	43 %	244	11 %	0	-	1288	57 %
Total general	203	9 %	402	18 %	1370	60 %	303	13 %	0	-	2278	

tabel 27. Centralizator - ponderi, relevanță structuri de cazare conform clasificare Ministerul Turismului

Unități de cazare încadrate la 1 stea			Unități de cazare încadrate la 2 stele			Unități de cazare încadrate la 3 stele			Unități de cazare încadrate la 4 stele		
Tip structură cazare	Număr structuri	Număr locuri	Tip structură cazare	Număr structuri	Număr locuri	Tip structură cazare	Număr structuri	Număr locuri	Tip structură cazare	Număr structuri	Număr locuri
APARTAMENTE DE ÎNCHIRIAT	0	0	APARTAMENTE DE ÎNCHIRIAT	0	0	APARTAMENTE DE ÎNCHIRIAT	6	58	APARTAMENTE DE ÎNCHIRIAT	0	0
CAMERE DE ÎNCHIRIAT	0	0	CAMERE DE ÎNCHIRIAT	4	73	CAMERE DE ÎNCHIRIAT	5	75	CAMERE DE ÎNCHIRIAT	0	0
PENSIUNE TURISTICĂ	0	0	PENSIUNE TURISTICĂ	7	122	PENSIUNE TURISTICĂ	14	215	PENSIUNE TURISTICĂ	3	59
MOTEL	0	0	MOTEL	0	0	MOTEL	1	26	MOTEL	0	0
HOSTEL	1	203	HOSTEL	4	141	HOSTEL	1	18	HOSTEL	0	0
HOTEL	0	0	HOTEL	1	66	HOTEL	9	978	HOTEL	3	244
Total	1	203	Total	16	402	Total	36	1370	Total	6	303

tabel 28. Tipologia unităților de cazare conform clasificare Ministerul Turismului

clasificare	Număr structuri	% din total	Număr locuri	% din total
unități de cazare încadrate la 1 stea	1	1,69	203	8,91
unități de cazare încadrate la 2 stele	16	27,12	402	17,65
unități de cazare încadrate la 3 stele	36	61,02	1370	60,14
unități de cazare încadrate la 4 stele	6	10,17	303	13,30
Total	59	100,00	2278	100,00

tabel 29. Centralizator capacitate structuri de cazare conform clasificare Ministerul Turismului

3. Sosiri și înnoptări turistice

În ultimii 6 ani, atât Municipiul Baia Mare, cât și județul Maramureș au crescut din punct de vedere turistic, acest lucru fiind susținut de creșterile sosirilor și înnoptărilor în structurile de primire turistică, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. În anul 2019, județul Maramureș a înregistrat un număr de 276 064 de sosiri turistice. Dintre acestea, aproximativ 40% (109 651 sosiri turistice) au fost atribuite Municipiului Baia Mare. Cifrele prezentate din perioada 2014-2019 conturează imaginea municipiului ca o destinație turistică în dezvoltare, numărul sosirilor înregistrând o creștere considerabilă de aproximativ 80% în ultimii 6 ani. Se poate observa preferința turiștilor pentru structurile de tip hotel, acestea ajungând să reprezinte în anul 2019 aproximativ 80% din numărul total de sosiri. În intervalul 2014-2019 hotelurile și-au dublat numărul de sosiri, înregistrând o creștere de 117% în

anul 2019, față de valoarea inițială. Totodată, printre principalele opțiuni ale turiștilor în ceea ce privește structurile de primire se numără și pensiunile turistice (16 338 sosiri înregistrate în anul 2019, cu o creștere de aproximativ 58% față de anul 2014).

În anul 2019, numărul înnoptărilor din Municipiul Baia Mare reprezintă aproximativ 38% din totalul înnoptărilor consemnate la nivelul județului Maramureș, înregistrând o scădere de 13 procente față de anul 2014. 196 289 de înnoptări constituie cifra totală de cazare la nivelul anului 2019 în destinația Baia Mare. În vreme ce sosirile au crescut cu 80% între 2014 și 2019, înnoptările au înregistrat valori mai mari cu 87%, demonstrând o creștere a duratei medii de sejur.

tipuri de structuri turistice	2014		2015		2016		2017		2018		2019		tendințe și diferențe 2014-2019	
	sosiri	% total	sosiri	% total	sosiri	% total	sosiri	% total	sosiri	% total	sosiri	% total	volum	procent
hoteluri	40605	66,44 %	57581	75,68 %	59371	76,12 %	60827	76,16 %	82255	79,62 %	88187	80,43 %	47582	117,18 %
hosteluri	7496	12,26 %	2081	2,73 %	1718	2,20 %	2046	2,56 %	1792	1,73 %	1603	1,46 %	-5893	-78,62 %
moteluri	258	0,42 %	653	0,86 %	735	0,94 %	714	0,89 %	760	0,74 %	737	0,67 %	479	185,66 %
pensiuni turistice	10352	16,94 %	12355	16,24 %	14213	18,22 %	15509	19,42 %	16658	16,13 %	16338	14,90 %	5986	57,82 %
cabane turistice	-	-	255	0,34 %	411	0,53 %	286	0,36 %	533	0,52 %	693	0,63 %	693	-
pensiuni agroturistice	-	-	1091	1,43 %	8	0,01 %	63	0,08 %	539	0,52 %	2093	1,91 %	2093	-
tabere de elevi și preșcolari	2407	3,94 %	2072	2,72 %	1543	1,98 %	422	0,53 %	768	0,74 %	-	-	-2407	-
total Mun. Baia Mare	61118	100,00 %	76088	100,00 %	77999	100,00 %	79867	100,00 %	103305	100,00 %	109651	100,00 %	48533	79,41 %

tabel 30. Sosiri turistice anuale în intervalul 2014-2019

tipuri de structuri turistice	2014		2015		2016		2017		2018		2019		tendințe și diferențe 2014-2019	
	înnoptări	% total	înnoptări	% total	înnoptări	% total	înnoptări	% total	înnoptări	% total	înnoptări	% total	volum	procent
hoteluri	63474	60,32 %	90326	64,98 %	96026	68,06 %	101491	70,19 %	134415	72,06 %	145408	74,08 %	81934	129,08 %
hosteluri	16687	15,86 %	3732	2,68 %	5362	3,80 %	10265	7,10 %	12900	6,92 %	12694	6,47 %	-3993	-23,93 %
moteluri	351	0,33 %	1076	0,77 %	1258	0,89 %	1140	0,79 %	1172	0,63 %	1040	0,53 %	689	196,30 %
pensiuni turistice	15833	15,05 %	20257	14,57 %	22770	16,14 %	27869	19,28 %	31977	17,14 %	31521	16,06 %	15688	99,08 %
cabane turistice	-	-	550	0,40 %	1002	0,71 %	856	0,59 %	1729	0,93 %	1519	0,77 %	1519	-
pensiuni agroturistice	-	-	1566	1,13 %	40	0,03 %	232	0,16 %	980	0,53 %	4107	2,09 %	4107	-
tabere de elevi și preșcolari	8886	8,44 %	21496	15,46 %	14626	10,37 %	2732	1,89 %	3347	1,79 %	-	-	-8886	-100,00 %
total Mun. Baia Mare	105231	100 %	139003	100 %	141084	100 %	144585	100 %	186520	100 %	196289	100 %	91058	86,53 %

tabel 31. Înnoptări turistice anuale în intervalul 2014-2019

4. Sezonalitate

Începând cu anul 2017, se poate vorbi de o sezonabilitate turistică la nivelul Municipiului Baia Mare, anul turistic având două vârfuri de sezon, primul în luna mai și al doilea în intervalul august-septembrie. O dată cu creșterea numărului de turiști, această sezonabilitate se prezintă din ce în ce mai accentuat, valorile sosirilor din vârfurile de sezon (cu precădere cele din luna august) fiind de două ori mai mari față de sosirile din lunile de iarnă.

În contextul pandemiei COVID-19, înregistrată în România începând cu luna martie 2020, numărul sosirilor turistice a cunoscut o scădere considerabilă de 96% față de același interval din anul precedent, ajungând în luna aprilie 2020 la numai 266 de sosiri la nivelul întregului municipiu. Cu toate acestea,

sezonalitatea se păstrează și în anul 2020, cu un vârf de sezon în luna august. Perioada ce corespunde cu începutul pandemiei și cu lunile de carantină națională (martie-mai 2020) a înregistrat scăderi majore în ceea ce privește sosirile turistice, ajungând la numai 641 de sosiri în luna aprilie, cu cca. 97% mai puțin față de aceeași lună în anul 2019. Acestea au crescut începând cu luna iulie, însă valorile au rămas sub cele înregistrate în anul 2019, luna august cumulând cu cca. 30% mai puține sosiri față de luna corespondentă în anul 2019. Tendința se păstrează și în cazul înnoptărilor, volumul acestora cunoscând scăderi majore în intervalul martie-mai 2020 și ajungând în luna august, vârful de sezon, la valori de 4 ori mai mici față de august 2019.

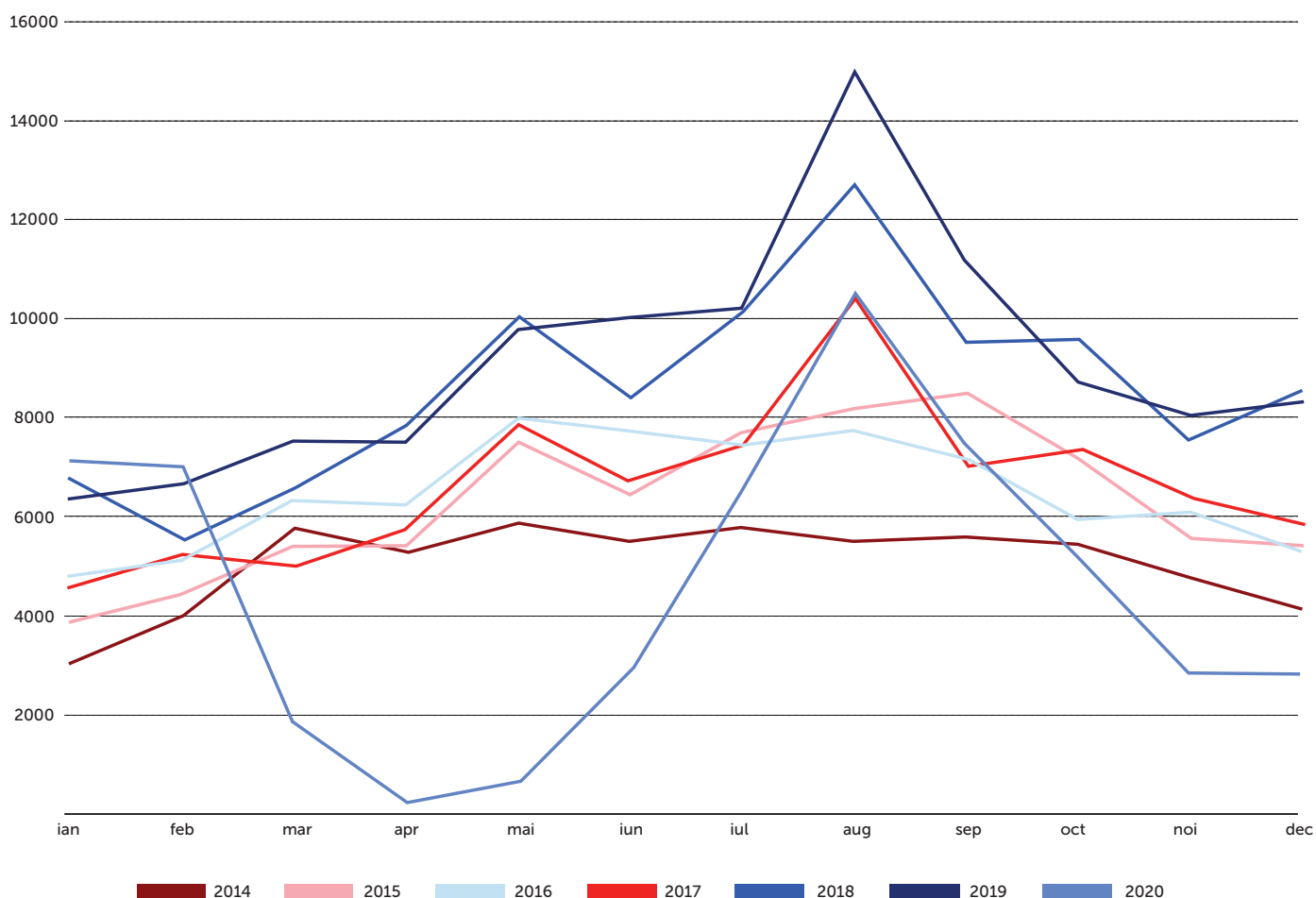

Figura 5. Sosiri turistice lunare în intervalul 2014-2020

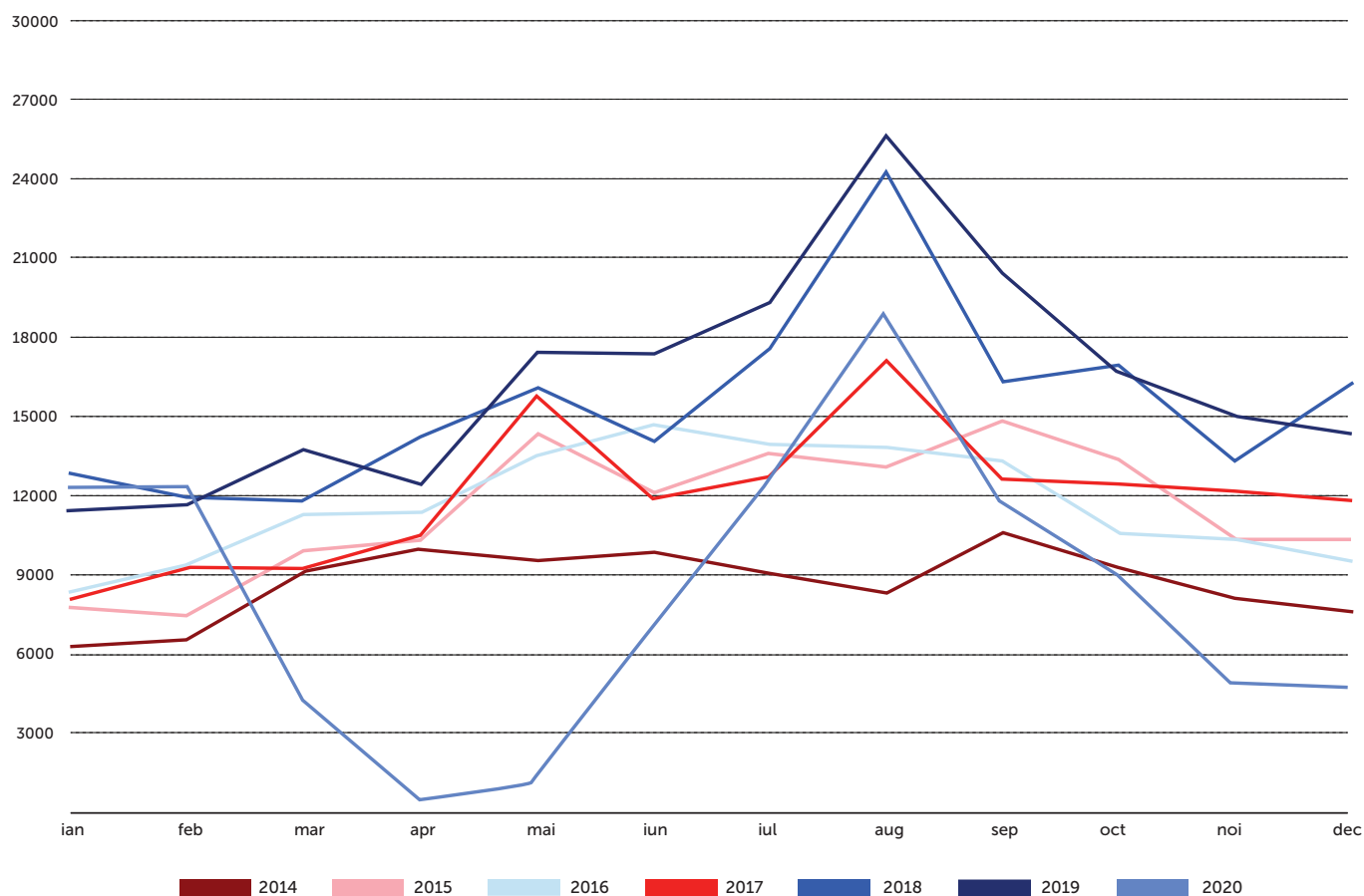

Figura 6. Înnoptări turistice lunare în intervalul 2014-2020

6. Media de sejur

La nivel general, indicele de staționare turistică (media de sejur) prezintă o valoare relativ mică, respectiv 1,79, crescând cu 0,07 unități față de anul 2014. Începând cu anul 2018, aceasta se află sub media de sejur la nivel județean. Bazându-ne pe acest indicator, putem caracteriza turismul specific Municipiului Baia Mare ca turism de afaceri. În ceea ce privește valorile acestuia lunare, înregistrate în perioada 2014-2019, lipsa diferențelor considerabile între vârfurile de sezon (evidențiate de înnoptări și sosiri turistice) și celelalte luni, sugerează faptul că turismul specific Municipiului Baia Mare nu este un turism de leisure, ci un turism de business, ce atrage același tip de clientelă. Durata medie a șederii turiștilor se menține la un nivel relativ stabil, oscilând între 1.58 și 2.04 nopți. În consecință, deducem că principalele comportamente ale turiștilor presupun o perioadă mică de ședere, fiind corelate cu turismul de afaceri sau turismul de tranzit spre o altă

destinație.

La nivelul anului 2020, marcat de pandemia COVID-19, media de sejur s-a păstrat relativ la același nivel ca cea înregistrat în anul precedent, aflându-se sub valoarea de 2 nopți, reflectând faptul că destinația Baia Mare nu și-a modificat capacitatea de a reține anumite tipuri de turiști.

criteriu	2014	2015	2016	2017	2018	2019	tendințe și diferențe 2014 vs. 2019
sosiri	61118	76088	77999	79867	193305	109651	48533
înoptări	105231	139003	141084	144585	186520	196289	91058
media de sejur	1,72	1,83	1,81	1,81	0,96	1,79	0,07
sosiri la nivel de județ	121136	154633	188988	217028	255812	276064	154928
înoptări la nivel de județ	205038	281027	338511	384092	468165	518696	313658
media de sejur la nivel de județ	1,69	1,82	1,79	1,77	1,83	1,88	0,19

tabel 32. Media de sejur

an	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie	iulie	august	septembrie	octombrie	noiembrie	decembrie
2014	2,04	1,63	1,59	1,88	1,64	1,79	1,58	1,52	1,90	1,71	1,70	1,85
2015	1,98	1,69	1,84	1,91	1,91	1,88	1,77	1,61	1,75	1,86	1,86	1,92
2016	1,76	1,82	1,77	1,82	1,72	1,90	1,86	1,79	1,86	1,79	1,71	1,80
2017	1,76	1,80	1,83	1,81	2,00	1,79	1,71	1,65	1,79	1,70	1,91	2,01
2018	1,90	2,15	1,82	1,83	1,61	1,68	1,73	1,92	1,72	1,77	1,77	1,91
2019	1,78	1,76	1,84	1,66	1,77	1,74	1,89	1,71	1,83	1,91	1,88	1,72
2020	1,73	1,76	2,33	1,89	1,92	2,33	1,94	1,82	1,62	1,77	1,72	1,72

tabel 33. Media de sejur lunară

7. Gradul de ocupare anual

În perioada 2014-2019 s-a putut înregistra o creștere cu aproximativ 10 procente a gradului de ocupare anual, acesta ajungând la aproximativ 26%. Aceasta creștere este similară cu cea întâlnită la nivel județean, gradul de ocupare anul al județului Maramureș crescând cu 9,8 procente în 2019, față de valoarea inițială din anul 2014. Cu toate acestea, valorile înregistrate rămân scăzute pentru a permite dezvoltarea infrastructurii de cazare, generarea de capital pentru investiții etc. În anul 2019, gradul de ocupare anual la nivelul hotelurilor și al hostelurilor au înregistrat cele mai ridicate valori

(aproximativ 30% - hoteluri și 31% - hosteluri). Restul unităților de cazare (moteluri, cabane turistice, tabere de elevi și preșcolari, pensiuni turistice și pensiuni agroturistice) se află sub pragul rentabilității unei unități de cazare (20%). În contextul pandemiei COVID-19, luna mai 2020 a raportat cel mai mic grad de ocupare, de cca. 4 ori mai mici față de anul 2019. Vârful de sezon specific anului 2020 a înregistrat valori mai ridicate, acestea menținându-se sub valorile înregistrate în anii trecuți.

tipuri de structuri turistice	2014			2015			2016			2017			2018			2019		
	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual
hoteluri	332627	63474	19,08	385466	90326	23,43	394537	96026	24,34	414630	101491	24,48	453304	134415	29,66	472615	145408	30,77
hosteluri	69350	16687	24,06	35321	3732	10,57	59651	5362	8,99	94828	10265	10,82	74405	12900	17,34	39757	12694	31,93
moteluri	9490	351	3,70	13724	1076	7,84	14144	1258	8,89	10220	1140	11,15	10220	1172	11,47	10220	1040	10,18
cabane turistice	-	-	-	10860	550	5,06	11879	1002	8,44	13158	856	6,51	13740	1729	12,58	15330	1519	9,91
tabere de elevi și preșcolari	113665	8886	7,82	113333	21496	18,97	82341	14626	17,76	39420	2732	6,93	39312	3347	8,51	-	-	-
pensiuni turistice	131431	15833	12,05	146980	20257	13,78	161488	22770	14,10	181765	27869	15,33	182136	31977	17,56	180368	31521	17,48
pensiuni agroturistice	1240	-	-	15652	1566	10,01	480	40	8,33	2882	232	8,05	7370	980	13,30	30369	4107	13,52
total	657803	105231	16,00	721336	139003	19,27	724520	141084	19,47	756903	144585	19,10	780487	186520	23,90	748659	196289	26,22
total județ	1679290	205038	12,21	1830604	281027	15,35	2069555	338511	16,36	2358184	384092	16,29	2446276	468165	19,14	2354397	518696	22,03

tabel 34. Gradul de ocupare anual

an	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai	iunie	iulie	august	septembrie	octombrie	noiembrie	decembrie
2014	11,25	13,23	17,05	19,39	18,04	18,56	16,63	15,33	20,09	17,03	15,39	14,01
2015	13,31	14,33	17,00	18,46	24,66	20,01	21,61	21,05	24,47	21,63	17,23	16,50
2016	13,83	16,08	18,35	19,35	22,28	25,07	22,71	22,78	23,18	17,62	17,54	15,63
2017	13,71	16,58	15,09	16,83	25,00	19,73	19,96	25,38	21,17	18,49	19,13	17,76
2018	19,44	20,06	17,96	22,31	23,80	21,83	25,14	36,47	25,56	27,22	22,88	24,79
2019	20,91	20,98	22,44	20,95	28,06	28,08	33,44	38,38	29,67	25,37	23,88	22,04
2020	19,28	21,05	10,57	10,14	7,66	13,67	18,53	29,27	20,35	14,27	8,38	8,38

tabel 35. Gradul de ocupare lunar

8. Sosiri turistice raportate la populația după domiciliu

În ultimii 6 ani, se poate observa o creștere de 0,34 de unități în ceea ce privește numărul de sosiri turistice înregistrate în Municipiul Baia Mare, raportate la populația domiciliată. Astfel, de la raportul 1 turist - 0,41 locuitori, înregistrat în anul 2014, această valoare a crescut la 1 turist - 0,75 locuitori în anul 2019. Comparând aceste valori cu cele înregistrate la nivelul județului Maramureș, putem observa o creștere asemănătoare, în ciuda faptului că valorile înregistrate la nivel județean sunt mult mai scăzute. Ținând cont de faptul că acest raport are valori subunitare, pe toată perioada 2014-2019, putem concluziona prin faptul că turismul specific Municipiului Baia Mare este unul de tip business, ipoteză susținută și de ceilalți indicatori.

criteriu	an					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
sosiri turistice	61118	76088	77999	79867	103305	109651
populație după domiciliu	149031	148492	147974	147113	146367	145636
raport sosiri turistice/ populație	0,41	0,51	0,53	0,54	0,71	0,75
sosiri turistice la nivel de județ	121136	154633	188988	217028	255812	276064
populație după domiciliu la nivel de județ	528768	527578	526413	525098	523828	522302
raport sosiri turistice/ populație la nivel de județ	0,23	0,29	0,36	0,41	0,49	0,53

tabel 36. Sosiri turistice raportate la populația după domiciliu

9. Analiză comparativă

Comparând datele existente la nivelul Municipiului Baia Mare cu alte orașe din Transilvania cu un gabarit asemănător: Arad, Bistrița, Satu-Mare, Oradea, Sibiu, se poate constata faptul că Municipiul Baia Mare a înregistrat în perioada 2014-2019 cea mai mare creștere a structurilor de cazare (aproximativ 213%), având valori aproape duble față de restul orașelor studiate. În ciuda faptului că numărul structurilor de primire turistică înregistrate la nivelul Municipiului Baia Mare în anul 2019 a depășit valorile înregistrate în municipiile Alba Iulia, Bistrița, Oradea și Satu Mare, acestea reprezintă mai puțin

de jumătate din numărul unităților de cazare înregistrate la nivelul municipiului Sibiu. Analizând oferta din perspectiva capacității de cazare existente, Municipiul Baia Mare a ocupat în anul 2019 a treia poziție (2197 locuri), după Municipiul Sibiu (5324 locuri) și Municipiul Oradea (2733 locuri). Cu toate acestea, creșterile cele mai ridicate în perioada 2014-2019 au fost înregistrate de către Municipiul Alba Iulia (47,82%) și Municipiul Sibiu (41,90%), Municipiul Baia Mare aflându-se pe locul al treilea, cu o creștere de 22,33%.

Tipuri de structuri turistice	2014	2017	2019	Tendențe / creștere 2014 - 2019	Tendențe / creștere 2014 - 2019
	număr	număr	număr	Număr	Pondere
Mun. Baia Mare	15	45	47	32	213,33 %
Județul Maramureș	168	277	262	94	55,95 %
Mun. Alba Iulia	26	26	32	6	23,08 %
Județul Alba	140	191	196	56	40,00 %
Mun. Bistrița	18	21	20	2	11,11 %
Județul Bistrița Năsăud	45	87	95	50	111,11 %
Mun. Oradea	28	38	43	15	53,57 %
Județul Bihor	149	216	256	107	71,81 %
Mun. Satu Mare	48	16	23	-25	-52,08 %
Județul Satu Mare	75	36	62	-13	-17,33 %
Mun. Sibiu	53	131	116	63	118,87 %
Județul Sibiu	119	338	273	154	129,41 %

tabel 37. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri

Tipuri de structuri turistice	2014	2017	2019	Tendințe / creștere 2014 - 2019	Tendințe / creștere 2014 - 2019
	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri
Mun. Baia Mare	1796	2126	2197	401	22,33 %
Județul Maramureș	4636	7157	7213	2577	55,59 %
Mun. Alba Iulia	941	1178	1391	450	47,82 %
Județul Alba	3858	5176	5218	1360	35,25 %
Mun. Bistrița	1124	1299	1280	156	13,88 %
Județul Bistrița Năsăud	2769	3410	3449	680	24,56 %
Mun. Oradea	2687	2608	2733	46	1,71 %
Județul Bihor	10421	12848	13552	3131	30,05 %
Mun. Satu Mare	922	809	980	58	6,29 %
Județul Satu Mare	1961	1654	2232	271	13,82 %
Mun. Sibiu	3752	5580	5324	1572	41,90 %
Județul Sibiu	6547	10902	9959	3412	52,12 %

tabel 38. Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri

Tipuri de structuri turistice	2014		2017		2019		Tendințe / creștere 2014 - 2019	Tendințe / creștere 2014 - 2019
	locuri - zile	% din total	locuri - zile	% din total	locuri - zile	% din total	Locuri	Pondere
Mun. Baia Mare	656563	39,10 %	756903	32,10 %	780487	31,91 %	123924	18,87 %
Județul Maramureș	1679290	2,16 %	2358184	643,47 %	2446276	2,76 %	766986	45,67 %
Mun. Alba Iulia	299824	26,13 %	404671	26,93 %	447521	28,57 %	147697	49,26 %
Județul Alba	1147527	1,48 %	1502775	1,71 %	1566155	1,76 %	418628	36,48 %
Mun. Bistrița	406509	51,36 %	431187	47,60 %	446648	49,12 %	40139	9,87 %
Județul Bistrița Năsăud	791554	1,02 %	905923	1,03 %	909271	1,02 %	117717	14,87 %
Mun. Oradea	862474	32,73 %	1136373	32,62 %	915730	26,14 %	53256	6,17 %
Județul Bihor	2635394	3,39 %	3483951	3,97 %	3503220	3,95 %	867826	32,93 %
Mun. Satu Mare	354128	49,68 %	366482	47,61 %	355203	45,28 %	1075	0,30 %
Județul Satu Mare	712785	0,92 %	769806	0,88 %	784383	0,88 %	71598	10,04 %
Mun. Sibiu	1223992	61,66 %	1829167	57,25 %	1801931	58,64 %	577939	47,22 %
Județul Sibiu	1985133	2,56 %	3195031	3,64 %	3072852	3,46 %	1087719	54,79 %
TOTAL JUDEȚE	77676817	-	87655762	-	88789656	-	11112839	14,31 %

tabel 39. Capacitatea de cazare turistică existentă. Tendințe de creștere

Analizând circulația turistică la nivelul municipiilor mai sus menționate, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, Municipiul Baia Mare a înregistrat în perioada 2014-2019 cea mai mare creștere a numărului de sosiri turistice, aceasta ajungând la aproximativ 80%, fiind urmat de Municipiul Alba Iulia (cu o creștere de aproximativ 75%) și Municipiul Sibiu (cu o creștere de aproximativ 61%). Municipiul Satu Mare a fost singurul oraș care a înregistrat valori negative în intervalul menționat (-4,71%). În ceea ce privește sosirile turiștilor din anul 2019, Municipiul Sibiu a înregistrat cele mai mari valori (cu 415836 sosiri), fiind urmat de Municipiul Oradea (cu 236 793 sosiri) și Municipiul Baia Mare (cu 109 651 sosiri). În ceea ce privește înnoptările turistice din intervalul 2014- 2019, Municipiul Baia Mare a înregistrat cea mai mare creștere (86,53% față de anul 2014), în timp ce Municipiul Satu Mare a înregistrat o scădere cu aproximativ 30% față de anul 2014. Asemănător valorilor înregistrate pentru sosirile turistice, la nivel anului 2019, Municipiul Sibiu a înregistrat cele mai multe înnoptări turistice (670498), urmat de Municipiul Oradea (394784 înnoptări) și Municipiul Baia Mare (196289 înnoptări). Comparând media de sejur specifică pentru municipiile menționate mai sus, putem observa faptul că, în ciuda valorilor ridicate ale sosirilor

și înnoptărilor turistice, Municipiul Sibiu înregistrează a treia mediedesejur,fiindsurclasatdemunicipiile Oradea, Alba Iulia și Baia Mare. Astfel, Municipiul Baia Mare înregistrează în anul 2019 cea mai mare medie de sejur din cele 6 orașe analizate, cu o valoare de 1,79 zile. Cu toate acestea, raportându-ne la gradul de ocupare anual pentru 2019, Municipiul Oradea înregistrează cele mai ridicate valori (aproximativ 43%), fiind urmat de Municipiul Sibiu (aproximativ 37%). Municipiul Baia Mare prezintă valori relativ scăzute - 26,22% (în comparație cu celelalte orașe analizate) pentru a permite dezvoltarea infrastructurii de cazare, generarea de capital pentru investiții, capacitatea de retenție a forței de muncă specializată etc. Analizând orașele mai sus menționate din punctul de vedere al sosirilor turistice raportate la populația după domiciliu, putem concluda faptul că 4 din 6 (municipiile Satu Mare, Bistrița, Baia Mare și Alba Iulia) prezintă valori subunitare, ce implică existența unui turism de tip business sau turism de tranzit către alte destinații.

reședință județ / județ	an			tendințe/ creștere 2014-2019 volum	tendințe/ creștere 2014-2019 procent
	2014	2017	2019		
Baia Mare	61118	79867	109651	48533	79,41
județul Maramureș	121136	217028	276064	154928	127,90
Sibiu	258834	397902	415836	157002	60,66
județul Sibiu	355698	565346	575545	219847	61,81
Oradea	163416	223362	236793	73377	44,90
județul Bihor	344059	478258	540675	196616	57,15
Satu Mare	56330	52408	53677	-2653	-4,71
județul Satu Mare	95435	97750	114390	18955	19,86
Bistrița	51447	75524	78433	26986	52,45
județul Bistrița-Năsăud	70930	113378	118112	47182	66,52
Alba Iulia	41392	66263	72367	30975	74,83
județul Alba	107271	172340	201840	94569	88,16

tabel 40. Sosiri turistice. Evoluție 2014-2019

reședință județ / județ	an			tendințe/ creștere 2014-2019 volum	tendințe/ creștere 2014-2019 procent
	2014	2017	2019		
Baia Mare	105231	144585	196289	91058	86,53
județul Maramureș	205038	384092	518696	313658	152,98
Sibiu	423914	617895	670498	246584	58,17
județul Sibiu	581505	916000	969147	387642	66,66
Oradea	277706	407225	394784	117078	42,16
județul Bihor	1058091	1295257	1547915	489824	46,29
Satu Mare	96237	71091	67489	-28748	-29,87
județul Satu Mare	157195	128618	149085	-8110	-5,16
Bistrița	81312	122951	119857	38545	47,40
județul Bistrița-Năsăud	142638	221654	220105	77467	54,31
Alba Iulia	78336	115263	119116	40780	52,06
județul Alba	217863	350329	370750	152887	70,18

tabel 41. Înoptări turistice. Evoluție 2014-2019

reședință județ /județ	2014			2017			2019		
	sosiri	înoptări	media de sejur	sosiri	înoptări	media de sejur	sosiri	înoptări	media de sejur
Baia Mare	61118	105231	1,72	79867	144585	1,81	109651	196289	1,79
județul Maramureș	121136	205038	1,69	217028	384092	1,77	276064	518696	1,88
Sibiu	258834	423914	1,64	397902	617895	1,55	415836	670498	1,61
județul Sibiu	355698	581505	1,63	565346	916000	1,62	575545	969147	1,68
Oradea	163416	277706	1,70	223362	407225	1,82	236793	394784	1,67
județul Bihor	344059	1058091	3,08	478258	1295257	2,71	540675	1547915	2,86
Satu Mare	56330	96237	1,71	52408	71091	1,36	53677	67489	1,26
județul Satu Mare	95435	157195	1,65	97750	128618	1,32	114390	149085	1,30
Bistrița	51447	81312	1,58	75524	122951	1,63	78433	119857	1,53
județul Bistrița-Năsăud	70930	142638	2,01	113378	221654	1,96	118112	220105	1,86
Alba Iulia	41392	78336	1,89	66263	115263	1,74	72367	119116	1,65
Alba	107271	217863	2,03	172340	350329	2,03	201840	370750	1,84

tabel 42. Media de sejur

reședință județ /județ	2014			2017			2019		
	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual	capacitatea de cazare	înoptări	gradul de ocupare anual
Baia Mare	657803	105231	16,00	756903	144585	19,10	748659	196289	26,22
județul Maramureș	1679290	205038	12,21	2358184	384092	16,29	2354397	518696	22,03
Sibiu	1223992	423914	34,63	1829167	617895	33,78	1801931	670498	37,21
județul Sibiu	1985133	581505	29,29	3195031	916000	28,67	3072852	969147	31,54
Oradea	862474	277706	32,20	1136373	407225	35,84	915730	394784	43,11
județul Bihor	2635394	1058091	40,15	3483951	1295257	37,18	3503220	1547915	44,19
Satu Mare	354128	96237	27,18	366482	71091	19,40	355203	67489	19,00
județul Satu Mare	712785	157195	22,05	769806	128618	16,71	784383	149085	19,01
Bistrița	406509	81312	20,00	431187	122951	28,51	446648	119857	26,83
județul Bistrița-Năsăud	791554	142638	18,02	905923	221654	24,47	909271	220105	24,21
Alba Iulia	299824	78336	26,13	404671	115263	28,48	447521	119116	26,62
județul Alba	1147527	217863	18,99	1502775	350329	23,31	1566155	370750	23,67

tabel 43. Gradul de ocupare anual

reședință județ /județ	2014			2017			2019		
	sosiri turistice	populație după domiciliu	raport sosiri / populație după domiciliu	sosiri turistice	populație după domiciliu	raport sosiri / populație după domiciliu	sosiri turistice	populație după domiciliu	raport sosiri / populație după domiciliu
județul Satu Mare	95435	392794	0,24	97750	390265	0,25	114390	387918	0,29
județul Bistrița-Năsăud	70930	329934	0,21	113378	329516	0,34	118112	328574	0,36
Satu Mare	56330	124096	0,45	52408	121726	0,43	53677	119896	0,45
județul Maramureș	121136	528768	0,23	217028	525098	0,41	276064	522302	0,53
județul Alba	107271	384135	0,28	172340	379663	0,45	201840	375941	0,54
Baia Mare	61118	149031	0,41	79867	147113	0,54	109651	145636	0,75
Bistrița	51447	92448	0,56	75524	93738	0,81	78433	94275	0,83
județul Bihor	344059	621805	0,55	478258	618773	0,77	540675	617281	0,88
Alba Iulia	41392	73717	0,56	66263	74449	0,89	72367	74730	0,97
Oradea	163416	223718	0,73	223362	222227	1,01	236793	221567	1,07
județul Sibiu	355698	463228	0,77	565346	465495	1,21	575545	468079	1,23
Sibiu	258834	169741	1,52	397902	169392	2,35	415836	168792	2,46

tabel 44. Turiști raportați la populația după domiciliu

Fișe de destinație

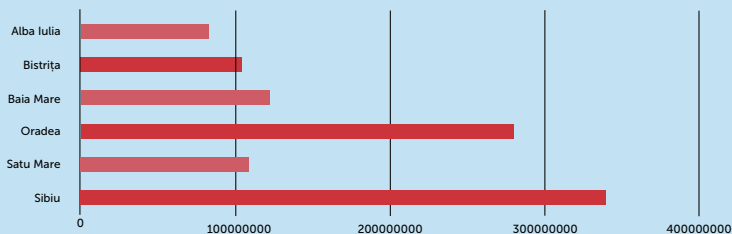
Alba-Iulia, Baia Mare, Bistrița,
Oradea, Satu Mare, Sibiu

B13

structuri de cazare 44,44%
 capacitatea de cazare 47,61%
 înnoptări 55,27%
 sosiri 53,61%

121
locu

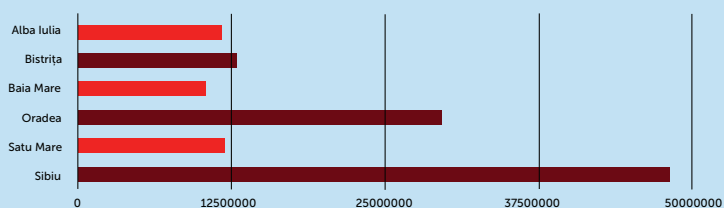
cifra de afaceri - 2017

structuri de cazare 17,59%
 capacitatea de cazare 32,62%
 înnoptări 31,44%
 sosiri 46,70%

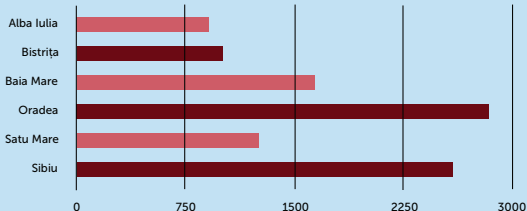
222227
locuitori

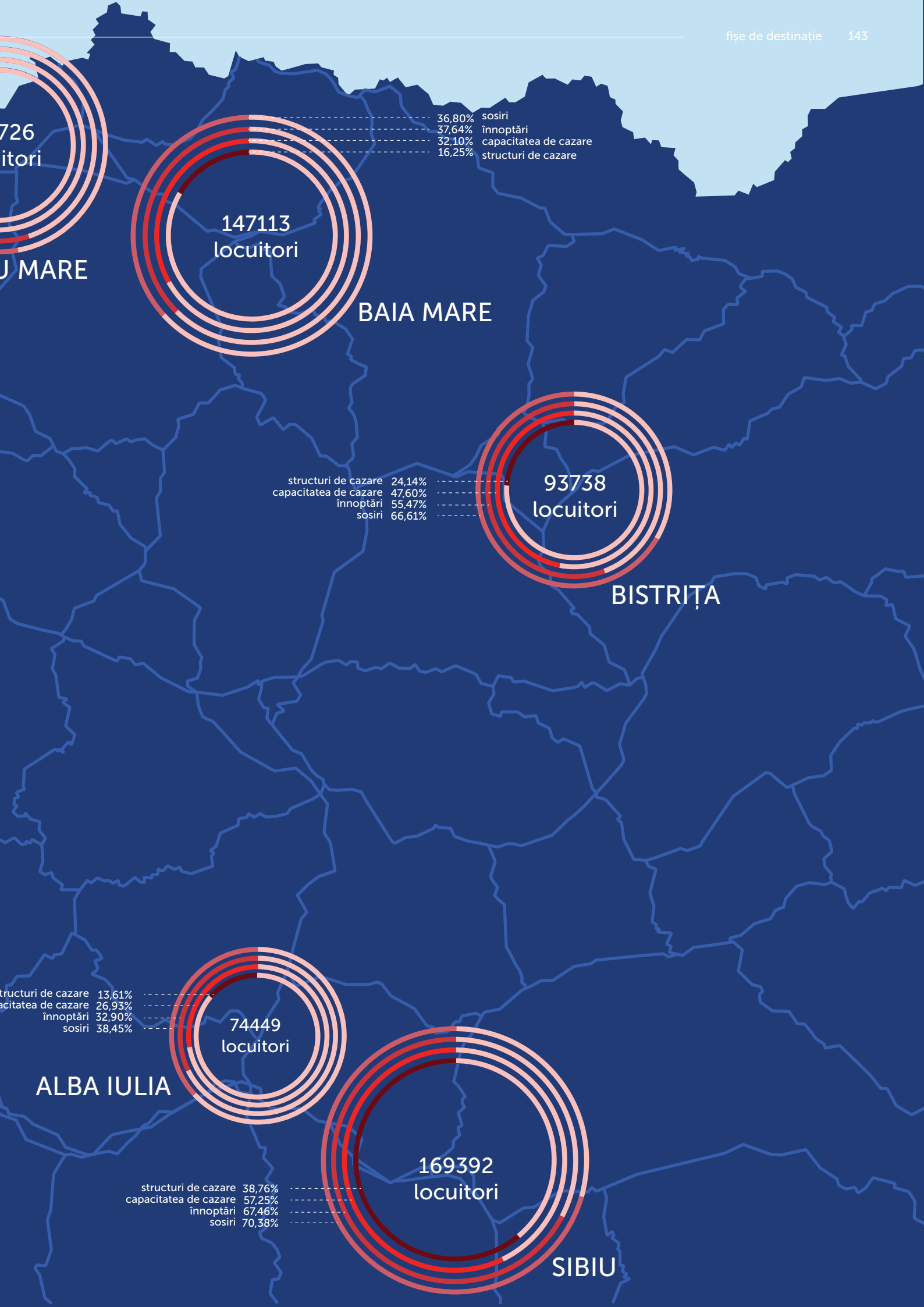
profit - 2017

ORADEA

nr. mediu salariați - 2017

BAIA MARE

36,80% sosiri
37,64% înnoptări
32,10% capacitatea de cazare
16,25% structuri de cazare

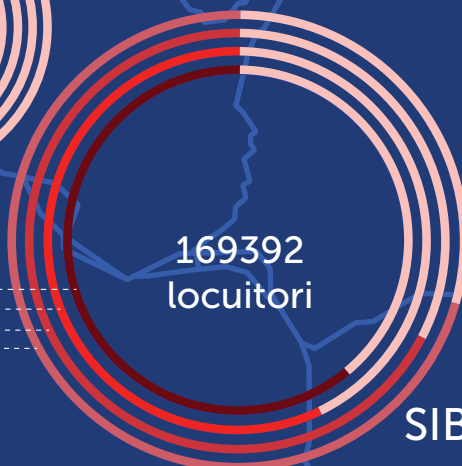
BISTRIȚA

structuri de cazare 24,14%
capacitatea de cazare 47,60%
înnoptări 55,47%
sosiri 66,61%

structuri de cazare 13,61%
capacitatea de cazare 26,93%
înnoptări 32,90%
sosiri 38,45%

ALBA IULIA

structuri de cazare 38,76%
capacitatea de cazare 57,25%
înnoptări 67,46%
sosiri 70,38%

SIBIU

MUNICIPIUL BAIA MARE

populație - anul 2017

147 113 locuitori

cifra de afaceri

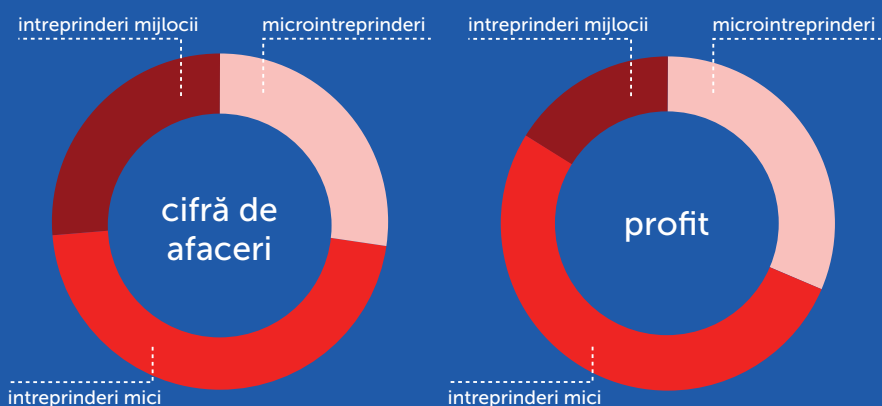
122 646 733 lei

profit

10 410 235 lei

nr. mediu salariați

1 641

valorile corespund anului 2017

sosiri turistice

79 867

↑ 30,68%*

înnoptări

144 585

↑ 37,40%*

*creșterea este raportată pentru intervalul 2014-2017

media de sejur

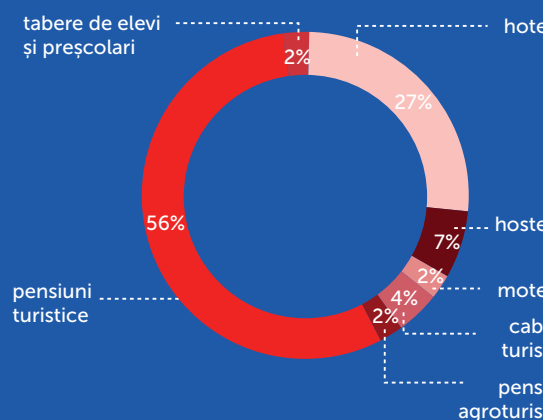
1,81

gradul de ocupare

19,10

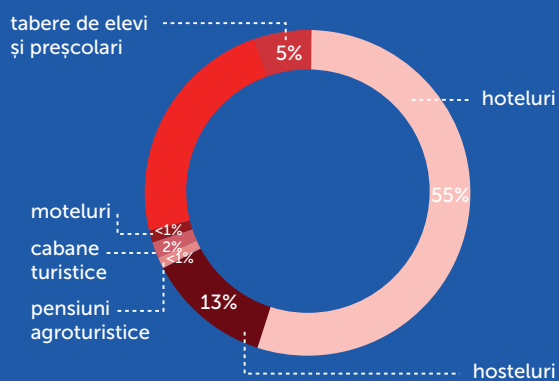
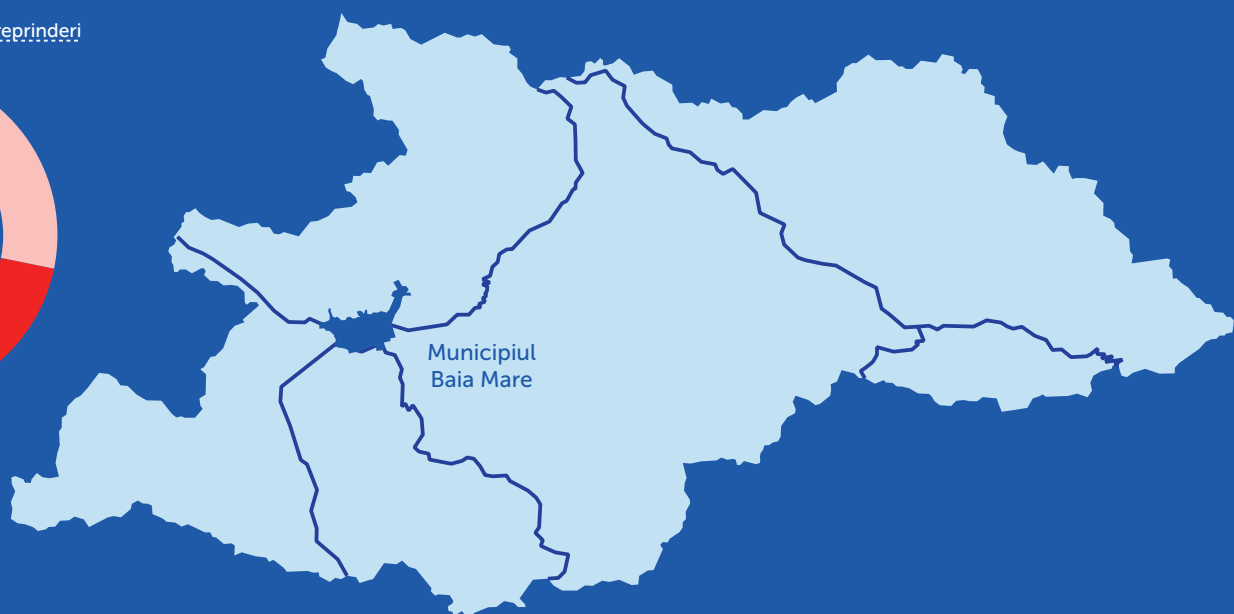
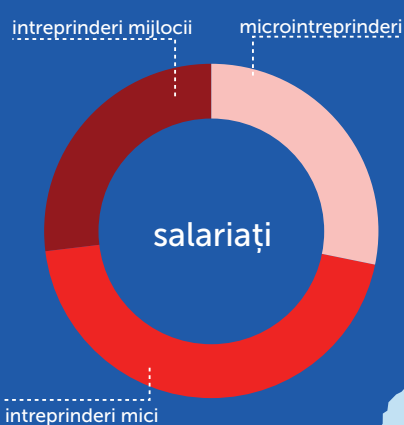
turiști / locuitori

0,54

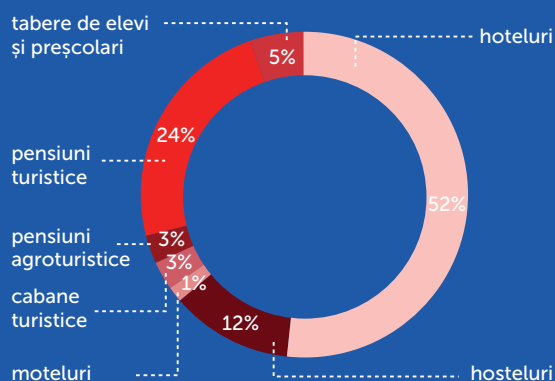
structuri de cazare

45 unități

capacitatea de cazare turistică în funcțiune

756 903 locuri/zile

capacitatea de cazare turistică existentă

2 126 locuri

MUNICIPIUL ALBA IULIA

populație - anul 2017

74 449 locuitori

cifra de afaceri

82 669 478 lei

profit

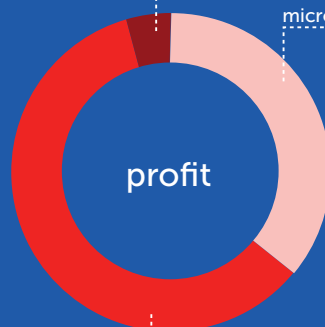
11 888 557 lei

nr. mediu salariați

902

intreprinderi mijlocii

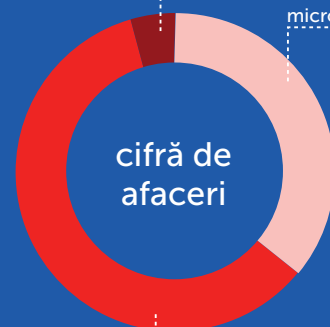
microintreprinderi

intreprinderi mici

intreprinderi mijlocii

microintreprinderi

intreprinderi mici

valorile corespund anului 2017

sosiri turistice

66 263

media de sejur

1,74

↗ 60,09%*

gradul de ocupare

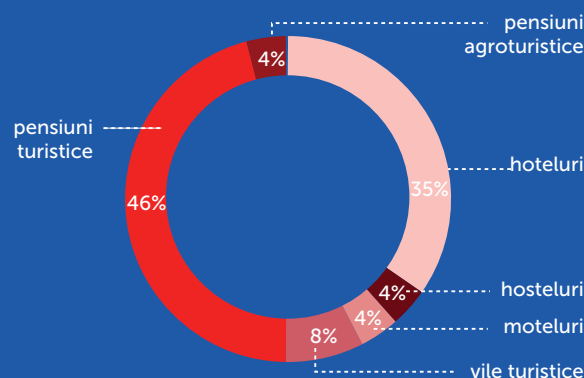
28,48

înnoptări

115 263

turiști / locuitori

0,89

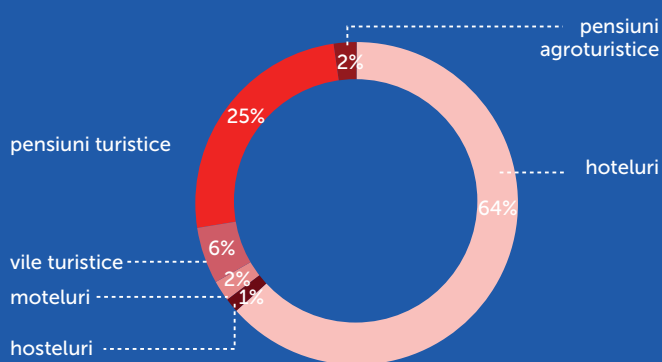
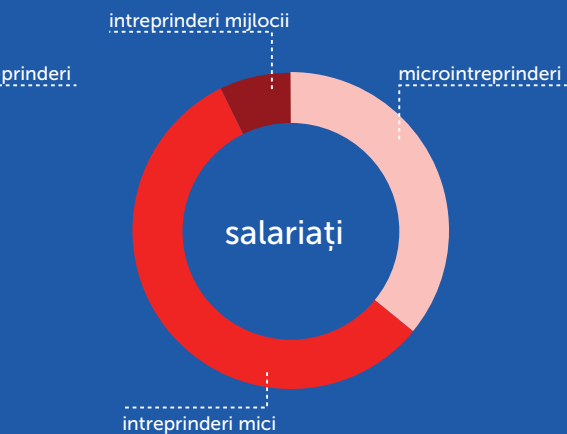

structuri de cazare

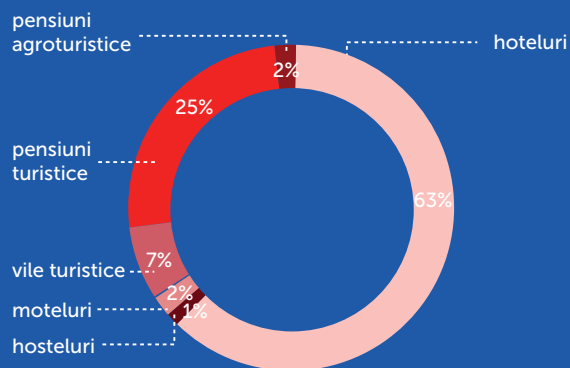
26 unități

↗ 47,14%*

*creșterea este raportată pentru intervalul 2014-2017

404 671 locuri/zile

1 178 locuri

MUNICIPIUL BISTRIȚA

populație - anul 2017

93 738 locuitori

cifră de afaceri

105 491 847 lei

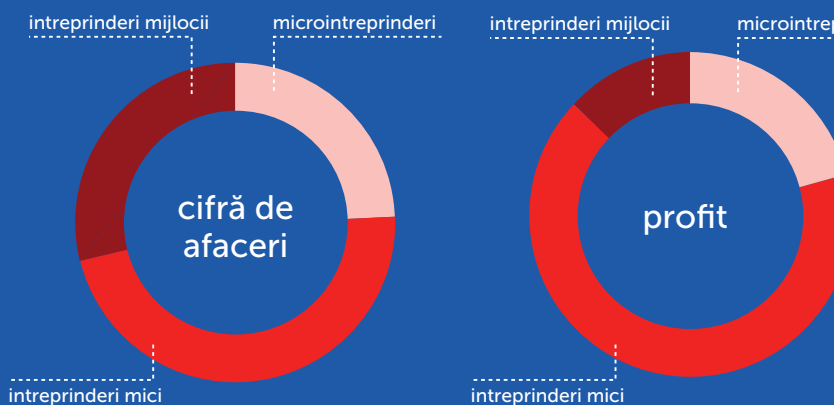
profit

12 951 891 lei

nr. mediu salariați

1 010

valorile corespund anului 2017

sosiri turistice

75 524

↗ **46,80%***

înnoptări

12 2951

↗ **51,21%***

creșterea este raportată pentru intervalul 2014-2017

media de sejur

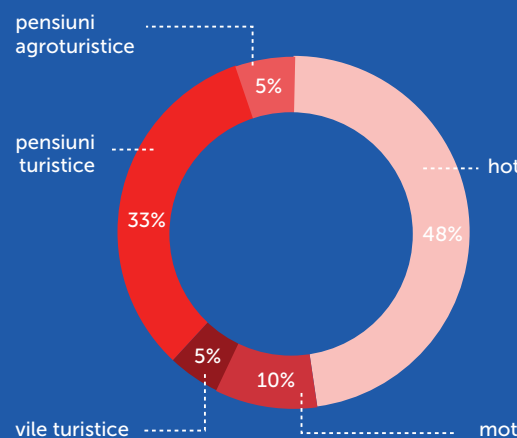
1,63

gradul de ocupare

28,51

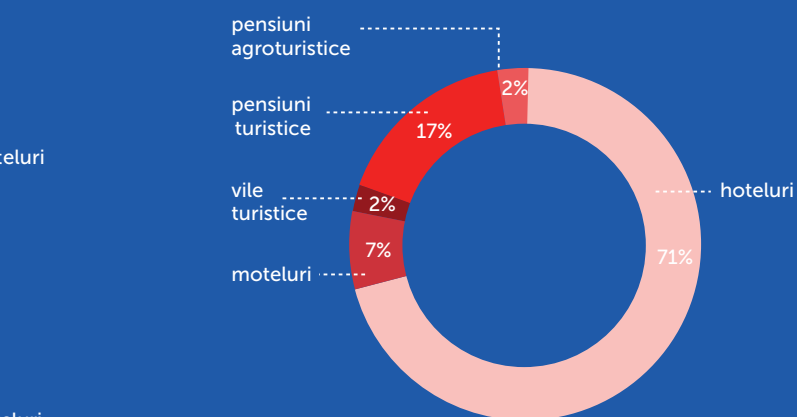
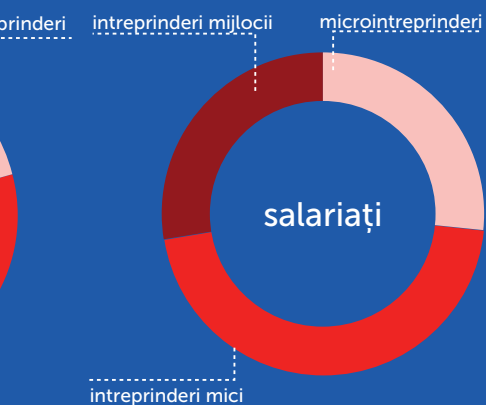
turiști / locuitori

0,81

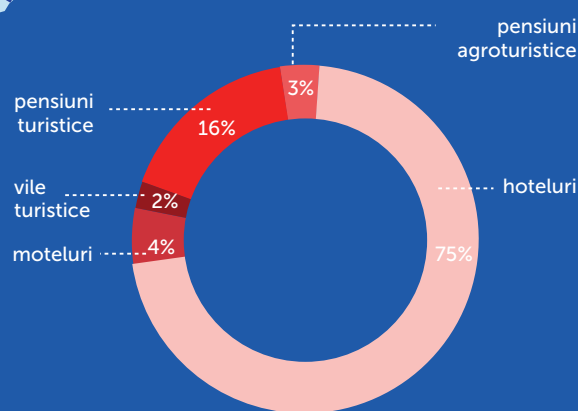

structuri de cazare

21 unități

capacitatea de cazare turistică în funcțiune
431 187 locuri/zile

capacitatea de cazare turistică existentă
1 299 locuri

MUNICIPIUL ORADEA

populație - anul 2017

222 227 locuitori

cifra de afaceri

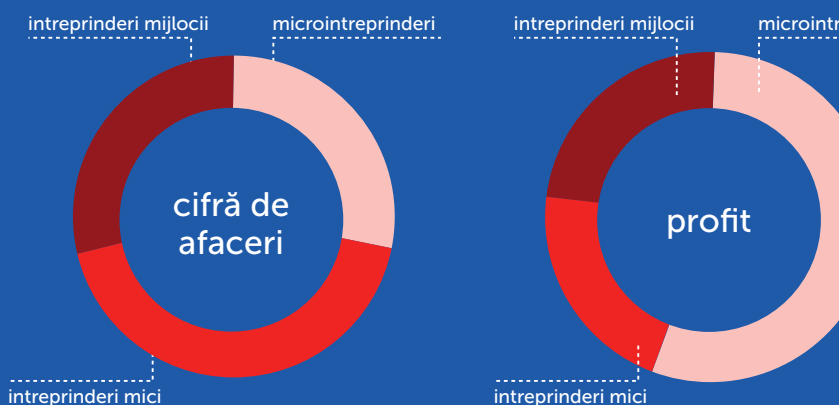
280 812 109 lei

profit

29 466 798 lei

nr. mediu salariați

2 830

valorile corespund anului 2017

sosiri turistice

22 3362

↑ 36,68%*

înnoptări

407 225

↑ 46,64%*

*creșterea este raportată pentru intervalul 2014-2017

media de sejur

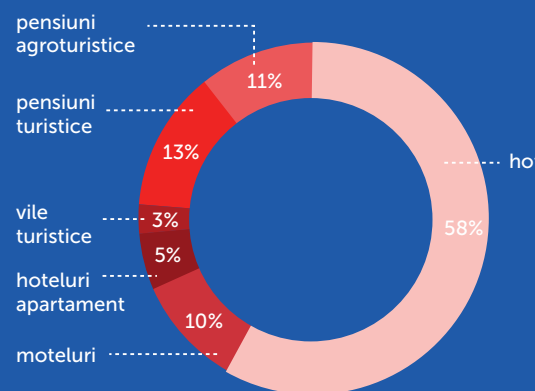
1,82

gradul de ocupare

35,84

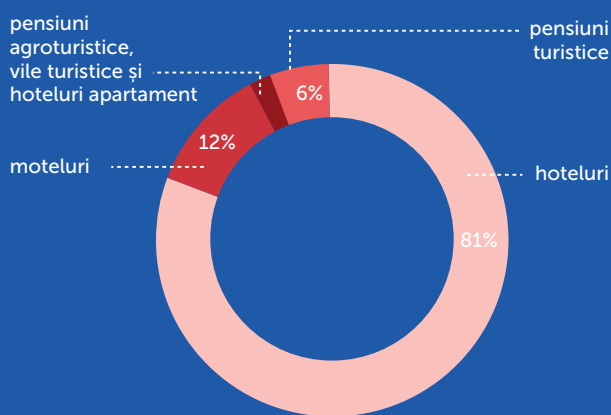
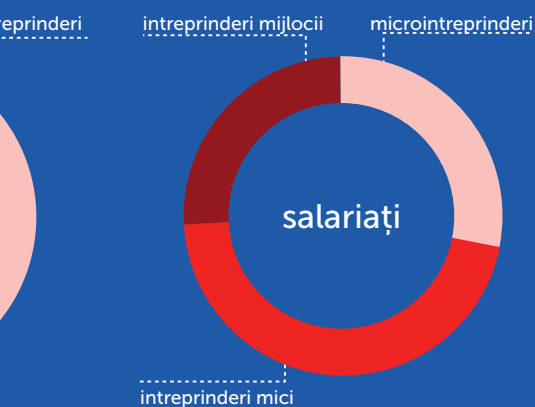
turiști / locuitori

1,01

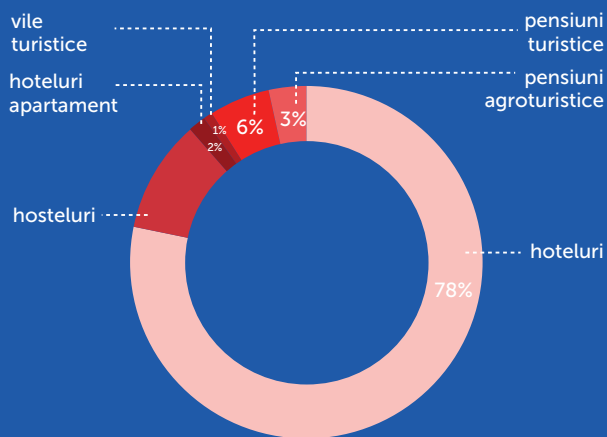
structuri de cazare

38 unități

capacitatea de cazare turistică în funcțiune

113 6373 locuri/zile

capacitatea de cazare turistică existentă

2 608 locuri

MUNICIPIUL SATU MARE

populație - anul 2017

121 726 locuitori

cifră de afaceri

109 531 000 lei

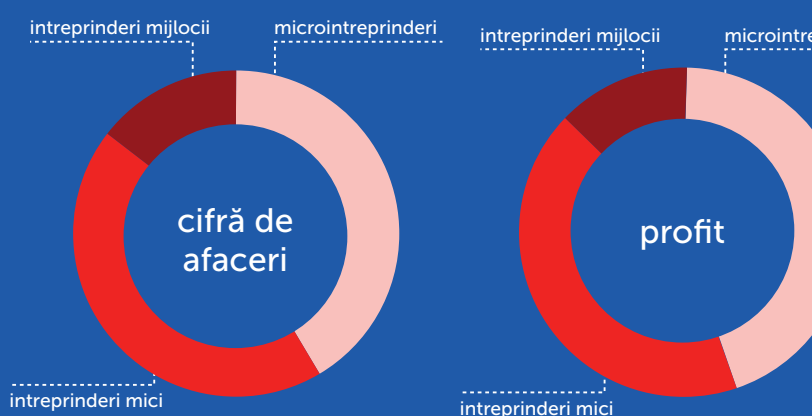
profit

12 000 174 lei

nr. mediu salariați

1 254

valorile corespund anului 2017

sosiri turistice

52 408

↘ **-6,96%***

înoptări

71 091

↘ **-26,13%***

*scăderea este raportată pentru intervalul 2014-2017

media de sejur

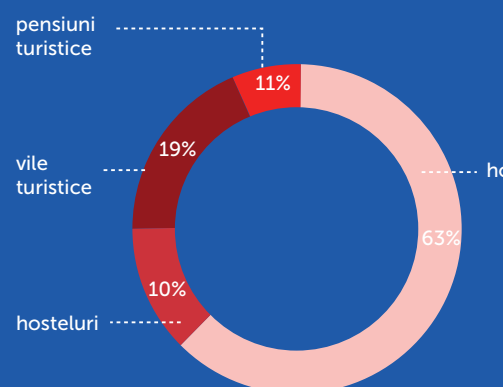
1,36

gradul de ocupare

19,40

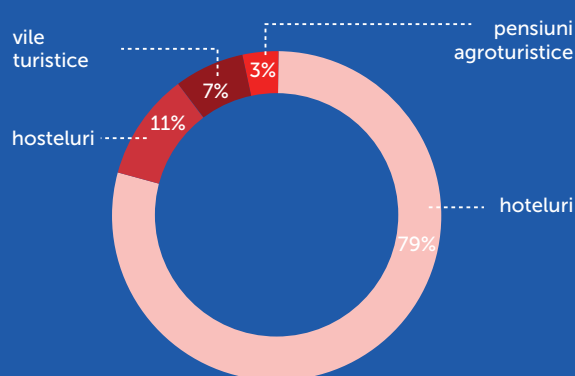
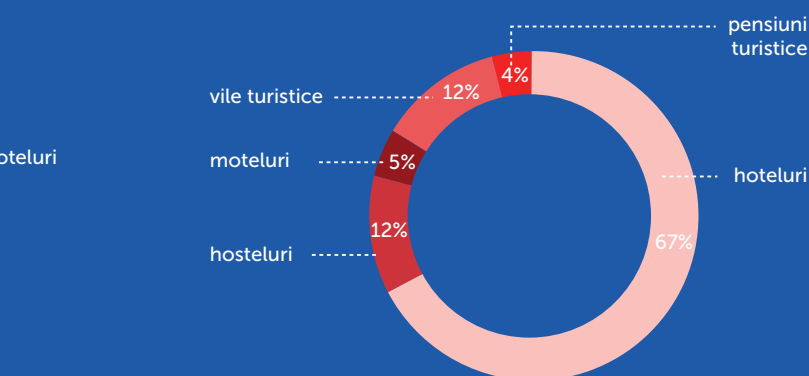
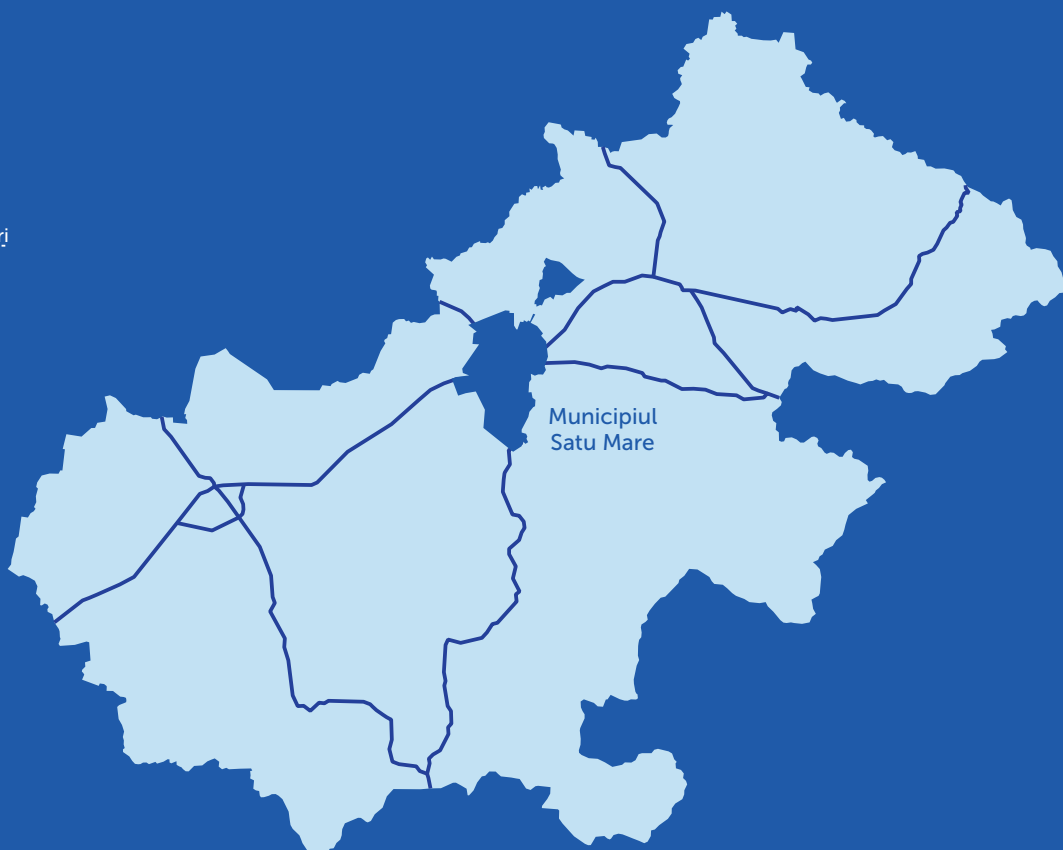
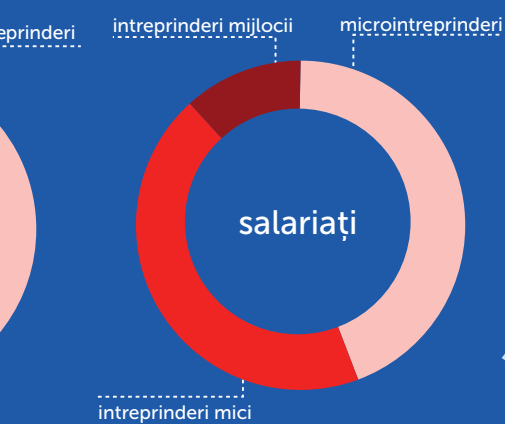
turiști / locuitori

0,43

structuri de cazare

16 unități

capacitatea de cazare turistică în funcțiune
366 482 locuri/zile

capacitatea de cazare turistică existentă
809 locuri

MUNICIPIUL SIBIU

populație - anul 2017

168 792 locuitori

cifra de afaceri

340 081 694 lei

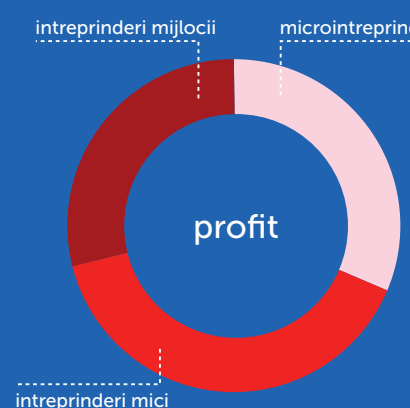
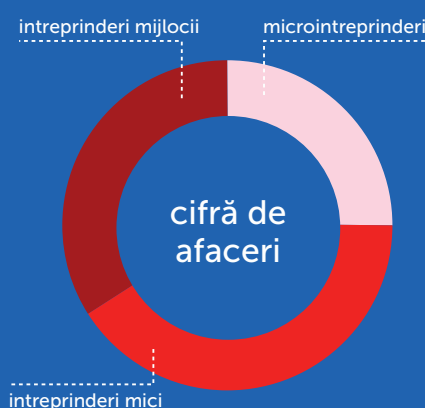
profit

48 088 020 lei

nr. mediu salariați

2 592

valorile corespund anului 2017

sosiri turistice

397 902

↗ 53,73%*

înoptări

617 895

↗ 45,76%*

*creșterea este raportată pentru intervalul 2014-2017

media de sejur

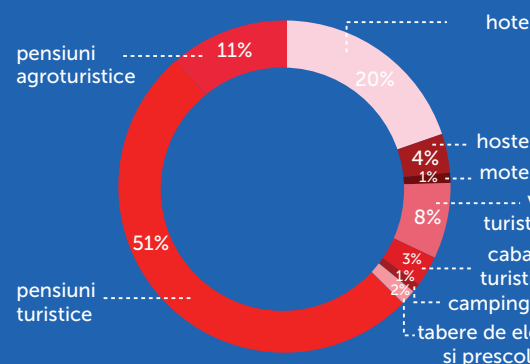
1,55

gradul de ocupare

33,78

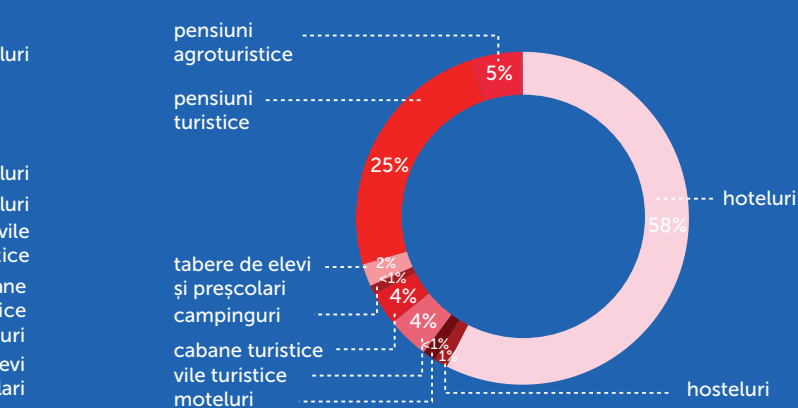
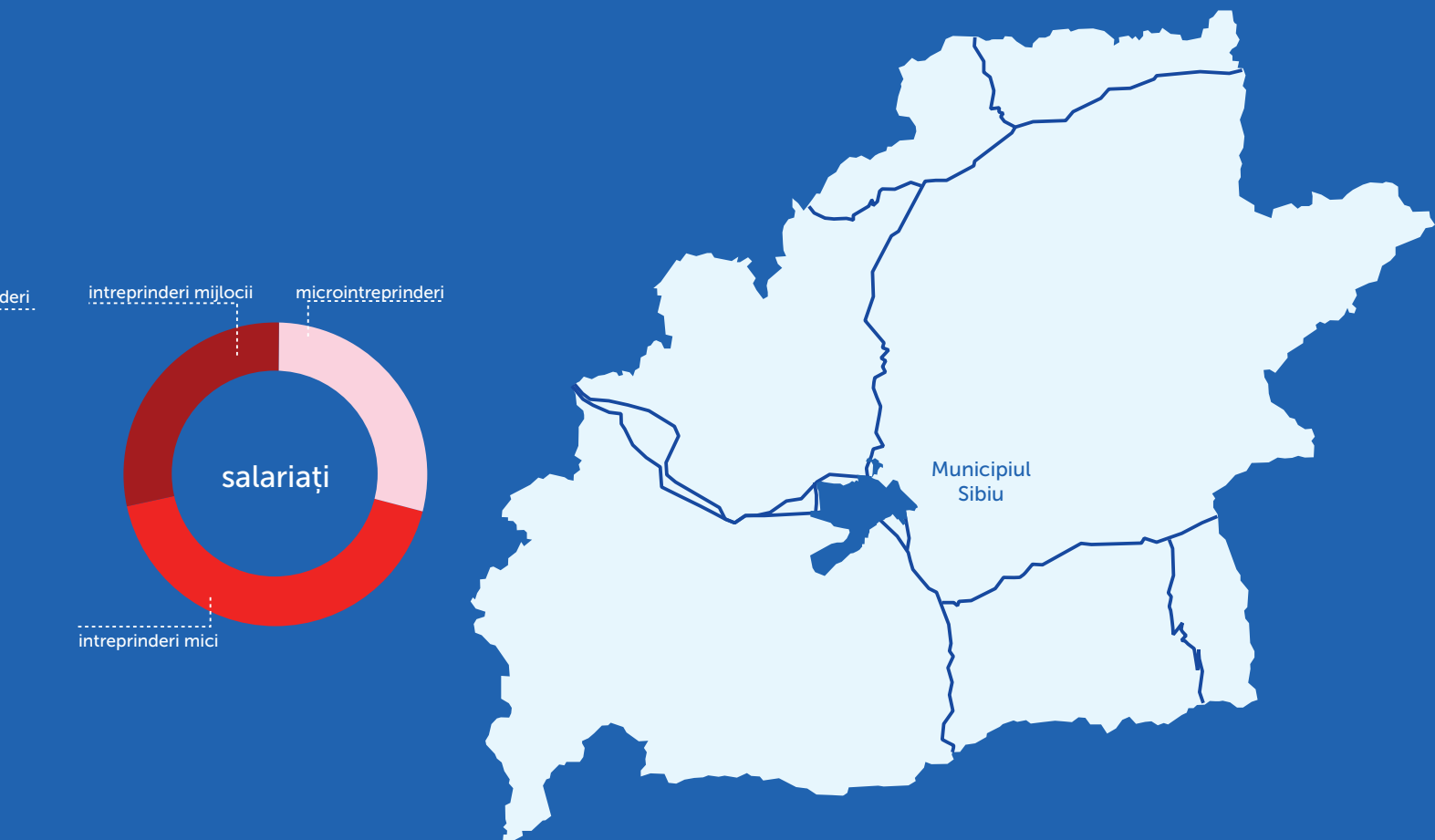
turiști / locuitori

2,35

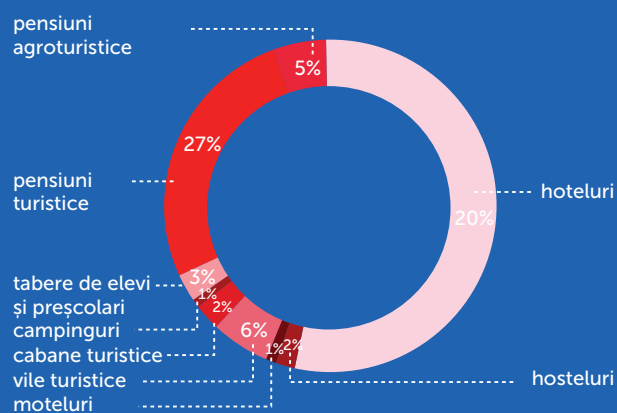
structuri de cazare

131 unități

capacitatea de cazare turistică în funcțiune

1 829 167 locuri/zile

capacitatea de cazare turistică existentă

5 580 locuri

Referințe

B14

1. Listă imagini

Imagine 1. Regiunea Nord Vest. Relații în teritoriu,
sursă: Open Street Maps, prelucrare: autori

Imagine 2. Regiunea Nord Vest,
sursă: autori

Imagine 3. Județul Maramureș. Hartă fizico-geografică,
sursă: <https://pe-harta.ro/maramures>

Imagine 4. Municipiul Baia Mare. Repere culturale,
sursă: autori

Imagine 5. Municipiul Baia Mare. Accesibilitate rutieră,
sursă: Open Street Maps, prelucrare: autori

Imagine 6. Municipiul Baia Mare. Parcări publice,
sursă: autori

Imagine 7. Municipiul Baia Mare. Hartă transport local,
sursă: www.urbisbaiamare.ro

Imagine 8. Municipiul Baia Mare. Trasee mijloace de transport zona centrală,
sursă: autori

Imagine 9. Municipiul Baia Mare. Trasee velo existente și propuse
sursă: autori

Imagine 10. Municipiul Baia Mare. Arii naturale protejate,
sursă: autori

Imagine 11. Amplasarea stațiilor automate de monitorizare a calității aerului în aglomerarea Baia Mare
sursă: Raport mediu ANMP 2019

Imagine 12. Municipiul Baia Mare. Zone de risc asociate alunecărilor de teren
sursă: autori

Imagine 13. Municipiul Baia Mare. Spații publice,
sursă: autori

Imagine 14. Piața Libertății,
sursă: Dan Mezök

Imagine 15. Piața Cetății,
sursă: Dan Mezök

Imagine 16. Piața Păcii - ilustrare proiect,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 17. Piața Gării - ilustrare proiect,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 18. Piața Revoluției - ilustrare proiect,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 19. Piața Izvoare - ilustrare proiect,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 20. Scur Universitate - ilustrare proiect,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 21. Baia Mare. Repere cultural-istorice,
sursă: autori

Imagine 22. Turnul Ștefan,
sursă: www.facutinmaramures.ro

Imagine 23. Bastionul Măcelarilor,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 24. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 25. Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 26. Muzeul Județean de Artă Centrul Artistic Baia Mare,
sursă: Primăria Municipiului Baia Mare

Imagine 27. Colonia Pictorilor,
sursă: Dan Mezök

Imagine 28. Biserica Reformată,
sursă: Popovici Dan Cristian

Imagine 29. Municipiul Baia Mare. Hartă spații verzi,
sursă: autori

Imagine 30. Lacul și Barajul Firiza,
sursă: Dan Mezök

Imagine 31. Trasee montane din Municipiul Baia Mare,
sursa: autori

Imagine 32. Zone de interes turistic din proximitatea Municipiului Baia Mare,
sursa: autori

2.Listă tabele

Tabel 1. Date generale privind evoluția economiei Municipiului Baia Mare în ultimii 10 ani,
sursă: ONRC, prelucrare: autori

Tabel 2. Evoluția sectorului turistic (secțiunea I- Hoteluri și Restaurante) în intervalul 2010-2019,
sursă: ONRC, prelucrare: autori

Tabel 3. Teatrul Municipal Baia Mare - număr spectacole, bilete vândute, beneficiari,
sursă: Teatrul Municipal Baia Mare

Tabel 4. Biblioteca Județeană Petre Dulfu - număr utilizatori,
sursă: Biblioteca Județeană Petre Dulfu

Tabel 5. Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară - vizitatori și beneficiari evenimente
sursă: Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară

Tabel 6. Complexul Astronomic Baia Mare - număr vizitatori
sursă: Complexul Astronomic Baia Mare

Tabel 7. Muzeul de Mineralogie Victor Gorduza - număr vizitatori și număr beneficiari evenimente,
sursă: Muzeul de Mineralogie Victor Gorduza

Tabel 8. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș - număr vizitatori,
sursă: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș

Tabel 9. Infrastructura educațională din domeniul turismului și alimentației - cifra de școlarizare anul 2019-2020,

Tabel 10. Infrastructura educațională din domeniul turismului și alimentației - oferta de școlarizare anul 2019-2020

Tabel 11. Accesibilitate rutieră - Regiunea Nord Vest
sursă: distanta.ro

Tabel 12. Accesibilitate feroviară - Regiunea Nord Vest ,
sursă: cfrcalatori.ro

Tabel 13. Arboretele de castan. Date generale,
sursă: eunis.eea.europa.eu

Tabel 14. Rezervația arboretelui de castan. Date generale
sursă: eunis.eea.europa.eu

Tabel 15. Spațiile verzi raportate la suprafața totală a intravilanului,
sursă: INS

Tabel 16. Temperaturi medii lunare Municipiul Baia Mare
sursă: studiu Factori Naturali de Cură

Tabel 17. Temperaturi medii zilnice Municipiul Baia Mare,
sursă: studiu Factori Naturali de Cură

Tabel 18. Precipitații medii anuale Municipiul Baia Mare
sursă: studiu Factori Naturali de Cură

Tabel 19. Precipitații atmosferice lunare Municipiul Baia Mare,
sursă: studiu Factori Naturali de Cură

Tabel 20. Procent zile cu cer senin, noros și acoperit - Municipiul Baia Mare
sursă: studiu Factori Naturali de Cură

Tabel 21. Clasificarea elementelor climatice în funcție de gradul de favorabilitate
sursă: studiu Factori Naturali de Cură

Tabel 22. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri
sursă: INS

Tabel 23. Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică,
sursă: INS

Tabel 24. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune pe tipuri de structuri de primire turistică,
sursă: INS

Tabel 25. Capacitatea de cazare turistică lunară,
sursă: INS

Tabel 26. Taxonomia structurilor de cazare în funcție de clasificare,
sursă: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Turism

Tabel 27. Centralizator - ponderi, relevanță, structuri de cazare conform
sursă: INS

Tabel 28. Tipologia unităților de cazare conform clasificare Ministerul Turismului,
sursă: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Turism

Tabel 29. Centralizator capacitate structuri de cazare conform clasificare Ministerul Turismului
sursă: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Turism

Tabel 30. Sosiri turistice anuale în intervalul 2014-2019
sursă: INS

Tabel 31. Înnoptări turistice anuale în intervalul 2014-2019,
sursă: INS

Tabel 32. Media de sejur,
sursă: INS

Tabel 33. Media de sejur lunară,
sursă: INS

Tabel 34. Gradul de ocupare anual,
sursă: INS

Tabel 35. Gradul de ocupare lunar,
sursă: INS

Tabel 36. Sosiri turistice raportate la populația după domiciliu
sursă: INS

Tabel 37. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri,
sursă: INS

Tabel 38. Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri,
sursă: INS

Tabel 39. Capacitatea de cazare turistică existentă. Tendințe de creștere,
sursă: INS

Tabel 40. Sosiri turistice. Evoluție 2014-2019,
sursă: INS

Tabel 41. Înnoptări turistice. Evoluție 2014-2019,
sursă: INS

Tabel 42. Media de sejur,
sursă: INS

Tabel 43. Gradul de ocupare anual,
sursă: INS

Tabel 44. Turiști raportați la populația după domiciliu,
sursă: INS

2. Listă figuri

Figura 1. Elemente demografice - Municipiul Baia Mare, raportat la alte centre urbane,
sursă: INS, prelucrare: autori

Figura 2. Infrastructura culturală - Municipiul Baia Mare raportat la alte centre urbane,
sursă: INS, prelucrare: autori

Figura 3. Infrastructura sanitară - Municipiul Baia Mare, raportat la alte centre urbane,
sursă: INS, prelucrare: autori

Figura 4. Centralizator - ponderi, relevanță structuri de cazare conform clasificare Ministerul Turismului,

sursă: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Turism, prelucrare: autori

Figura 5. Sosiri turistice lunare în intervalul 2014-2020. Sezonabilitate,
sursă: INS, prelucrare: autori

Figura 6. Înnoptări turistice lunare în intervalul 2014-2020. Sezonabilitate,
sursă: INS, prelucrare: autori

